NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

פרייז 15 גראשען

היינט 12 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 75 | Łódź, Wtorek, 30 marca 1937 | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71 Adres Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1.06 | לאדז, דינסטאג ב' דחוה"פ י"ח ניסן תרצ"ז | 15-טער יאהרגאנג

קאנצלער שושניג פאהרט קיין רוים

איז ערווארטונג פון א צונויפטרעף מיט מוסאליני'ן

ווין, 29 (ספ. טעל.)

„נויאיגקייטסוועלטבלוט" איז מודיע, אז קאנצלער שושניג וועט ווארשיינליך אין אנהויב אפריל ארויספאהרען קיין איטאליען, וואו ער וועט זיך צונויפטרעפן מיט מוסאליני'ן, מיט וועלכע ער וועט קאנפערירן וועגן פראגען פון דער עסטרייכ'ש - דייטשער - איטאליענישער דערנעהנטערונג.

אויף דער קאנפערענץ זאל אויך באריכט ווערען די פראגע וועגן רעסטאווירען די האבסבורג־דינאסטיע אין עסטרייך.

בודאפעשט, 29 (ספ. טעל.)

דער פרעמיער באראני האט אין א צייטונגס־אינטערוויו ערקלערט פאלגענדעס אין שייכות מיט קאנצלער שושניג'ס וויזיט אין אונגארן און מינ. טשיאנא'ס רייזע קיין בעלגראד: די געשפרעכן וואס זענען דורכגעפירט געווארען אין בודאפעשט מיט קאנצלער שושניג דערלויבן פעסטצושטעלן די אידענטישקייט פון די אנשויאונגען פון ביידע לענדער בנוגע דער אינטערנאציאנאלער פאליטישער סיטואציע. די צוזאמענארבייט פון ווין און בודאפעשט אין הסכם מיט די רוימישע פראטאקאלן איז די בעסטע גאראנטיע געגען די עווענטועלע פרובען צוצושטערן דעם שלום, וואס עס איז שייך דעם וויזיט פון מינ. טשיאנא אין בעלגראד, איז דאס א נייער גינסטיגער באווייז, ווי ווייט איטאליען מאכט באמיהונגען צו פארשטיפן די באציהונגען מיט אנדערע מלוכות און וואס האט גורם געווען א דערנעהנטערונג צווישן די מערב־אייראפעישע לענדער.

נישט־געלונגענער אטענטאט

אויפ'ן יאפאנישען אמבאסאדאר אין מאסקווע

אויסערן־מיניסטער סאטא קאנפערירט מיט'ן קריגס־מיניסטער

טאקיא, 29 (ספ. טעל.)

דאס אויסערן־מיניסטעריום איז מודיע, אז אן אומבאקאנטע פערזאן האט געווארפען א שטיין אויף דער וואוינונג פון יאפאנישען אמבאסאדאר אין מאסקווע. דער אינצידענט איז פארגעקומען דעם 28 מערץ אינדערפריה.

נאך אן אויספארשונג פון דער סאוויעטישער מיליץ איז ארעסטירט געווארען א פארדעכטיגער, וועלכער איז א מיטגליד פונ'ם פארבאנד פון דער קאמוניסטישער יוגענט.

טאקיא, 29 (ספ. טעל.)

קיין טאקיא זענען געקומען די סעקרעטארן פון דער יאפאנישער אמבאסאדע אין מאסקווע און דער יאפאנישער קאנסול אין וולאדיוואסטאק. זיי זענען אויפגענומען געווארען דורכ'ן אויסערן־מיניסטער סאטא, וועמען זיי האבן אפגעגעבן א באריכט. דערנאך האט מינ. סאטא אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט'ן קריגס־מיניסטער און מיט'ן מיניסטער פון קריגס־פלאט.

האלענדישע פרינצעסין

איז מאנטע־קארלא

מאנטע־קארלא, 29 (ספ. טעל.)

היינט איז דא אנגעקומען די האלענדישע פרינצעסין יוליאנא מיט איהר מאן.

רעגירונגס־עראפלאנען באמבארדירען

זיגרייכער פאראויסמארש פון די רעפובליקאנישע אפטיילונגען

פארשווערונג פון די אויפשטענדיגע פליה־אפטיילונגען

מאדריד, 29 (ספ. טעל.)

אויפ'ן אפשניט אוויל באמבארדירען אונאויפהערליך די רעגירונגס־עראפלאנען נאוואל פעראל דע פינארעס. לויט די לעצטע ידיעות האבן די רעגירונגס־אפטיילונגען זיך געריקט פאראויס אין דער ריכטונג פון קוועוואס וואלענטע אין סיערא מאבאלאן.

אויפן פראנט גוואדאליאראַ סטאביליזירט זיך די סיטואציע. דאס רעגירונגס־מיליטער האט אונטערנעמען א ריי ארומרינגלונגס־מאנעווערן, בכדי ארייבצושטויסן די אויפשטענדיגע אין דער ריכטונג פון אראגאנישן שאסיי. אויף מזרח פון דעם ראזיטען שאסיי רוקט זיך דאס רעגירונגס־מיליטער פארזיכטיג פאראויס, אויף מערב האבן די אויפשטענדיגע זיך צוריקגעצויגן אויפן בארג אין דער ריכטונג פון סאמא־סעריא. די שטאט עספינאסא דע הענארעס ווערט אינטענסיוו באמבארדירט דורכ'ן רעגירונגס־מיליטער.

בילבאא, 29 (ספ. טעל.)

דער באסקישער פארטיידיגונגס־ראט מעלדעט: אויפן פראנט גואיפוזקאא, אויפן אפשניט לעקויטא האבן די רעגירונגס־האראמאטן באמבארדירט א פארם, אין וועלכען עס האט סטאציאנירט אן אפטיילונג פון אויפשטענדיגע, וועלכע האבן געליטען גרויסע פארלוסטען. אויף די פראנטען פון אלאווא און ביסקאי הערשט רוה.

מאדריד, 29 (ספ. טעל.)

דער קאמוניקאט פונם ראט צו פארטיידיגן די הויפט־שטאט איז מודיע: אין רעזולטאט פון אן ענערגישן אנגריף האט דאס רעגירונגס־מיליטער פארנומען דאס שטעטל קאסא וואליענטע, וואס איז א דאמינירענדיגע פאזיציע איבערן טאל סאן ראפאעל. אויסערדעם זענען אויף די פראנטען נישט איינגעטראטן קיין באזונדערע וויכטיגע ענדערונגען.

פאריז, 29 (ספ. טעל.)

„האוואס" אגענטור איז מודיע פון באיאן: פארטאגס איז דער שפאנישער דאמפער „מאר קאנטאבריא", וועלכער איז געשוואומען פון ניו־קאסטעל מיט 2000 טאן קוילען, אטאקירט געווארען אויף די פראנצויזישע וואסערן דורך צוויי אויפשטענדיגע שיפן. נאך טרעפן דורך 15 באמבעס האט די אטאקירטע שיף באנומען זינקען אין זומפ. די אויפשטענדיגע ראמ־[illegible] האבן די טראנספארט־שיף באשאסן מיט מאשין־ביקסן, פון וועלכער עס האט קיינער פון דער מאנשאפט נישט געליטען. די אטאקירטע שיף וועט מען ווארשיינליך נישט קענען אפראטעווען.

לאנדאן, 29 (ספ. טעל.)

די ענגלישע רעגירונג האט אפגעזאגט ארויסצוגעבן אן ערלויבניש פאר א דעלעגאציע פון גייסטליכע, געלערנטע און קאטוילישע שרייבער, וועלכע וויל ארויספארן קיין שפאניען, בכדי אויסצופארשן דעם רעליגיעזן צושטאנד אויף דער זייט פון דער רעפובליקאנישער רעגירונג. נישט קוקנדיג אבער אויף דעם, פארט די דעלעגאציע היינט ארויס קיין פאריז, פון וואנען זי האט בדעה צו פארן קיין שפאניען.

פאריז, 29 (ספ. טעל.)

בעת די חגאות האט די פראנצויזישע וואך־שיף „לע קערבערע", וועלכע קאנטראלירט די שפאנישע ברעגעס פארהאלטען א האנדעלס־שיף, וועלכע האט געפירט קיין שפאניען 25 פרייוויליגע פון רעגירונגס־מיליטער. צווישן די 25 פרייוויליגע זענען געווען 13 אמעריקאנער, 5 קאנאדער, 3 אונגארן, 2 אירלענדער און 2 רומענער. די שיף איז אפגעפירט געווארען אין פארט ווענדרעס און די פרייוויליגע זענען איינגעזעצט געווארען אין פערפיניאנער תפיסה.

די אויפשטענדיגע שיף „קאנאריאס" האט אויפן ים פארהאלטען די פראנצויזישע האנדעלס־שיף „אימערעטע 2". דערביי האט די אויפשטענדיגע שיף געבראכט די פראנצויזישע צו באמבארדירען.

פאריז, 29 (ספ. טעל.)

האוואס מעלדעט פון אוויל (פון דער זייט פון די אויפשטענדיגע), אז נעכטען אוונט האבן די רעגירונגס־אפטיילונגען אויפן פראנט פון סיגוענצא געפרובט צו פארנעמען דעם בארג לא קרוז, נאהענט פון אראגאנער שאסיי, וואס איז געווען שטארק פארפעסטיגט דורך די אויפשטענדיגע. צום אנגריף זענען געברויכט געווארען באדייטענדע כוחות. אין די קאמפן האבן זיך באטייליגט פאנצער־אפטיילונגען, וועלכע זענען צוריקגעשטויסן געווארען.

טאנזשיר, 29 (ספ. טעל.)

האוואס מעלדעט, אז אין טעטואן איז אנטדעקט געווארען א פארשווערונג אין דער אוויאציע־אפטיילונגען. אין רעזולטאט זענען פאראורטיילט געווארען צום טויט 30 אפיצירן און זעלנער. די פארשווערונג איז אנטדעקט געווארען די פאריגע וואך. די עקזעקוציע איז אויסגעפירט געווארען דעם 24־טען ד. ח.

סאלאמאנקא, 29 (ספ. טעל.)

גענ. פראנקא מיט זיין פאמיליע זענען נעכטען בייגעווען אויף דער פאסכא־גאטעסדינסט אין דער קאטעדרע. דאס אויפשטענדיגע מיליטער האט פייערליך געיום־טוב'ט.

קרוב 5000 יודען האבען אין 1936

בעקומען א"י־בירגערשאפט

לאנדאן (יט"א) אויף דער לעצטער זיצונג פון אונטער'ן הויז האט דער דעפוטאט קעמפבעל סטיפען אינטערפעלירט דעם קאלאניען־מיניסטער וועגן דער צאהל איינבירגערונגס בקשות, וואס זענען דאס לעצטע יאהר אריינגעטראגען געווארען דורך יודען אין א"י, דער צאהל בעוויליגטע נאטוראליזאציעס און די אלגעמיינע סיבות פון די אפגעווארפענע בקשות. אין א שריפטליכן ענטפער האט דער קאלאניען־מיניסטער ארמסבי־גאר ערקלערט, אז ער בעזיצט נישט קיין אינפארמאציעס וועגן דער דורך יודען דערלאנגטע נאטוראליזאציע־בקשות. בכלל זענען אזעלכע בקשות אין 1936 איינגעפלאסען אין א צאהל פון 5444. די צאהל יודען, וואס האבען אין דעם יאהר באקומען די א"י־בירגערשאפט, בעטרעפט 4847. דער מיניסטער קען נישט אנגעבן די סיבות צוליב וועלכע עס זענען אפגעווארפען געווארען טייל נאטוראליזאציע־בקשות.

אויף דער ביטע פון קעמפבעל סטיפען זאגט צו דער מיניסטער ארויסצופאדערן פון דער א"י־רעגירונג א צוזאמענשטעלונג פון די אראבער און יודען, וואס זענען פערוואונדעט אדער דערהרגעט געווארען אין א"י זייט דער ערשטער פעברואר־וואך ה. י.

נאך לאנגע שווערע ליידען איז געשטארבען דאנערשטאג, דעם 25 מערץ 1937 און דעמזעלבען טאג צו קבורה געקומען אונזער טייערער און אונפערגעסליכער פאטער, שוויגערפאטער, גרויספאטער, ברודער, שוואגער און אנקעל

נ"ע נפתלי יצחק ב"ר אברהם יוסף ז"ל

זיידערמאן

אין עלטער פון 84 יאהר.

וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די אין טיפען טרויער פערבליבענע פאמיליע.

דער איטאליעניש-יוגאסלאווישער אפמאך איז א זיג פון דער באלקאנישער אנטאנט

סטאמבול, 29 (ספ. טעל).

דער איטאליעניש-יוגאסלאווישער אפמאך האט אין דער טערקישער פרעסע ארויסגערופן פארשידענע קאמענטארען, וועלכע שאצן גינסטיג אפ דעם ניי-געשלאסענעם אפמאך.

די טערקישע צייטונגען האלטען, אז דאס שליסען די דאזיגע פארשטענדיגונג איז אן אמתער זיג פון דער אידעע פון דער באלקאנישער אנטאנט. דער אפמאך איז, לויט די צייטונגען, א גליקליכער רעזולטאט פון דער אונדירעקטער אקציע פון דער טערקישער דיפלאמאטיע.

מוסאליני טראנספארטירט מיליטער קיין אפריקא

נעאפעל, 29 (ספ. טעל.)

אויפ'ן דאמפער „ליגוריא" זענען אפגעשווימען קיין מזרח-אפריקא 47 אפיצירען, 1000 זעלנער און 1000 ציוויל-ארבייטער.

„הסתדרות" גרינדעט אנ'ארבייטער ים-געזעלשאפט

ניו-יארק, 29 (יט"א טעלעגראפיש)

די באקאנטע ארבייטער-טוערין גאלדע מאיר-סאן, וועלכע ווייזט איצט אין אמעריקא אלס פארשטייערין פון דער „הסתדרות", האט מיטגעטיילט דער יט"א, אז די „הסתדרות" איז צוגעטרעטען צו גרינדען א ים-געזעלשאפט, כדי צו שטיצען די יודישע ים-אינדוסטריע. 20.000 פונט איז שוין אויף דעם צוועק געזיכערט אין א"י. ראנגען 30.000 פונט זאל געשאפען ווערען אין אמעריקא דורך ארויסלאזען אפליגאציעס פון דער געזעלשאפט.

צוטרוי דער רעגירונג פון לעאן בלום

האט אויסגעדריקט דער קאנגרעס פון דער ראדיקאל-סאציאליסטישער יוגענד אין פראנקרייך

פאריז, 29 (ספ. טעל.)

אין די חנא־טעג איז אין קרעל פארגעקומען אן אלפראנצויזישער צוזאמענפאהר פון דער סאציאליסטישער יוגענט, וואס איז פארבונדען מיט דער סאצ. פארטיי ס. פ. י. א. דער דאזיגער קאנגרעס האט ארויסגערופען א שטארקע פאראינטערעסירונג, ווייל אין דער לעצטער צייט איז די ארגאניזאציע געווען באהערשט פון עקסטרעם-לינקע איינפלוסען אויף אזוי ווייט, אז די רעגירונג איז געווען געצוואונגען צו פארמאכען איהר ארגאן. פונדעסטוועגן איז דער קאנגרעס פארגעקומען אהן סורפריזען. עס זענען אנגענומען געווארען רעזאלוציעס לטובת בלום'ס רעגירונג. דריי מיניסטארען, וואס זענען בייגעווען דעם קאנגרעס, זענען ענטוזיאסטיש אויפגענומען געווארען.

דער פלייש-קאנטיגענט אויף אפריל

וועט היינט באשטימט ווערען דורכ'ן אגראר-מיניסטעריום

ווארשא, 29 (טעלעפאניש)

מארגען (היינט) דינסטאג וועט אין אגראר-מיניסטעריום פארקומען א קאנפערענץ וועגען פלייש-קאנטינגענט פארן חודש אפריל. דער קאנטינגענט פון פלייש וועט באשטימט ווערען פאר אלע שטעט אין פוילען, לויט די אנווייזונגען פון די ארטיגע מאכט.

ווארנונג

צו ה' בתי' גינצבערג, 28 פ. סטוש. קאניאווסקי (לואיזא 12)

נאך דעם, ווי איהר האט נישט אנערקענט דעם שריפטליכען פסק דאטום 24.XII.36 פון דעם שיעדס-געריכט, וועלכער איז באשטאנען פון די בוררים: יהושע פרעפינגער, (לואיזא 15) פון אייער צד און א. ש. סאפלאן פון מיין צד, האט איהר ביינוויליג ערקלערט, אז איהר פארלאנגט א ד"ת ביי הרב יוסף פיינער, פון ב"ר זייט איהר אנטלאפען און דעם פסק פון הרב פיינער דאטום י"ב ניסן צ"ז איגנארירט איהר אויך, מעשה הפקר, איהר פארכאפט פרעמד אייגענטום בלא דין ומשפט. איך ערקלער עפענטליך, דאס ווען אונזער זאך ביז 8 טאג וועט נישט ערלעדיגט ווערן נעם איך פון זיך אראב די פאראנטווארטליכקייט. און פאר די פאלגען פון דעם ריוב וועט איהר אליין טראגען די שולד.

הערש גאטעסדינער

באקאנטמאכונג

היינט דעם 30 מערץ 1937 6 א זייגער נאכמיטאג וועט פארקומען די פארטזעצונג פון דער

גענעראל-פארזאמלונג

פון 14-טען פעברואר מיט פאלגענדען אינהאלט:

1) ערעפנונג:
2) בעריכט פון קאסע-טעטיגקייט
3) בילאנס פאר 31/12 1936.
4) באריכט פון דער רעוויזיאנס-קאמיסיע
5) פרייע פארשלאגען.
6) וואהלען פון א פארוואלטונג
7) קאנדידאטען רעוויזיאנס-קאמיסיע פאר 1937.

די אנגענומענע באשלוסען זענען גילטיג ביי יעדער צאהל מיטגלידער. מיר בעטען אלעמען פינקטליך צו קומען.

לאדזער פארמיטלער-פאריין מאנופאקטור-בראנזשע. פיעטריקאווער 64.

דאנקזאגונג!

אין נאמען פון 80-יג בלעכער-מייסטער פון דער בלעכער-סעקציע גדאנסקא 40 גיבען איבער דעם הערצליכסטען דאנק די לאדזער פאפע-פאבריקאנטען ה"ה: שארף, גאלדע, צוקערמאן ווי אויך די סוחרים ה"ה: בראנאווסקי, רוזשעוויטש און ליבראך פאר זייער טראדיציאנעלע אויפפיהרונג צו שטיצען יעדעס יאהר די פסח-אקציע פאר'ן ארימען האנדווערקער=הילפס=קאמיטעט.

גלייכצייטיג רופען מיר די מיטגלידער צו קומען צו דער פארזאמלונג, וואס קומט פאר היינט דינסטאג, דעם 30/3, 5 א זייגער גדאנסקא 40. בימע פינקטליך צו ערשיינען.

די פארוואלטונג.

היים פאר פאך-אויסבילדונג און רעליג. ערציונג „אהל שרה". אויפ'ן נאמען פון שרה שניידער ע"ה קילינסקי 50, פראנט צווייטער שטאק

עס ווערען אנגענומען מיידלעך פון רעליגיעזע היימען אין עלטער פון 15 יאהר, וואס ווילען זיך אויסבילדען אין די פאכען פון נייען וועש און דאמען=שניידעריי—א חוץ פאך=בילדונג באקומען אויך די תלמידות 3 שעה טעגלעך לימודים פון יהדות און העברעיש. דער אפצאל א מינימאלער.

איינשרייבונגען קומען פאר יעדען טאג פון 6 ביז 8 אוונט אין אייגענעם לאקאל קילינסקי 50 פראנט צווייטער שטאק.

קאמוניקאט.

דערמיט טיילען מיר מיט אלע לאדזער דרוקערייבעזיצער, אנגענטען, ווי אויך אלע פאראינטערעסירטע, אז

די קארפאראציע פון דער גראפישער אינדוסטריע

האט זיך איבערגעצויגען אין א נייעם אייגענעם לאקאל

אויף פאלודניאווא 8

און דער סעקרעטאריאט איז טעטיג א גאנצען טאג.

די פארוואלטונג.

בעקאנטמאכונג.

דאס איבערצאל-בעקאנטע הורט-פארבען-כעמיקאליען-געשעפט

לאדז, דרעוונאווסקא 5

מאכט בעקאנט, אז צום קומענדיגען סעזאן איז דאס געשעפט פערזעהען מיט א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע

פארבען און כעמיקאליען

פון אלע גרעסערע פאבריקען. די בעשטעלונגען פון דער לאדזער און פראווינצער קונדשאפט ווערען רעעל און פינקטליך אויסגעפיהרט.

מיט אכטונג מ. שייבע (פריהער בערנער)

קאנטא P.K.O. 602219

לאדז, דרעוונאווסקא 5, טעל. 133-39.

בעמערקונג: איך בעזיץ שטעטס אויף לאגער לאהם פון דער פירמע Zakł. Chem. „STREM" Sp. Akc.

געדענקט! אז קויפען סחורה איז נאר ביי

שמשון שליווי

וואו ס'געפינט זיך אויף לאגער צום זומער-סעזאן א גרויסער אויסוואהל פון אריגינעלע ביליצער און טאמאשאווער סחורות אויף אנציגער און פאלטענס

פון די בעסטע קוואליטעטען. —::— קומט און איבערצייגט אייך

R. SZCZĘSLIWY

לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5 טעל. 156-09. געדענקט פראנט II שטאק.

בעקאנטמאכונג.

דער יוד. קינסטלערישער פאטאגראפישער אנשטאלט

„POLONIA"

לאדז, גדאנסקא 31

מאכט בעקאנט, אז צוליב יום-טוב זענען די פרייזען רעדוצירט געווארען אויף אלערליי פאטאגראפיעס.

פאסטקארטען, פאס=בילדער ווי אויך צו לעגיטימאציעס

רעעלע און פינקטליכע אויספיהרונג!

ס'ווערט געזוכט צו קויפען א דרוק=מאשין

א צילינדער, א האלבער בויגען 63 x 95 (לילעפוטקא). — אפערטען אונטער „W." אין אדמיניסטר. פון „נייעם פאלקסבלאט.

אכטונג, לאקאטארען און סובלאקאטארען!

ווער פון אייך ס'האט אנ'עקסמיטיע, א דירה-געלד-פראצעס אדער אנ'אנדערען וואוינונגס-ענין, מוז זיך תיכף ווענדען אין יוד. לאקאטארען-פאריין (פיעטריק. 31) און ער וועט גלייך באקומען דינגליכע הילף.

דער סעקרעטאריאט איז טעטיג טעגליך פון 6 ביז 9 אוונט.

אויערן, נאז און האלז און לונגען-קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z. RAKOWSKI

פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81

נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועקס אפעראציע א. אז. ו. ווי אויך אמבולאטאריש פון 2-9 און פון 4-8 אווענט

ביי דער קליניק איז טעטיג

א רענטגען=גאבינעט

פאר דורכלייכטונגען און אלערליי פאטאגראפיעס

Dr. Wajnberg

ספעציאליסט פאר לונגען, הארץ און ספלערא קראנקהייטען

פיעטריקאווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אן פון 9-1 ערית 5-8 און 8-9

Dr. med. Michał Eljasberg

CHIRURG

przeprowadził się

na ul. Zachodniej 63

tel. 117-87

Dr. RÓŻANER

ווענערישע און געשלעכטס=קראנקהייטן

9 נארוטאוויטשא 9

נעהמט אן פון 9 פריה ביז 1 ביטאג און פון 5 ביז 8 אווענד.

בעסטע קוועלע

פון מאשינען-טיילען, ספרענזשינעס, עססענטערס, שווייסונגען

איז נאר אין דער שלאסעריי

J. REDER

Łódź, 11 Listopada 11/13.

Dr. med. Niewiażski

ספעציאליסט פאר טריפער, סיפיליס און הויט - קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער - שוועכע

אנדזשעיא 5, טעל. 159-40

פראנט, 1טער שטאק

נעהמט אן פון 8-11 און פון 5-9 אווענט זונטאג און יום טוב פון 9-1 נאכמיטאג. ספעציעלער ווארטע - זאל פאר פרויען, נעמט אן פון 9-11 און פון 6-8 אווענט.

ד"ר מעד. דניאל כהן

אינערליכע קראנקהייטען און נערוועו

זגיערסקא 24, טעל. 228-08

נעמט אן פון 4 ביז 8 אווענד.

Dr. med. Z. DATYNER

אוראלאג

ספעצ. פאר נירען בלאז און אורין-קראנק.

ZACHODNIA 59a, tel. 148-95

Dr. med. LEON FAMILIER

אינערליכע און קינדער - קראנקהייטען

6. שערפּיעז 37 בענעדיקטא

נעהמט אן פון 5—7 נאכמ.

Dr. med. I. SER

choroby wewnętrzne

האט זיך איבערגעצויגען אויף

Al. I-go Maja 3, tel. 174-41.

נעהמט אן פון 4-6 נאכמ.

Dr. med. G. GERSZTAJN

ספעצ. פאר אויגען-קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט

Traugutta 12, tel. 175-10

נעמט אן פון 11—2 און פון 5-8.30

Lek.-Dentysta Jakòb Karmazyn

2 פאלודניאווא 2

טעל. 114-36.

נעמט אן 9—1 און פון 4—7 נאכמיטאג

Lekarz-Dentysta G. SZYMANSKA

3 נארוטאוויטשא

טעל. 110-84

נעהמט אן פון 10—1 און פון 3—8 אוו.

„יידען בעוואפנען זיך געגען אראבער"

פאלגען פון דער העצערישער אגיטאציע צווישען די בעדואינער אין עבר-הירדן

ירושלים, 29 (יט"א טעלעגראפיש)
אין רעזולטאט פון די העצערישע קלאנגען, וואס ווערען פארשפרייט צווישען די בעדואינישע שבטים, „יודען באוואפנען זיך געגען די „אראבער", האבען די עלטסטע פון די בעדואינער - שבטים אין עגלון זיך געווענדעט צום עמיר אבדוללאה, אז זיי זענען גרייט צו באשיצען זייערע אראבישע ברידער אין ארץ ישראל".

עמיר אבדוללאה האט געענטפערט, אז ער האט זיך שוין געווענדעט צו די פאראנטווארטליכע פאקטארען, אז עס זאלען אנגענומען ווערען מיטלען, כדי

אראבישע העצע אין די מעטשעטעס

ירושלים, 29 יט"א טעלגר.))
די אראבישע צייטונג „אליף באה" טיילט מיט, אז אויף די ווענד פון די מעטשעטען, קירכען און אראבישע געשעפטען אין צפת האט מען אויסגעקלעפט „התראות" צו די „אראבישע פעררעטער". אין די „התראות" ווערט שטארק אנגעגריפען „די רעגירונג און איהרע מיטהעלפער".

אפשטעלען דעם שמוגעל פון געוועהר און זאק-רויב דורך די סיריש-פאלעסטינישע גרענעצען

אזעלכע שריט זענען אונטערגענומען געווארען דורך דער א"י'דיגער פאליציי-קאמענדאנטור

ירושלים, 29 (יט"א טעלעגר.).)
דער קאמענדאנט פון דער פאלעסטינישער פאליציי קאלאנעל סייפער איז היינט צוריקגעקומען פון סיריען, וואו ער האט געפיהרט אונטערהאנדלונגען מיט'ן גענעראל-אינספעקטאר פון דער סירישער פאליציי וועגען קאארדינירען די שוץ איבער די גרענעצען פון ביידע לענדער. באוונדערס זענען די אונטערהאנדלונגען געווען געלעקט אין דער ריכטונג פון אפשטעלען דעם שמוגעל פון געוועהר און מענשען פון סיריען קיין ארץ-ישראל און דאס אריבערפיהרען פון ארץ-ישראל קיין סיריען צוגערויבטע אייגענטום, און באזונדערס שאף, וואס עס חזר'ט זיך לעצטענס איבער זעהר אפט.

שומרי-שבת-צוזאמענפאהר אין ארץ-ישראל

תל-אביב, 29 (יט"א טעלגר.)
דינסטאג דעם צווייטען טאג חוהמ"פ, וועט אין תל-אביב פארקומען א לאנד צוזאמענפאהר פון די שומרי שבת.
דעמזעלבען טאג וועט אויך פארקומען אין תל-אביב א צוזאמענפאהר פון די יונגע העברעאישע שרייבער, כדי צו קאנסאלידירען די יונגע ליטעראר'ישע כוחות.

פערקלענערונג פון דעם א"י-גארניזאן?

פערשטארקטע שמירה פון די באהן-ליניעס

תל-אביבער הילפס-פאליציאנטען איינגעגלידערט אין דער געוועהנליכער פאליציי

ירושלים, 29 יט"א טעלגר.))
דער בודזשעט-פרעלימינאר אויף דעם קומענדען פינאנץ-יאהר זעהט פאר די אויסהאלטונג פון א גארניזאן פון 2.879 מיליטערלייט פון אלע ראנגען אין א"י. (3 באטאליאנען פיעכאטע חוץ טעכנ'ישע אפטיילונגען)) דאס וואלט באדייט א גרויסע פארקלענערונג פון דעם איצטיגען גארניזאן אין לאנד און וואלט געהאט א זין הלוואי אין דעם פאל, אויב דאס לאנד וועט זיין פריי פון רוה-שטערער.
„אל ליוואא" טיילט מיט, פון לוד, אז לענגאויס פון דער גאנצער באהן-ליניע האט מען אוועקגעשטעלט מיליטערישע פאטראלען. ביי יעדען פאטרול האט מען אויסגעגראבען טראנשייען, כדי צו באשיצען די באהן-ליניע. איפ'ן הויז פון אן אראבישען פרדס האט מען אוועקגעשטעלט א ספעציעלע וואך, וואס זאל אכטונג געבען אויף דער גאנצער באהן-ליניע.

תל-אביב, 29 (יט"א טעלגר.)
לויט אן אפיציעלער מעלדונג, וועלכע דער בירגערמייסטער ר' רוקח האט ערהאלטען פון דעם דיסטריקט-קאמיסאר וועלען פון דאנערשטאג, דעם 1-טען אפריל, אלע הילפס-פאליציאנטען אין תל-אביב איינגעגלידערט ווערען אין דער געוועהנליכער פאליציי.

אמנעסטיע פאר די פאראורטיילטע פון 1929 יאהר?

ירושלים, 29 (יט"א טעלעגראפיש)
די אראבישע צייטונגען מעלדען, אז עס איז כמעט זיכער, אז די ענגלישע רעגירונג וועט אמנעסטירען די פאראורטיילטע פון די געשעהענישען פון 1929 יאהר.
דער עיקר וועט מען אמנעסטירען די, וואס זענען פאראורטיילט געווארען אויף לעבענסלענגליכע תפיסה אזוי אז זיי זאלען זיצען נישט מעהר ווי נאך עטליכע יאהר

ארום דעם טויט פון איינזש. צוואנגער

ירושלים, 29 יט"א טעלגר.))
די אויספארשונג ארום דעם מארד איבער אינזש. צוואנגער (נישט וואנגער, ווי עס איז צוערשט על-פי טעות געווען מיטגעטיילט) האט בעוויזען, אז דער מארד איז אויסגעפיהרט געווארען נישט אויף א פאליטישען באדען.
אונטער'ן חשד פון באטייליגען זיך אין דעם מארד זענען דורך דער פאליציי פארהאלטען געווארען איין יוד און איינציגע אראבער. די אויספארשונג ווערט פארטגעזעצט.

Bank Kupiecko-Kredytowy Spółdzielczy
z o. o.
ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska Nr. 29
Telefony 174-45 – 182-45 – 262-55
Rachunki: Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego P. K. O.
DYSKONTO — rachunki bieżące — wkłady — rachunki czekowe — przekazy — inkaso — safesy.
Tajemnica Lokat, wpłat i oszczędności ustawowo zabezpieczona tak w stosunku do władz, jak i osób trzecich.
Udzielamy kredyty w formie dyskonta weksli z terminem płatności do 3-ch miesięcy do wysokości 10-cio krotnej od wpłaconych udziałów.

געוו. פוילישער גענעראל-קאנסול דר. קורניקאווסקי

שוין פערלאזען ארץ-ישראל

ירושלים, 29 יט"א טעלגר.))
דער געוו. פוילישער גענעראל-קאנסול אין א"י ד"ר י. קורניקאווסקי, האט שוין פארלאזען א"י און איז אויף דער „פאלאניא" אפגעפאהרען קיין פוילען.

דזשעמאל הוסייני פאהרט קיין לאנדאן

אנ'אראבישע מיסיע אין די מוזולמענישע לענדער

ירושלים, 29 יט"א טעלגר.)
דער מופטי-ארגאן „אל ליוואא" פיהרט א שטארקע אגיטאציע פאר ארויסשיקען אן אראבישע דעלעגאציע קיין לאנדאן. די צייטונג האלט, אז מען דארף אויסנוצען די אנוועזענהייט פון די אראבישע קעניגען און פירשטען אין לאנדאן אין דער צייט פון דער קרוינאציע פאר א ברייטערער פראפאגאנדע לטובת די פאדערונגען פון די א"י-אראבער.
הגם דער אויבערשטער אראבישער ראט האט נאך נישט אנגענומען קיין בשלום וועגען שיקען א דעלעגאציע קיין לאנדאן וועט וואהרשיינליך אפפאהרען אין קורצען קיין לאנדאן דער פארויצער פון דער „אראבישער פארטיי" (מופטי-אנהענגער)) דזשעמאל בעי הוסייני. איהם וועט וואהרשיינליך בעגלייטען דער אראבישער טוער עמיל גהורי. נאכ'ן שאשבי'ס אנהענגער פאדערען דערביי, אז צו דער דעלעגאציע זאל אויך געהערען פאקרי ביי נאשא שיבי, אבער די מופטי-אנהענגער זענען געגען דעם מיט'ן אויסרייד, אז די דעלעגאציע טראגט נישט קיין אפיציעלען כאראקטער.
דער רעדאקטאר פון „אל דזשאמעא אל אראביא" שייך פארוקי באמיהט זיך צו ווירקען אויף דעם אויבערשטען אראבישען ראט, אז מען זאל איהם ארויסשיקען מיט א פאליטישער מיסיע אין די מוזולמענישע לענדער — איראק, העדזשאס, תימן, אינדיען און אפגאניסטאן.

אלגעמיינע אמנעסטיע צוליב דער קראנאציע

ירושלים, 29 יט"א טעלגר.))
„הבוקר" טיילט מיט, אז אין די אראבישע קרייזען גלויבט מען, דאס אין טאג פון דער קאראנאציע פון קעניג דזשארדזש דעם 6-טען זאל פראקלאמירט ווערען אן אלגעמיינע אמנעסטיע. עס איז נאך נישט באקאנט, צי וועט די אמנעסטיע אויך ארומנעמען די פעראורטיילטע פון די לעצטע אונרוהען.

ארום דער אינספעקציע-רייזע פון הויך-קאמיסאר איבער ארץ-ישראל

וואס האט סער ארטור וואוקאפ געענטפערט אויף די טענות פון די יודישע קאלאניסטען

ירושלים, 29 (יט"א טעלעגראפיש,
אויף זיין אינספעקציע - רייזע איבערן לאנד האט דער הויך-קאמיסאר סער ארטור וואוקאפ אויפגענומען אין מרחביה א דעלעגאציע פון די יודישע ישובים ארום אפולה. די דעלעגאציע האט צוו. אנד. אויפמערקזאם געמאכט דעם הויך-קאמיסאר אויף דעם אויסטערלישען פאקט, וואס מען הויבט צו אפט מטאדעם שאף ביי די קאלאניסטען און די פאליציי זוכט זיי נישט אפ. דער הויך-קאמיסאר האט דערויף געענטפערט, אז אזעלכע פאלען טרעפען זיך אויך אין שאטלאנד.
אויף דער ביטע, אז די רעגירונג זאל אומקערען דעם כפר החורש די היזקות, וואס די קאלאניע האט לעצטענס געליטען, האט דער הויך קאמיסאר געענטפערט, אז זיין גאנצע סימפאטיע איז אויף דער זייט פון די געליטענע...

אגודה-פיהרער צוריקגעקומען קיין ארץ-ישראל

ירושלים, 29 (יט"א טעלעגראפיש)
די פיהרער פון אגודת ישראל הרב פליי און דר. ברויער, וועלכע האבען לעצטענס באזוכט א רייהע אייראפעאישע לענדער זענען שוין צוריקגעקומען קיין ארץ ישראל.

נפטר געווארן בולגארישער רב

טומשו ב-לו בעלסקי, 29 (יט"א טעל.)
דעם 2-טען טאג פסח איז אין בעלגארייט געשטארבען דער דארטיגער רב הרב חיים האכמאן. דער פארשטארבענער איז אלט געווען 82 יאהר. דער נפטר האט געהערט צו די אלטע צאנזער-חסידים.

די מיסיע פון לארד לאיד אין א"י

קאנפערענץ מיט דוד בן-גוריון

ירושלים, 29 (יט"א טעלעג.)
דער געוו. בריטישער הויך-קאמיסאר אין עגיפטען (1925—1929)) לארד לאיד, וועלכער ווײלט איצט אין א"י, האט גענומען באזוכט די העברעאישע אוניווערזיטעט אין ירושלים. נאכ'ן באקענען זיך מיט די איינריכטונגען פון די פארשידענע אינסטיטוטען פון דער אוניווערזיטעט האט לארד לאיד געהאט א לענגערן געשפרעך מיט דוד בן-גוריון.
אויפקלערונגען וועגען דער אנטוויקלונג פון דער העברעאישער אוניווערזיטעט האבען ערטיילט דעם גאסט פראפ. בענטוויטש און פראפ. דושקין.
לארד לאיד איז פארזיצער פון דער „קעניגליכער צענטראל-אזיאטישער געזעלשאפט" און זיין איצטיגער בעזוך אין א"י שטעהט אין צוזאמענהאנג מיט די ארבייטען פון דעם בריט'שען ראט צו שטיצען בריטישע פארשונגען מחוץ ענגלאנד, וואס איז געגרינדעט געווארען דורך דער ענגלישער רעגירונג אין יאהר 1935 און איז טעטיג אונטערן פארזיץ פון לארד פערסי.
דער שטודיען-רייזע פון לארד לאיד, וועלכער איז געקומען קיין א"י אין דער בעגלייטונג פון ק. דזשאנסאן, ווערט צוגעשריבען א גרויסע באדייטונג. לארד לאיד האט אויך פארפאסט א ווערק וועגען עגיפטען.

Dr.
Wołkowyski
ציגעל-גאס 11, טעל. 238-02
ספעצ. פאר טריפער, סיפילים און הויט-קראנקה.
בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
נעמט אן פון 8—11 פרימארגן און 4—9 אוונט

Dr. med. Trepman
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט-קראנקהייטען,
בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אויך אלע ארט אנאליזען.
זאוואדזקא 6, טעל. 234-12
נעמט אן פון 8—11 נאכמ. און פון 6—9 אוונט

פערשווערונג געגן מאנדזשוקא און יאפאן
200 באטייליגטע פארן קריגס=טריבונאל

לאנדאן, 29 (ספ. טעל.))
רייטער אגענטור איז מודיע פון מוקדען: פארן קריגס־טריבונאל זענען געשטאנען 200 מאנדזשור־יער, וועלכע זענען אנגעקלאגט געווארן אין אנטיילנעמען אין א פארשווערונג געגען מאנדזשוקא און יאפאן, צווישן די אנגעקלאגטע האבן זיך געפינען באאמטע, סוחרים און לעהרער. א טייל פון די אנגעקלאגטע זענען פארמשפט געווארן צום טויט, א טייל אויף לאנגיעהריגע תפיסה, די פאר־שווערונג איז אנטדעקט געווארן אין פעברואר, אבער ביז היינט זענען קיין שום איינצעלהייטן פון דער פארשווערונג נישט פארעפנטליכט געווארן.

ערקלערונג פון אמבאסאדאר טראיאנאווסקי
וועגן ביראָ-בידזשאן

וואשינגטאן, 29 (יט"א טעלעגראפיש)
דער סאוויעטישער אמבאסאדאר אין וואשינג־טאן טראיאנאווסקי האט פארעפנטליכט א הכחשה פון דער מעלדונג פון דער איטאליענישער פרעסע־אגענטור „אריענט", אז די סאוויעטישע רעגירונג האט בדעה זיך אפזאגן פון דעם פלאן צו גרינדען א יודישע רעפובליק אין בירא־בידזשאן.

אמבאסאדאר טראיאנאווסקי האט אונטערגע־שטראכען, אז דער פראיעקט פון א יודישער רע־פובליק אין בירא־בידזשאן האט באקומען א יורידי־שע באשטעטיגונג אין דעם ארט. 20 פון דער נייער סאוויעטישער קאנסטיטוציע.

די איטאליענישע אגענטור „אריענט" האט גע־מאלדען, אז די סאוויעטישע רעגירונג זאל האבן רע־זיגנירט פון די פלענער אין בירא־בידזשאן צוליב די טראצקיסטישע שטרעבונגען, וואס זענען פעסטגע־שטעלט געווארן.

צו דער
וועלט=אויסשטעלונג אין פאריז
ארגאניזירט די רעדאקציע פון
„נייעם פאלקסבלאט"
דעם ביליגסטען און בעקוועמסטען
אויספלוג פאר די לעזער
פרטים וועלען מיר ברענגען
אין די נאהעגטסטע טעג.

געשטארבען דער פוילישער קאמ=פאזיטאר קאראל שימאנאווסקי

לאזאן, 29 (ספ. טעל.)
היינט האלב 1 ביינאכט איז אין א קליניק נעבען לאזאן אין עלטער פון 54 יאהר געשטארבען דער באקאנטער פוילישער קאמפאזיטאר קאראל שימא־נאווסקי.

זינט א וואך האט קראנקער שימאנאווסקי פאר־בראכט אין דער שווייץ, וואוהין ער איז געקומען אויף קוראציע. ביים טויטען בעט איז געווען אנוועז־זענד זיין שוועסטער, די באוואוסטע זינגערין סטא־ניסלאווא שימאנאווסקא.

קאראל שימאנאווסקי איז געבוירען געווארען אין 1883 אין טימאשובקא, קיעווער געגענט, די מוזיקאלישע שטודיען האט ער דורכגעמאכט אין ווארשא ביי זיגמונט נאסקאווסקי, דאן אין בערלין, ווין און פאריז. אין 1927 ווערט ער באשטימט אלס רעק־טאר פון דער מלוכה'שער מוזיק ־ קאנסערוואטא־ריע. אין 1930 באקומט ער דעם טיטול דאקטאר־פי־לאזאפיע האנארים קאוזא פון יאגעלאנישען אוני־ווערזיטעט און עהרען־פראפעסאר פון ריגער מוזיק־קאנסערוואטאריום. שימאנאווסקי'ס ערשטע קאמ־פאזיציעס האבען זיך באוויזען אין 1905. צו די בעסטע שאפונגען זיינע געהערען: „מאסקען", „דריטע סאנאטע", די אפערע „האגיט" און די אפערע „קעניג ראגער".

סערטיפיקאטען פאר דער יוגענד-עליה
א טייל פון די סערטיפיקאטען פאר פוילען

בערלין (יט"א) די „ארבייטס־געמיינשאפט פאר דער יוגענד־ און קינדער־עליה" טיילט מיט, אז די א"י־רעגירונג האט אנערקענט די שול אין דגניה אלס אויסבילדונגס־שטעל פון דער יוגענד־עליה. דערמיט איז געגעבען געווארען די מעג־ליכקייטען צו ווערבירען פרישע 80 קינדער, וואס וועלען איינגעארדענט ווערען אין דגניה א' און ב' און אין כנרת א' און ב'. חוץ־לוה האט די אר־טאדאקסישע מיידלעך־היים אין ירושלים (בית־צעירות־מזרחי) בעקומען 12 סערטיפיקאטען. אויך דאס קינדער־דארף בן־שמן וועט בעקומען 90 סער־טיפיקאטען פאר קינדער. די ארבייטס־געמיינשאפט האט בדעה, א טייל פון סערטיפיקאטען, וואס זי בעקומט אין איהר רשות, פארווענדען פאר יוד. יוגענד־עליה פון פוילען.

מין. דעלבא קאנפערירט מיט מין. בעק

פאריז, 29 (ספ. טעל.)
דער אויסערן־מיניסטער דעלבא, וועלכער איז אויף די יום־טוב טעג ארויסגעפאהרען קיין קאנעס, האט דעם 28 ד. ח. באזוכט דעם מין. בעק אין גראנד האטעל און מיט איהם אפגעהאלטען א לענגערע קאנ־פערענץ.

טויזענטער ציגיינער פון גאנץ אייראפא
זענען געקומען קיין ווארשא צו דער לויה פון זייער פארשטארבענעם קעניג

ווארשא, 29 (טעלעפאניש)
קיין ווארשא זענען זיך צונויפגעפאהרען עטליכע טויזענד ציגיינער פון רומעניען, אונגארן, ראטענפארבאנד, טשעכיען און פון גאנץ פוילען, כדי זיך צו באטייליגען אין דער לויה פון דער שאסענעם ציגיינער־קעניג קוויעק, וועמענס לויה עס וועט פארקומען דינסטאג.

בראנדייס=וואלד פון קרן=קימת

ירושלים (יט"א) די לייטונג פון דער אמע־ריקאנער „הדסה" האט געשטעלט אין רשות פון קרן־קימת א סומע פון 20 טויזענט דאלאר פאר דער פלאנצונג פון א וואלד אין א"י אויפן נאמען פון אמעריקאנער ציוניסטען ־ פיהרער און מיטגליד פון העכסטען געריכט אין וואשינגטאן, לואיס בראנדייס. חוץ לזה זאל אין דער נאהענט פון קרית־ענבים גע־פלאנצט ווערען א הדסה־וואלד מיט 20 טויזענט ביימער. א דריטער וואלד אויפן נאמען פון העגריעטא סאלד זאל געפלאנצט ווערען אין שכנות מיט'ן מע־דיצינישען צענטער אויפן הר־הצופים. די הדסה־אר־גאניזאציע האט זיך אויסערדעם מתחייב געווען אויס צוקויפען 32 טויזענט באדען אין אין מפרץ־חיפה. די מיטגלידערינס פון „הדסה" האבען צו דעם צוועק צוזאמעלט א ספעציעלען פאנד פון 65 טויזענט דאלאר.

אין עמק הירדן זענען די טעג געגרינדעט גע־ווארען צוויי נייע ישובים: שין־הקורא און מסדה. די זידלער זענען איצט באשעפטיגט מיט'ן בוי פון פער־טיידיגונגס־טורימס און שוץ־וואלען.

וועגען פיש=פאנג אויפן ים=כנרת

לאנדאן (יט"א) אויף דער לעצטער זיצונג פון ענגלישען פארלאמענט פאר די חגאות האט הכפ. לעקיי אינטערפעלירט דעם קאלאניען־מיניסטער מכח דער אנטוויקלונג פון פיש־פאנג פון א"י. און די פלע־נער צו פארפאכטען די פיש־פאנג רעכט אויף דעם ים כנרת.

ארמסבי גאר האט געענטפערט, אז די א"י־רע־גירונג אינטערעסירט זיך זיכער מיט דער אנטוויק־לונג פון פיש־פאנג. וועגען נאהענטערע פרטים וועט ער זיך ווענדען צום הויך־קאמיסאר.

געבוירען א פירטלינג

לאנדאן, 29 (ספ. טעל.) א געוויסע פרוי אין דער שטאט סטאק ניוינגטאן האט געבוירען א פערטלינג. דריי טעכטער און 1 זוהן. איינע פון די ניי־געבוירענע מיידלעך איז באלד געשטארבען, דער זוהן איז געשטארבען 12 שעה שפעטער. די איבריגע צוויי קינדער לעבען.

געגען ז. ז. ז.-קאנגרעס
גדיניער ז. ז. ז.-פאראיינען טרעטען ארויס אין נייעם לאגער

גדיניע, 29 (טעלעפאניש)
אויף א זיצונג פון פארוואלטונגס ־ פארשטייער פון די ארבייטער ־ ארגאניזאציעס, וואס זענען אנ־געשלאסען אין גדיניער ז. ז. ז. איז באשלאסען גע־ווארען געגען דער רעזיזיע פון ז. ז. ז. קאנגרעס, אריינצוטרעטען אין לאגער פון נאציאנאלער פאראיי־ניגונג.

קרעסטינסקי — געהילפס־קאמיסאר פאר יוסטיץ

מאסקווא, 29 (ספ. טעל.)
„טאס"־אגענטור מעלדעט: דאס פרעזידיום פון צענטראלען אויספיהר־קאמיטעט פון ראטען־פארבאנד האט נאמינירט דעם ביזאיצטיגען וויצע־אויסערן־קאמיסאר קרעסטינסקין אלס וויצע־קאמי־סאר פאר יוסטיץ אין ראטענפארבאנד.

פאראורטיילונג פון אקופאציע=שטרייקען

וואשינגטאן, 29 (ספ. טעל.))
דער פארזיצער פון דער אמעריקאנישער אר־בייטער־קאנפעדעראציע וויליאם גרין האט ארויס־געלאזט אן אויפרוף, אין וועלכען ער פאראורטיילט די אקופאציע ־ שטרייקען אלס אונלעגאלע, ער פאדערט אויף די פראפעסיאנעלע פאראייגען אפצו־שטעלען די אקציע פון אקופאציע־שטרייקען אלס מיטעל פון עקאנאמישען קאמף.

געשטארבען לארד קיטשינער

לאנדאן, 29 (ספ. טעל.) אין נאראבי, די הויפט־שטאט פון דער ענגלישער קאלאניע קעניא (מזרח־אפריקא) איז אין עלטער פון 90 יאהר געשטארבען לארד קיטשענער, א ברודער פונ'ם באקאנטען ענגלישען מיליטערישען פיהרער פון דער צייט פון וועלט־קריג

אויספלוג
קיין וויען
פרייז 135 זל.

אויספלוג קיין
לאנדאן און פאריז
ערלעדיגט
דאס וועלט=רייזע=ביורא
Union Lloyd
42 פיעטריקאווער 42
טעל. 107=87.

פארטיזאנישע אנפאלען אין מאנדזשוריען

טאקיא, 29 (ספ. טעל.)
פון די מיליטערישע קרייזען טיילט מען מיט, אז אין צפון־טייל פון מאנדזשוריען זענען, בעת א צו־זאמענשטויס פון יאפאנישען מיליטער מיט א באנ־דע פון 50 באוואפענטע באנדיטען, אומגעקומען א קאפיטאן מיט 19 זעלנער. דער צוזאמענשטויס איז פארגעקומען ביי דער שטאט אילאן, ביים ברעג פון טייך סונגאר, וואס געפינט זיך 256 קילאמעטער פון כארבין.

הינדוסען ווילען נישט הערשען

לאנדאן, 29 (ספ. טעל.)
„רייטער" איז מודיע פון ניו־דעלפי, אז די מיטגלידער פון הינדוסישען קאנגרעס האבען זיך אפגעזאגט צו שאפען רעגירונגען אין 6 פראווינצן, אין וועלכע די הינדוסען האבען געהאט א מעהר־היים. די גובערנאט פון די דאזיגע פראווינצען פאלען נישט פון מוט און זאגען צו צו באזייטיגען דעם רעגירונגס־קריזיס.

אברבנאל=פייערונגען אין פראנקרייך

פאריז. (יט"א) אין פארטרעטונג פון קראנקען רב הכולל פון פראנקרייך ישראל לעווי, האט דער פאריזער אויבער־ראבינער זשיליען ווייל פארארדענט, אז אין די פסח־טעג זאלען אין די סינאגאגען געהאלטען ווערען פרע־דיגטען לכבוד דעם יאהרטאג פון דן יצחק אברבנאל און אז אין די קהלות זאלען פארקומען פארטראגן צום אנדענק פון דער דאזיגער גרויסער פערזענליכקייט פון דער יודישער געשיכטע.

דעלעגאט פון יודישען קהלות-פערבאנד אין איטאליען
צוריקגעקומען פון אביסיניען

רוים (יט"א)) קיין רוים איז צוריקגעקו־מען אדוו. קארלא אלבערטא וויטערבא, וועלכער האט אין אויפטראג פון פארבאנד פון יודישע קהלות אין איטאליען דורכגעפיהרט א שטודיען־רייזע אי־בער אביסיניען. אדוו. וויטערבא האט געהאט די אויפגאבע צו גרינדען יודישע קהלות אין אדיס־אבעבא און די רעדזא און צו שטודירען די לאגע פון די פאלאשאס. דער גענויער באריכט, וועל־כען אדוו. וויטערבא האט אויסגעארבייט, וועט פאר־געשטעלט ווערען דעם איטאליענישען קאלאניען־מיניסטער.

אקציע אין ענגלאנד לטובת דער העברעאישער אוניווער-זיטעט אין ירושלים

לאנדאן (יט"א) די געזעלשאפט פריינד פון דער העברעאישער אוניווערזיטעט אין ענגלאנד האט אויפגענומען אן אקציע צו ווערבירען נייע 10 טויזענד מיטגלידער פון פארבאנד אין ענגלאנד. אין די ראהמען פון דער אקציע האט פראפ. נאר־מאן בענטוויטש געהאלטען די טעג אין לאנדאן א רעפעראט א. ד. ט. „צוועלף יאהר העברעאישע אוניווערזיטעט"

1=טע רעטשניצע
מיט שטענדיגע בעטען
פאר כירורגיע פון ציינער, קיהן=באקען און יאסלעס
פון Dr. med.
Sadokierski
פיעטריקאווער 56, טעל. 129-77
עמפפאנגס־שעה'ן פון 9 פריה ביז 12 ביינאכט

ארום דעם מיטללענדישען ים

פון וולאדימיר גראסמאן

מיט א פאר יאהר צוריק האט אן אמעריקאנער שרייבערין, ביטריס טשאנדלער, געמאכט געשיכטליכע שטודיעס בײ די ברעגעס פון דער פראנצויזישער צפון-אפריקע, דערהויפט דארט, וואו עס האט זיך אמאל געפונען די שטאט צעזארעא. פון די דאזיגע שטודיעס איז אומגעריכטערהייט ארויסגעקומען א סענסאציאנעלער בוך מיט'ן נאמען „קלעאפאטראס טאכטער", וועלכער האט געמאכט א געוואלדיגען רושם אין די קרייזען פון היסטאריקער און פאליטיקער.

„קלעאפאטראס טאכטער" האט געעפענט צו א געוויסען גראד דעם פארהאנג איבער א שטיק אלטער רוימישע געשיכטע, וואס איז זעהר ווייניג אויסגעפארשט און דעריבער זעהר ווייניג באקאנט. קלעאפאטראס טאכטער, מיטן נאמען קלעאפאטרא - סעלען, איז געווען איינס פון די דריי קינדער, וואס די גרויסע עגיפטישע הערשערין האט געהאט מיט אנטאניוס, דעם רוימישען קאנסול. די פלאם-פייערדיגע פארבינדונג צווישען דעם גלענצענדיגען יורש פון צעזאר און דעם געפעהרליכסטען פיינט פון דער רוימישער אימפ. דאס קעניגין פון קלעאפאטרא האט זיך געענדיגט פאר זיי ביידען מיט א טראגישען טויט און — דאס איז די הויפט-זאך — מיט א פאליטישע-דיגער פארניכטונג פון מצרים. רוים איז געבליבען די איינציגע אומבאגרעניצטע באהערשערין פון מיטעל-לענדישען ים, א ציל, צו וועלכען עס האט שטענדיג געשטרעבט די פאליטיק פון דער רוימישער אימפעריע.

דאס בוך פון ביטריס טשאנדלער איז אהן שום ספק געשריבען געווארען אהן א שום טענדענץ, אבער דער פארגלייך צווישען דעם אמאליגען קאמף פאר דער וויכטיגסטער השפעה אין און ארום דעם מיטעללענדישען ים און דעם היינטיגען קאמף צווישען מוסאליניס איטאליע און גרויס-בריטאניע פארן באזיץ פון די „שליסלען" צום מיטעללענדישען ים איז אזוי גרויס און גענוי נישט נאר אין זיינע אלגעמיינע ליניעס, נאר אפילו אין זיינע פרטים, אז דאס בוך האט ממילא געמוזט באקומען דעם באטייט פון א וויכטיגער אקטואליטעט.

מיר דארפען זיך אפשטעלען גאנץ אויספיהרלעך אויף אן ענין, ארום וועלכער עס זאמעלט זיך היינט דער אינטערעס פון אלע גרויסע אייראפעאישע מלוכות. יודישע אינטערעסען ווערען דערביי באריהרט אומדירעקט — אין פארבינדונג מיט די אינטערעסען פון די יודישע ישובים אין אייראפע, און דירעקט — צוליב דער לאגע פון ארץ-ישראל בײ די ברעגעס פון מיטעללענדישען ים.

עס וואלט אונז ווייט פארפיהרט, אויב מיר זאלען וועלען אנווייזען אין א צייטונגס-ארטיקעל אויף די אלע סיבות, וואס האבען געפיהרט דערצו, אז פאר די לעצטע הונדערט יאהר אדער פופציג יאהר איז דער מיטעללענדישער ים געוואקסען אין זיין באטייט און אלץ מעהר און מעהר געווארען א זעלבסטשטענדיגער צוועק, אדער לאמיר עס ריכטיג פארמולירען, א זעלבסטשטענדיגער ענין אין דער אינטערנאציאנאלער פאליטיק. די געשיכטע, זאגט מען, חזר'ט זיך אמאל איבער, און אין דעם פאל איז עס אויף יעדער פאל אפסאלוט ריכטיג. דער מיטעללענדישער ים האט מיט טויזענטער יאהרען צוריק געשפילט א קאלאסאלע ווירטשאפטליכע און דעריבער אויך א פאליטישע און סטראטעגישע ראלע. אלט-רוים האט זיך קיינמאל נישט געפיהלט זיכער, כל-זמן בײ די ברעגעס פונם מיטעללענדישען ים איז געלעגען א צווייטע גרויסמאכט. מיט יעדער פון איהרע קאנקורענטען האט רוים געפיהרט דא א קאמף אויף טויט און לעבען. רוים האט געמוזט האלטען אין איהרע הענט די וועגען צו אלע נאטור-רייכטימער אין אפריקע — פון איין זייט — און דעם וועג קיין מצרים, פאלעסטינא און סיריע און איבער די לענדער נאך ווייטער — פון דער אנדערער זייט. יעדער פאלק, וואס האט זיך געשטעלט אין דער פאזע פון זעלבסטשטענדיגקייט אויף די דאזיגע וועגען, האט געמוזט דערפיהלען די מאכט פון רוימישע לעגיאנען און דעם אייזערנעם ווילען פון דעם רוימישען אימפעריאליסטישען מלוכה-סיסטעם.

איצט האט אויפגעוואכט און ווערט פון טאג צו טאג אלץ טיפער איינגעפונדעוועט אין דער נייער איטאליע די אלטע רוימישע פראגראם. די ניי-אויפגעבויטע איטאליע איז סך-הכל 65 יאהר אלט. אבער מוסאליני פיהלט זיך ווי אן אלט-רוימישער צעזאר. פון דעם מאמענט אן ווי די טויערען פון צפון אמעריקע האבען זיך געשלאסען פאר דער איטאליענישער מאסען-וואנדערונג — בלויז די פאראייניגטע שטאטען, ארגענטינע און בראזיליע פלעגען פאר דער מלחמה אפנעהמען יעהרליך אן ערך 350 טויזענט איטאליענישע עמיגראנטען — איז די שארפקייט פון דער איטאליענישער פראבלעם צו געפינען פלאץ פאר די געוואקסענע פאלק פון זיך אליין, נישט מוסאליני האט ארויסגערופען די נייע איטאליעניש - אימפעריאליסטישע פראבלעם, נאר פארקעהרט, דאס לעבען אליין, די ווירטשאפטליכע פאקטארען, האבען איהם געצוואונגען צו נעהמען אויף זיך די ראלע פון א צעזאר אין אלט-רוימישען נוסח. דער דראנג קיין אפריקע באווייזט זיך אויף אן אלטען, אויסגעטראטענעם וועג. א הפסקה אין א פאר טויזענט יאהר איז גארנישט. די פעלקער ארום דעם מיטעללענדישען ים האבען גענוג דורכגעמאכט פאר דער צייט, אבער איין זאך איז געבליבען נישט פאראנדערט: די נאהענטקייט פון אפריקע צו איטאליע, דער קירצער וועג פון איטאליע קיין אפריקע, די מעגליכקייט ווידער אויפצולעבען דעם פארשלאפענעם, ווי אין א כישוף, פארחלומטען אריענט.

ביז יונג-איטאליע האט געהאט פאר זיך די אויפגאבע פון קאנסאלידירען זיך בײ זיך אין דער היים האט מען אין רוים געקענט נאר חלומ'ען וועגען די שפעטערדיגע אויפגאבעס. נישט ראנאר און נישט לוצאטי האבען נישט געהאט קיין צייט צו פארנעהמען זיך מיט דעם אפריקע-פראבלעם, אבער איצט איז די צייט געקומען.

דערפאר האט ענגלאנד מיט פופציג יאהר צוריק געהאט א גרויסען מלוכה-מאן, וועלכער האט געהאט צייט און קאפ אויף צו קענען זיך קאנצענטרירען אויף די פראבלעמען פון עתיד: דאס איז געווען לארד ביקאנספילד ד'איזראעלי. ער האט נישט בלויז פארנומען דעם סועץ-קאנאל. נאר אויך באזעצט דעם כלומרשט אומבאדייטענדען אינזעל ציפרוס (קיפר). עס זענען היינט פונקט 40 יאהר נאך די שרעקליכע שחיטות אויף די ארמענער אין טערקיי, בעת וועלכע עס זענען אומגעקומען הונדערטער טויזענטער נפשות פון קליינעם און אומגליקליכען פאלק. גאנץ ענגלאנד האט דעמאלט געשטורעמט אונטער דער פיהרערשאפט פון גלאדסטאן, דעם גלענצענדיגען אבער געוועלטיגען ליבעראלען פאליטיקער. מיט א שארפער קאמפאניע געגען דער שענדליכער האלטונג פון דער ענגלישער רעגירונג און איהר שעף דיזראעלי, בשעת דער דעבאטע אין ענגלישען פארלאמענט האט די אפאזיציע אנגעוויזען, אז אין לאנדאנער פארעין-אפיס (אויסערן מיניסטעריום) ליגען אויספיהרליכע באריכטען פון די ענגלישע קאנסולען אין טערקיי מיט פרטים וועגען די שחיטות, אבער די באריכטען ווערען געהאלטען געהיים און די רעגירונג פון איהר מאיעסטעט (עס איז געווען אין די צייטען פון דער קעניגין וויקטאריא) שווייגט.

יא, ענגלאנד האט געשוויגען. ביקאנספילד האט פאר זיין שוויגען באקומען פון טערקיי אט דעם קליינעם כלומרשט אומבאדייטענדען אינזעל ציפרוס.

סועץ - קאנאל און ציפרוס זענען נישט קיין קליינע שליסלעך אין די הענט פון א מאכט, וועלכע באהערשט דעם מיטעללענדישען ים. ווען מ'האט נאך דערצו צוגענומען בײ מצרים דעם ריזיגען סודאן און געמאכט דערפון פאקטיש אן ענגלישע קרוין-לאנד און באקומען חוץ-דעם דעם מאנדאט אויף ארץ-ישראל, זיצט מען שוין גאר אין זאטעל.

דאך אגב דארף מען דא באמערקען, אז גלייכצייטיג מיט דעם בויען פונם מיטעללענדישען פארט אין חיפה האט ענגלאנד זיך גענומען מיליטעריש אויסבויען דעם אינזעל ציפרוס, א לאנגע צייט האט מען די ארבייט פארזוימט — איצט מאכט מען עס גיך. דער פריהערדיגער גובערנאטאר פון ירושלים, גענעראל סטארס, א קלוגער און געבילדעטער אפיציר, איז שפעטער באשטימט געווארען פארן גובערנאטאר פון ציפרוס.

עס וואלט געווען אויסערגעוועהנליך אינטערעסאנט צו וויסען אפיציעל וועגען דעם ווי מ'האט געקאכט ווייסען דער וועלט וועגען די לעצטע פארהאנדלונגען צווישען לאנדאן און רוים און זייער „דזשענטלמען-אפמאך" בנוגע זייערע קעגענזייטיגע פארהעלטנישען אין און ארום דעם מיטעללענדישען ים. די יונגע איטאליענישע אימפעריע טרייבט קיין קאטאוועס. זי פיהרט נישט בלויז אן אגרעסיווע, נאר אויך א שטארקע און זעהר אינטענסיווע פאליטישע ארבייט דארט, וואו זי שטיצט און באווארנט איהרע לעבענס-אינטערעסען, האט מען דא זיכער ארומגערעדט אלע ענינים. איטאליע האלט בײ ווערען א שטארקער שכן פון סודאן און פון סועץ-קאנאל. דער באטייט פון חיפה וואקסט פון טאג צו טאג. פונקט אזוי ווי עס וואקסט זעהר שטארק דער באטייט אין דער פאליטישער וועלט פון די אראבער, וואס-רוישע האט מען אפגערעדט וועגען די ענינים?

ענגלאנד איז אן אלטע פירמע און איז זעהר אפט מעכייעט צו דערליידיגען זיך א קאנפליקט, און די צייטען פון עדווארד דעם זיבעטען האט די ענגלישע רעגירונג אויסגעארבייט א פלאן וועגען צוטיילען איינגאנצען טערקיי. כדי א סוף צו מאכען צו די וואקסענדיגע קאנפליקטען מיט דער נייער דייטשער אימפעריע. מ'האט געמיינט דערמיט צו באפרידיגען דעם אפעטיט און דעם דראנג „נאך אסטן", פונם אומגעהויערען שטארק - עקספאנסיווען דייטשען אינדוסטריעלען קאפיטאליזם. דער פלאן איז געווען צוגעגרייט אין אלע פרטים. די פארהאנדלונגען צווישען לאנדאן און בערלין זענען געפיהרט געווארען זעהר לאנג און אויף ספעציעלע דיפלאמאטישע וועגען. די דייטשע רעגירונג איז געווען אזוי גוט ווי מסכים מיטן ענגלישען פארשלאג. אבער אין דער לעצטער מינוט האט קייזער ווילהעלם, דער געפעהרליכער פאליטישער בלאפער, פלוצלונג דערקלערט, אז פון ענגלישע הענט וויל ער נישט נעהמען קיין מתנות, עס הייסט: ער וועט שוין אליין נעהמען דאס, וואס דייטשלאנד דארף האבען פאר איהר אימפעריע-עתיד, דאס איז אייגענטליך געווען דער פסיכאלאגישער אנהויב פון דער וועלט-מלחמה.

ווי מ'האט דורכגעפיהרט דעם היינטיגען איטאליעניש - ענגלישען אפמאך און אויף וועמעס חשבון, קען מען נאך דערווייל נישט זאגען גענוי. די צוויי אינטערהאנדלערס האבען מאקע אינפארמירט פראנקרייך וועגען די פרטים, אבער מ'דארף דאך געדענקען, אז פראנקרייך איז דער באזיצער פון א ריזיגען שטיק צפון-אפריקע, אלזשיר, טוניס און מאראקא.

איצט, מיט מוסאליניס טריאומף - רייזע קיין אפריקע, ווערט נאך קלערער, אז איטאליע קעמפט פאר איהר דאמינירענדיגער שטעלונג אין מיטעללענדישען ים. עס ווערט דא געשאפען א נייע לאגע.

די כחות-פארהעלטניש פון די אינטערווענץ-מלוכות אין שפאנישען בירגער-קריג

אין שייכות מיט די לעצטע געשעהענישען אויפן מאדרידער פראנט — די אפענסיווע פון די אויפשטענדיגע, קאנטר - אפענסיווע פון רעגירונגס-מיליטער און דאס פארנעהמען א רייע סטראטעגישע פונקטען, וואס האבען זיך ביז איצט געפינען אין די הענט פון די אויפשטענדיגע — מאכט דער קריגס קארעספאנדענט פון „טיימס" א איבערזיכט פון די פאלגענדע פון דער אויסלענדישער אריינמישונג אין שפאנישען בירגער-קריג, וואס האט זיך שוין פון לאנג פארוואנדעלט אין א אינטערנאציאנאלען קריג.

אין יולי 1936 ווען דער אויפשטאנד איז אויסגעבראכען זענען די קריגס מיטלען פון ביידע צדדים געווען באשיידענער ווי באשיידען: אין גאנץ שפאניען איז געווען 26 פאנצער - אויטאס און די לופט פליהערײ האט זיך געפינען אין אזא צושטאנד אז „די באמבעס האבען אנגעמאכט מעהר געדרודער, ווי זיי האבען געברענגט שאדען".

אין די ערשטע העראאישע קאמפען אין די בערג פון גוואדאראמא האבען זיך באטייליגט מצד דער רעגירונג מיליציאנערען און די „שטורם - גווארדיא" און מצד די אויפשטענדיגע — די פאלאנגיסטען און איינציגע רעגולערע טיילען, וואס זענען צוגעשטאנען צום אויפשטאנד. די דאזיגע קאמבאטאנטען לעבען שוין לאנג נישט: זיי אלע זענען אומגעקומען אין די ערשטע חדשים פון דער מלחמה. עס זענען אויך פארשוואונדען די אראבישע פאנצער אויטאס, וואס זענען כדי אראפצוטרייבען דעם געגנער פארמאסקירט געווארען אלס טאנקס. עס זענען אויך שוין נישט פאראן די אלטע אעראפלאנען, וועלכע וואלטען נישט אויסגעהאלטען אפילו א 5 מינוטיגען קאמף מיט די מאדערנע צושטערער. די טעכניק פון דער מלחמה איז פולשטענדיג איבערגעגאנגען אין די הענט פון די אינטערווענץ מלוכות...

אין איצטיגען מאמענט האט פראנקא 100 באמבען אעראפלאנען פון דער מארקע יונקערס 52, הײנקעל 54, סאוואיא 81, קאפראני 135, פיאט צ. ר. 32, קאנט און מענקי (הידראפלאנען) דער לופט-פלאט פון דער רעגירונג באשטייט פון 80 רוסישע צושטערער, איינציגע פראנצויזישע אפאראטען פון טיפ דעוואוטין און 60 רוסישע באמבען אעראפלאנען. אלע אהן אויסנאהם רוסישע אפאראטען ווערען געפיהרט פון רוסישע לופט-פליהער. אויף די אנדערע פליהען שפאניער און פילאטען פון פארשידענע נאציאנאליטעטען, וואס זענען געקומען קיין שפאניען צוליב אידעאלישע מאטיווען אדער צו פארדינסט צוועקען.

די מאטאריזאציע פון די קעמפענדע ארמעען — איז אויך איינגאנצען אדורכגעפיהרט געווארען דורך אויסלענדער. פראנקא האט 80 נישט גרויסע טאנקס — צום טייל דייטשע, צום טייל איטאליענישע, פון טיפ פיאט — אנסאלדיא (צו צוויי מענשען אויף יעדען). די שפאנישע רעגירונג האט סאוויעטישע טאנקס אין א קלענערע צאהל. א חוץ דעם זענען די דאזיגע טאנקס שווערערע: פון 3—4 מאן אויף יעדען. ביידע צדדים באנוצען זיך מיט הארמאטען צו שיסען אויף די טאנקס פון 37 מילימעטער קאליבער; די אויפשטענדיגע — דייטשע פון טיפ רייכסווער, און דאס רעגירונגס - מיליטער — שווייצארישע פון טיפ ערליקאן.

ביידע ארמעען האבען אויסלענדישע שטורעם-אפטיילונגען און אויסלענדישע שטאבען.

לויט דעם חשבון פון „טיימס" האט די אויסלענדישע אינטערווענץ ביז איצט דריי מאל גערעטעוועט פראנקאן. צום ערשטען מאל — אין יולי-אויגוסט 1936, ווען אונטער דעם שוץ פון 40 באמבען אעראפלאנען פון טיפ יונקערס און סאוואיא איז די אויפשטענדיגע געלונגען איבערצוווארפען מיליטער פון מאראקא קיין שפאניען. צום צווייטען מאל — סוף אויגוסט ווען די אויסלענדישע אעראפלאנען האבען פארניכטעט דעם ארכאישען לופט - פלאט פון דער רעגירונג און האבען געגעבען פראנקא די מעגליכקייט זיך צו רוקען אין טאל פון טייך טאהא. און ענדליך צום דריטען מאל — שוין אין יאנואר, ווען לויט דער עצה פון די איטאליענישע שטאב-אפיצירען, איז געמאכט געווארען די דיווערסיע אין מאלאגא, אהן דער הילף פון די איטאליענישע פיעכאטע און רײטשער לופט - פליהערײ, וואלט מאלאגא קיינמאל נישט גענומען געווארען.

וואס שייך דער רעגירונג איז זי צוויי מאל געראטעוועט געווארען דורך דער אינטערווענץ פון אויסלאנד: אין נאוועמבער, ווען פון רוסלאנד זענען אנגעקומען אעראפלאנען און טאנקען און אין יאנואר—פעברואר, ווען די אפענסיווע אויף מאדריד איז כמעט דורך וואונדער אפגעשטעלט געווארען מיט דער הילף פון דער אינטערנאציאנאלער בריגאדע.

די „טיימס" האלט פאר א פעסטגעשטעלטען פאקט אז די ערשטע אויסלענדער וואס האבען זיך אריינגעמישט אין שפאנישען בירגער-קריג זענען געווען דייטשען און איטאליענער. שוין דעם 17-טען יולי זענען אויף דער פראנצויזישער טעריטאריע אראפגעפאלען איטאליענישע אעראפלאנען, וואס זענען געפלויגען צו פראנקאס לאגער. די סאוויעטישע הילף פאר דער מאדרידער רעגירונג האט זיך אנגעהויבען ערשט אין נאוועמבער.

אזוי אדער אנדערש, אויף דער זייט פון פראנקאן קעמפען איצט איבער 60.000 אויסלענדער: 40 טויזענט איטאליענער, 15.000 דייטשען. 3000 אירלענדער און 2000 סאלדאטען פון פארשידענע נאציאנאליטעטען. די צאהל פון דער אינטערנאציאנאלער בריגאדע איז שווער פעסטצושטעלען: אפיציעל באשטייט זי פון 20.000 מאן, אבער צייטענווייז געפינען זיך אין איהר אן ערך 35.00, דאס רוב פון די דאזיגע פרייוויליגע זענען פראנצויזען, ענגלענדער, איטאליענער און דייטשען, געפינען זיך אין איהר נישט מעהר ווי א 1000 מאן, סאוויעטישע בירגער, שוין איינשליסענדיג די לופט-פליהער און טאנקיסטען געפינען זיך אין שפאניען נישט מעהר ווי א 400—50 מאן.

ווי אזוי עס זעהט אויס דאס דייטשע „ווינטערהילפסווערק"

אין „קוריער ווארשאווסקי" איז פארעפענטליכט א קארעספאנדענץ פון דייטשלאנד וועגען פארנעהם און רעזולטאטען פון דעם דייטשען „ווינטער-הילפס-ווערק". דער קארעספאנדענט שרייבט, אז פאר דער פראפאגאנדע פון דער „ווינטערהילפס-ווערק", זענען אויסגענוצט געווארען אלע מעגליכקייטען, ווי ראדיא, פילם פארשטעלונגען, בראשורען, פרעסע, אפילו טעאטער, לויט דער אפיציעלער סטאטיסטיק האט מען אויף דעם ציל געזאמעלט אין משך פון פאראנגאנגענעם ווינטער 270 מיליאן מארק. בעת אין דעם יאהר 1934-35, איז געזאמעלט געווארען 220 מיליאן זל. לויט אלע וואהרשיינליכקייטען וועט די סומע וואס וועט געזאמעלט ווערען דערגרייכען ביז 300 מיליאן.

פון פראפאגאנדע מיניסטעריום קאן מען זיך דערוויסען, אז די רעגירונגס ספערען האלטען די אויבענדערמאנטע אקציע פאר איינע פון די גרעסטע דערגרייכונגען פון נאציאנאל סאציאליזם. זי פארווירקליכט כלומרשט די סאציאליסטישע פונקטען פון פראגראם פון דער באוועגונג.

די אפצאהלונגען פאר דער ווינטער-הילף האבען שוין לאנג אויפגעהערט צו זיין פרייוויליגע. יעדען שבת און זונטאג, באווייזען זיך אויף די גאסען טויזענטער מענשען באוואפענט מיט פושקעס און זאמעלט. דאן הערט זיך איבער גאנץ בערלין: „איינע קליינעקייט"! „נאך איינע קליינעקייט!", „נאך איינע", און מען קען זיין זיכער אז קיין שום אדורכגעהער וועט זיך נישט ארויסדרעהען פון די דאזיגע זאמלער, וועלכע דערגרייכען צו יעדער קאווארטיר, רעסטאראציע, געשעפט, קינא אדער אנדער לאקאל, א חוץ דעם זענען פאראן אנדערע סיסטעמען פון זאמלונגען, וואס טראגען א מעהר צוואנגס-כאראקטער, ווי צאהלונגען פון פארשידענע אונטערנעהמונגען, זאמלונגען אין די הייזער, איינטאפגעריכט (איינמאל אין א חודש) א.א.וו.

צי האט אבער אין דער ווירקליכקייט די אקציע פון דער רעגירונג געפינען א נעהעריגען אפקלאנג אין די קרייזען פון די ארימסטע? צי דערפירט זי ווירקליך צו דער פארווישונג פון די קלאסען-אונטערשידען, קלאסען-קנאה און רופט אפילו ארויס די דאנקבארקייט פון ארבייטסלאזען פראלעטאריאט? דאס געלד וואס ווערט געזאמעלט ווערט פארנוצט אויף איינצוקויפען פראדוקטען און אנדערע מיטלען, וואס ווערען ווידער איין מאל אין חודש ארום דעם 15-טען פארטיילט אין די פארשידענע קרייזען. דער קארעספאנדענט מאכט א חשבון, אז אויף יעדען ארבייטסלאזען מאכט אויס אומגעפעהר ביז 30 מארק א חודש.

דער קארעספאנדענט שילדערט דאן א באזוך וואס ער האט געהאט אין פארטיילונגס - פונקט אין שארלאטענבורג. א פעטער באאמטער אין א ברוינעם מונדיר אינפארמירט:

— ווער עס האט גרעסערע פארדינסטען, דער האט נאטירליך די בכורה ביים באקומען די ווינטער-הילף!

און ווייטער קלערט ער אויף, אז אונטער דעם ווארט פארדינסטען, פארשטעהט מען: א געוועזענער קאמבאטאנט, א ארבייטסלאזער פארטיי חבר. פאמיליען, וועלכע וואוינען אין הייזער וואס האבען נישט קיין צענטראל - באהייצונג — באקומען א צוגאב פון 50 קילא קויהלען א חודש. און פאמיליעס וואס האבען מעהר ווי דריי קינדער האבען דאס רעכט צו פאדערען א צענטנער קארטאפעל.

דער קארעספאנדענט האט אויך פארפיהרט א שמועס מיט די ארבייטסלאזע, אויסגעמאטערטע, אויסגעהונגערטע פנימער פון ערד-קאליר, אפגעריי-

(ווייטער זעה 11-טע זייט)

מגר. י. אור / יעקב דע האאז ז"ל

מיט'ן נאמען פון יעקב דע האאז איז פאַרבונדען דער אָנהויב פון צוויי תקופות פון דער ציוניסטישער געשיכטע. דער אומערמידליכער קעמפער פאַר'ן הערצל־אידעאל במשך פון פערציג יאהר, האט דע האאז רעפּרעזענטירט צווישען דעם ענגליש־אמעריקאנער יודענטום אין אלע הויפּט־אָפּשניטען פון זיין נאציאָנאַלער טעטיגקייט דעם רעוויזיאָניזם. שטענדיג האט ביי איהם דאָמינירט איין גרונט־געדאַנק, אנהויבענדיג פון די צוגרייטונגען אין לאָנדאָן צום ערשטען ציוניסטישען קאנגרעס, אין דער צייט פון זיין אקטיווער מיטארבייט מיט דער בראַנדייס־גרופּע ווי אין די ערשטע נאָך־מלחמה־יאהרען!! ביז צום איבערנעהמען דורך איהם די פּרעזידענטור פון גרינדונגס־קאנגרעס פון דער נייער ציוניסטישער ארגאניזאַציע מיט קנאַפּע צוויי יאהר צוריק, דער זעלבער גרונט־געדאַנק איז אויך געווען דער הויפּט־מאָמענט אין זיין ליטעראַריש - וויסענשאַפטליכער שאַפונג.

ווען הערצל איז אין יאָהר 1896 געקומען קיין לאָנדאָן, בכדי אָנצוקניפּען דאָרט א קאָנטאַקט מיט די איינפלוסרייכע דאָרטיגע יודישע קרייזען, האָט מען איהם אויפגענומען מיט גרויס כבוד מצד די לאָנדאָנער „חובבי ציון“, צו וועלכע עס האבען געהערט א סך פּערזענליכקייטען פון דער יודישער אריסטאָקראַטיע; ער האָט אבער נישט געפונען קיין געהעריגע פאַרשטענדניש פאַר זיין אידעע, פאַר די אסימילירטע, וואס האבען פאַרנומען א בכבודיגען אָרט אין דער ענגלישער געזעלשאַפט, האט ארץ ישראל געקענט דינען אלס א אָביעקט פון סענטימענט, אָבער די לאָזונג, וועלכע עס האָט געוואָרפען הערצל: פיהרען א אָרגאניזירטע ארבייט אין דער ריכטונג פון שאַפען א יודישע מלוכה — איז פאַר זיי געווען צו דרייסט און געפעהרליך. הערצל איז אויפגעטראָטען עפענטליך אין דעם יודישען ראַיאָן „איסטענד“ און דאָרטען האט זיך אָרגאניזירט א קליינע גרופּע פון יונגע אינטעליגענטען, וועלכע האָט זיך אָן באוואָרענישען אָנגעשלאָסען צו דער דרייסטער הערצלשער פּראָפּאַגירטער אידעע, בראש פון דער גרופּע האָט זיך געשטעלט דע האאז.

אין ערשטען יאהר פון זיין ציוניסטישער טעטיגקייט האט הערצל געהאַלטען, אז דאָס פיהרען די דורך איהם אנגעהויבענע פּאָליטישע אַקציע פאַרלאַנגט קאָלאָסאַלע פינאַנציעלע מיטלען און, אז מ'דאַרף געווינען פאַר דער אידעע איינפלוסרייכע פּערזענליכקייטען פון די העכערע געזעלשאַפטליכע קרייזען פון די אייראָפּעאישע גרויסמאַכטען און דערפאַר געווענדעט זיינע אנשטרענגונגען אין דער ריכטונג נישט צוטרעטענדיג דערווייל צו דער שאַפונג פון א מאסען־אָרגאניזאציע. ווען דע האאז איז צו איהם געקומען דער ערשטער מיטן פאָרשלאַג זיך צו שטעלען בראש פון א מאַסען־אָרגאַניזאַציע, פון וועלכער דעם קערן האָט ער און זיינע חברים געוואָלט שאַפען אין לאָנדאָן האָט הערצל איינגעפינען דערווייל פאַר נישט פאַסיג איבערצונעמען אין דעם מאָמענט דעם דאָזיגען אמט, אבער גלייכצייטיג באַאויפטראַגט דע האאז די אָרגאַניזאַציע צו שאַפען, דע האאז איז געוואָרען דער ערן־סעקרעטאר און קאָרעספּאָנדענט פון הערצל פאַר ענגלאַנד, און האָט באַשטעטיגט דעם צוטרוי, מיט וועלכען הערצל האט איהם באשאָנקען. די חדשים פאַר דעם צונויפקומען זיך פון דעם ערשטען קאנגרעס אין יאָהר 1897 האָט דע האאז געווידמעט א אינטענסיווער אָרגאַניזאַציאָנעלער ארבייט, שאַפענדיג דעם גרונט־שטיין פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין ענגלאַנד.

„מיין ציל איז“ — שרייבט אין דער צייט דע האאז צו הערצלען — „צו געווינען פאַר אונזער זאַך נישט נאָר די חובבי ציון, אבער אויך די ענגלישע פּראָווינץ און אמעריקע“. שוין אין דער צייט זייענדיג נאָך אין לאָנדאָן, האט זיך דער יונגער דע האאז געשטעלט די אויפגאַבע צו דערוועקען די נאַציאָנאַלע אידעע צווישען דעם אמעריקאַנער יודענטום. באַלד דערנאָך באַטייליגט זיך דע האאז אקטיוו אין די אַרבייטען פון ערשטען ציוניסטישען קאנגרעס, אלס מיטגליד פון דער ענגלישער דעלעגאַציע און באַלד דערנאָך פאָהרט ער קיין אמעריקע; אויף דעם דאָזיגען אומדאַנקבּאַרען געביט הייבט ער אָן צו פּראָפּאַגירען די ציוניסטישע אידעע און פונאַנדערצובויען די אָרגאַניזאַציע. במשך פון דער דאָזיגער לאַנגיעהריגער תקופה (1900—1920) קניפּט אָן דע האאז א ענגען קאָנטאַקט מיט די פיהרענדיגע פאָרשטעהער פון אמעריקאַנער יודענטום — מיט דעם איבער ריכטער לואיס בראַנדייס. אין יאָהר 1914 איז בראַנדייס אויסגעוועהלט געוואָרען אלס פּרעזידענט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין די פאַראייניגטע שטאַטען און דע האאז איז געוואָרען דער וויצע־פּרעזידענט. ביידע אנטוויקלען אין די מלחמה־יאהרען א ענערגישע און פרוכטבאַרע טעטיגקייט, בכדי אויסצואיבען א השפּעה אויף די אמעריקאנער רעגירונגס־קרייזען אין פּראָ־ציוניסטישען גייסט. ווען עס אנטשטייט דער יודישער לעגיאָן, רופט דע האאז דער יודישער יוגענט אין אמעריקע, אריינצוטרעטען אין די רייהען פון לעגיאָן. אין יאהר 1920 איז ער אויף דער לאָנדאָנער קאָנפערענץ איינער פון די אָנפיהרער פון דער אָפּאָזיציאָנעלער בראַנדייס־גרופּע, הגם די בראַנדייס־גרופּע האט אויפגעפאַסט די פּראַקטישע א"י־פּראָבלעמען אין א ברייטערער פּערספּעקטיוו, איז זי נישט געווען אין א גענוגענדער מאָס דורכגעדרונגען מיט'ן רעוויזיאָניסטישען גייסט. דאָס איז געווען איינע פון די סיבּות פון איהר פונאַנדערפאַלען זיך. דע האאז דערווייטערט זיך פון איהר. אין זיין פּאָליטישער טעטיגקייט קומט פאָר א געוויסע הפסקה, וועלכע איז געווען געווידמעט דער זאַמלונג פון מאַטעריאַלען פאַר זיינע צוויי גרונט־שאַפונגען:

„דאָס לעבען פון טעאָדאָר הערצל“ (1927) און „די געשיכטע פון ארץ ישראל“ (1934) ביידע ווערק צייכענען זיך אויס דורך זייער אומפאַנגרייכע און גרינדליכע באַאַרבייטונג פון מאַטעריאַל און שום טענדענץ אין דער אָפּשאַצונג און באַלייכטונג פון די פאַקטען, טראַצדעם, וואָס די טעמע פון ביידע איז געשטאַנען אין א ענגען צוזאַמענהאַנג מיט דער פּאָליטישער אידעאָלאָגיע פון פאַרפאַסער. א דאַנק דער מעטאָדע האָט דע האאז פאַרמאָגט צו דערגיין, בפרט אין דער „געשיכטע פון ארץ ישראל“ צו זייער אָריגינעלע מסקנות אין דער באַלייכטונג פון א גאַנצער רייה פון געשיכטליכע תקופות. אין א פּאָר יאָהר ארום שאַפט דע האאז די פראַקציע פון די „הערצליסטען“, אין נאָמען פון וועלכער ער טרעט ארויס אויף די ציוניסטישע קאָנגרעסען; ערשט אין יאהר 1935 שטעלט ער זיך אויפ'ן רוף פון וול. זשאַבאָטינסקי בראש פון דער אמעריקאַנער דעלעגאַציע צום ערשטען קאָנגרעס פון דער נ.צ.א. „דער ציל פון ציוניזם איז א יודישע מלוכה אין ארץ־ישראל“ — דעם לאָזונג איז ער געבליבען געטריי במשך פון זיין גאַנצען לעבען.

דער פּלוצלונגער טויט האָט איבערגעריסען זיין אומערמידליכע און באַוואוסטזיניגע צו אמת שטרעבענדע נאַציאָנאַלע טעטיגקייט.

„היטלער האט נישט וואס צו זוכען אויף דער ניו־יאָרקער וועלט־אויסשטעלונג — ער וועט פון איהר קיין נחת נישט האבען“

אַמעריקאַנער פּרעסע עצה'ט די היטלער־רעגירונג זיך אָפּזאָגען פון דייטשער באַטייליגונג אין דער וועלט־אויסשטעלונג.—לאַ־גאַרדיא וועט וואַהרשיינליך ווידער געוועהלט ווערען אלס בירגערמייסטער פון ניו־יאָרק

נ י ו ־ י אָ ר ק (יט"א) די רייכס־דייטשע העצע געגען בירגערמייסטער פון ניו־יאָרק לאַ גאַרדיא איז נאָך אלס איינס פון די הויפּט־טעמעס פון דער אמעריקאַנער פּרעסע. אַנגיכטען דאַרף אין ניו־יאָרק פאָרקומען פרישע בירגערמייסטער־וואַהלען, און די אמעריקאַנער צייטונגען זעהען פאָר, אז וואַהרשיינליך וועט לאַ גאַרדיא ווידער געוועהלט ווערען אויף דעם אמט. די פּרעסע פאַרבינדט די רייכס־דייטשע קאַמפּאַניע געגען דער אמעריקאַנער דעמאָקראַטיע מיט דער פראַגע פון דער וועלט־אויסשטעלונג, וואָס וועט פאָרקומען אין ניו־יאָרק אין 1939, און עצה'ט די דייטשען, זיי זאָלען בכלל רעזיגנירען פון באַטייליגען זיך אין דער דאָזיגער אויסשטעלונג.

די פאַרשפּרייטעסטע ניו־יאָרקער „דיילי ניוס“ שרייבט צוו. אנד.:

עס איז נישטאָ קיין סיבה, צוליב וועלכע די היטלער־רעגירונג זאָל וועלען זיין פאַרטרעטען אויף דער וועלט־אויסשטעלונג, וואָס וועט פאָרקומען אין ניו־יאָרק אין 1939 און מען דאַרף זי דאָ אויך נישט האָבען.

די צייטונג באַהאַנדעלט די קומענדע בירגערמייסטער־וואַהלען אין ניו יאָרק און ערקלערט זיך פאַר דער ווידערערוועהלונג פון פיאָרעלאָ לאַ־גאַרדיא די צייטונג דריקט אויס די זיכערהייט, אז די פראַגע וועגען דער באַציהונג צו היטלער'ן וועט זיין איינע פון די הויפּט־לאָזונגען („אישוס“), ארום וועלכע עס וועט זיך פיהרען די קאַמפּאַניע אין די בירגערמייסטער־וואַהלען.

וואָס פאַר אַ שייכות א שטאָט־ראַט קען האָבען מיט אינטערנאַציאָנאַלע פראַגען, זאָגט די צייטונג, איז שווער צו זאָגען, אבער ניו־יאָרק מיט איהר גרויסער און געמישטער באַפעלקערונג האָט שוין א טראַדיציע אריינצושלעפּען אויסלענדישע פראַגען אין לאָקאַלע ענינים.

די היטלער־פראַגע אין דער וואַהל קאַמפּאַניע, זאָגט די „ניוס“, איז אַזאַ באַטייטליכע ערשיינונג, אַז מען שמועסט, דאָס „טעמעני“ וויל אפילו באַמיבירען א יוד אלס איהר קאַנדידאַט. אויפ'ן בירגערמייסטער אמט.

ווייטער זאָגט די צייטונג: „מיר ווילען נישט באַטראַכטען ווערען ווי אונגאַסטפריינדליך... אבער מיר קענען נישט איינזעהען, פאַרוואָס היטלער זאָל וועלען זיין פאַרטרעטען אויף דער אויסשטעלונג.

„די אויסשטעלונג וועט פאָרקומען אין ניו־יאָרק. א ריין בלוטיגער אריער דאַרף, הייסט עס, פאַרפּעסטעט ווערען ווען ער אָטעמט איין די זעלבע לופט. וואָס עס אָטעמען די וועמען היטלער'ס פּרעסע רופט אָן „יודישע פּאַסקודניאַקעס, געסטערס, באָלשעוויסטישע באַכשלעפּער“ און אנדערע איידעלע נעמען. אריער מוזען אָטעמען די זעלבע לופט וואָס די יודען אין ניו־יאָרק אדער איינגאַנצען נישט אָטעמען. ווי עס שיינט, לעבען זיי עס איבער אָבער למשל אריער וועלען עס אפשר נישט קענען אויסהאַלטען.

„אויסשטעלונגען, וואָס זענען באַדעקט מיט האַקענקרייצען, וועלען נישט העלפען דעם פאַרקויף פון דייטשע סחורות, זיי קענען נאָר אפשר ליידען אביסעל סאַבאָטאַזש, סיי פון יודען און סיי פון נעגערס, וועלכע געדענקען נאָך דזשעסי אָווענ'ס ערפאָלגען ביי די אָלימפּישע שפּילען אין בערלין.

„דייטשע פאָרטרעטער אויף דער אויסשטעלונג וועלען זיך פיהלען זעהר אומבאַנגענעהם, און מיר שטעלען זיך פאָר, אַז די דייטשע רעגירונג וואָלט נישט וועלען, זיי זאָלען דאָ דערפיהלען דעם צאָרן פון די ניו־יאָרקער יודען. קיין גוטע ווילען פאַר דייטשלאַנד קענען זיי דאָ נישט שאַפען.

„די אונטערשטע שורה איז, אַז מר. היטלער וואָלט געטון א גוטע זאַך, ווען ער מיידט אויס די וועלט־אויסשטעלונג — אלץ איינס ווער עס וועט זיין אונזער בירגערמייסטער“.

צי איז „טאָסקאַ“ אויף יודיש

א רעליגיעזע פּראָפאַנאַציע?

ווילנע.

די טעג האָט אין ווילנע דער דיריזשאָר פון פּוילישען אָפּערעטען־טעאַטער „ליוטניאַ“ אלעקסאַנדער ווילינסקי באַקומען א איינלאַדונג צו קומען אין אויספאָרשונגס־אַמט אויף א פאַרהער איז ענין „טאָסקאַ“.

ה' ווילינסקי האָט געקוקט אויף דער „פּאַוויעסטקע“ א פאַרוואונדערטער, וואָס פאַר אַן אויספאָרשונג קאָן געגען איהם געפיהרט ווערען איז שייכות מיט „טאָסקאַ“.

צו דער באַשטימטער צייט האָט זיך אַלעקסאַנדער ווילינסקי געשטעלט אין אויספאָרשונגס־אַמט אויפ'ן פאַרהער. דאָרט האָט ער זיך דערוואוסט פאָלגענדע געשיכטע:

דער יודישער מוזיקאַלישער אינסטיטוט האָט זיינער צייט געשטעלט אין דער יודישער שפּראַך פּטשיני'ס באַרימטע אָפּערע „טאָסקאַ“. אלס דיריגענט איז איינגעלאַדען געוואָרען אַלעקסאַנדער ווילינסקי.

נאָך די פאָרשטעלונגען אין ווילנע האָבען די שפּילער געמאַכט א טורנע איבער פּוילען. צווישען אַנדערע האָבען זיי געשפּילט אויך אין פּינסק.

פּלוצלונג אבער האָט די פּינסקער אדמיניסטראַטיווע מאַכט פאַרווערט די פאָרשטעלונג, איינגעפינענדיג, אז דאָס שפּילען דעם ערשטען אקט „טאָסקאַ“ אין יודיש, בעת די האַנדלונג קומט פאָר אין א קלויסטער הייסט פּראָפאַנירען די רעליגיע.

דערמיט האָט זיך אבער דער ענין נישט פאַרענדיגט.

די סטאַראָסטווע האָט אַריינגעשיקט א פאָרשלאַג צו דער פּינסקער פּראָקוראַטור זי זאָל פאַרפיהרען אַן אויספאָרשונג.

אזוי איז עס געקומען צו דעם, אַז עס איז פאַרפיהרט געוואָרען אַן אויספאָרשונג אויך געגען דיריגענט ווילינסקי.

אויב ס'זאָל דערגיין צו א פּראָצעס — וועט דאָס זיין איינער פון די סענסאַציאָנעלסטע און אינטערעסאַנטסטע פּראָצעסען דאָס געריכט וועט זיכער איינלאַדען עקספּערטען, וועלכע וועלען דאַרפען ארויסזאָגען זייער וואָגיגע מיינונג צו שפּילען „טאָסקאַ“ אויף יודיש הייסט פּראָפאַנירען די רעליגיע אדער נישט.

די א"י־רעגירונג איז שולדיג אין דער אנאַרכיע

אַראַבישער פיהרער מיינט, אַז צוליב'ן קריזיס וועלען די אַראַבער איבערגעהן צו „אַנ'אויפשטאַנד געגען הונגער און נויט“

י ר ו ש ל י ם. (יט"א). דער אַראַבישער „טאַקאַ־מאַס“ (קאַירא) פאַרעפענטליכט אַן אינטערוויו פון זיין ירושלים'ער קאָרעספּאָנדענט מיט אַן אַראַבישען פיהרער פון א"י, וועלכער איז „זעהר גוט אינפאָרמירט איבער דער לאַגע און געשעהענישען אין פּאַלעסטינא“.

דער אַראַבישער פיהרער באַמערקט צום אָנהויב, אַז די פּראָספּעריטעט אין א"י איז געווען אַזאַ, דאָס זי האָט נישט געהאַט איהר גלייכען אין קיין שום לאַנד אין דער וועלט. דער דאָזיגער וואוילשטאַנד איז אָבער געווען — ווי דער אַראַבישער פיהרער מיינט — א קינסטליכער, און יעצט, וואָס איז באַגאַנגען מיט דער לאַגע, האָט געוואוקסען, אַז ער וועט זיך ענדיגען מיט א שווערען קריזיס. די פּרייזען־ירידה און ציטרוס־פּרוכטען אויף די מאַרק פון ענגלאַנד האָט גורם געווען, אַז מ'זאָל שנעלער אויפדעקען די סיבּות פון קריזיס. סוף הייגטיגען חודש — באַריכטעט דער אינפאָרמאַטאָר פון דער עגיפּטישער צייטונג — וועט די צאָהל אַרבייטסלאָזע אַראַבישע אַרבייטער בלויז אין דרום־א"י דערגרייכען דרייסיג טויזענט. די הילף, וואָס די נויטבאַדערפטיגע פּלעגען באַקומען אין דער צייט פון די אונרוהען, האָט זיך אָפּגעשטעלט. און היינט האָבען נישט די נויטבאַדערפטיגע קיין מעגליכקייט זיך צו ראַטעווען פון דראָהענדען הונגער.

דער אַראַבישער פיהרער מיינט, אַז אין לאַנד האָט זיך פאַרשפּרייט די איצטיגע אַנאַרכיע מחמת דער שולד פון דער רעגירונג, וועלכע האָט ארויסגעוויזען א פּאָליטישע שוואַכקייט. און איהרע אָרגאַנען האָבען נישט באַוויזען צו קומען אויף די שפּורען פון קיין איין־איינציגען פאַרברעכער פון די, וואָס האָבען אויסגעפיהרט די צאָהלרייכע טעראָר־מעשים און רציחות. דער זיכערהייטס־מצב אין א"י איז א קלאָגעדיגער, און פיל מיינען, אַז מחמת דער שלימ־מזל'דיגקייט פון דער רעגירונג וועט א"י פאַרוואַנדעלט ווערען אין א הפקר־לאַנד פאַר כל'ערליי טעראָריסטען און באַנדיטען. דער אַראַבישער פיהרער האָט פאַרענדיגט, אַז די א"י אַראַבער „דראָהען די געפאַהר דאָס פון א פרייהייטס - אויפשטאַנד וועלען זיי איבערגעהן צו אַן אויפשטאַנד געגען הונגער און נויט“.

א"י־אַראַבער האָבען העכסטען נאַטירליכען צו־וואוקס אין דער וועלט

י ר ו ש ל י ם. אין אַן אַרטיקעל אין דער ווירטשאַפטליכער צייטשריפט „פּאַלעסטיין ענד מידל - איסט“ ווערט באַהויפּטעט, אַז דער נאַטירליכער צוואוקס פון דער אַראַבישער באַפעלקערונג אין א"י איז אפשר דער שטאַרקסטער אין דער וועלט. אין דער טאַבעלע, וואָס איז בייגעלעגט צום אַרטיקעל, ווערען אָנגעגעבען פאָלגענדע פּראָצענט־ציפערען וועגען נאַטירליכען צוואוקס אין פאַרשיעדענע לענדער: פאַר אייניגטע שטאַטען 6,1 ניו־זעלאַנד 7,9, יאַפּאַן 11,8 ציילאָן 14,3, עגיפּטען 14,5, ציפּערן 16,9, יודען אין א"י 20 ביז 22, מוזולמענער אין א"י 33,2 פּראָצ.

אַראַבישער טעראָר - אַגיטאַטאָר באַשטימט אַלס... האַנדעלס - אַטאַשע פון עגיפּטען אין א"י

י ר ו ש ל י ם. די עגיפּטישע רעגירונג האָט באַשטימט אַלס איהר האַנדעלס־אַטאַשע אין א"י דעם אַראַבער סאַמי סאַראַחוש. דער דאָזיגער אַראַבער איז נישט קיין פּנים־חדשות אין א"י. סאַראַחוש שטאַמט פון סיריען, פונוואַנען ער איז פאַרוויזען געוואָרען און זיך באַזעצט אין עגיפּטען. אויך פון עגיפּטען איז ער אָבער אַרויסגעשיקט געוואָרען און ער איז געקומען קיין א"י, וואו ער האָט געפיהרט א העפטיגע אַנטי־יודישע פּראָפּאַגאַנדע און איז דערפאַר אפילו אינטערנירט געוואָרען אין קאָנצענטראַציאָנס־לאַגער אין סאַראַפאַנד. שפּעטער האָט ער צוריקבאַקומען די ערלויבעניש צו באַזעצען זיך אין עגיפּטען, פונוואַנען ער ווערט איצט... דעלעגירט קיין א"י אַלס עגיפּטישער האַנדעלס־אַטאַשע.

אַנטדעקט א געוועהר - סקלאַד באַ אַן אַראַבישען פּאָליציי־אינספּעקטאָר

י ר ו ש ל י ם. ביי דעם סוב־אינספּעקטאָר פון דער פּאָליציי אין בית־שאָן סאַברי נאַסאַר האָט מען חוץ דעם געוועהר, וואָס איז איהם ערלויבט צו באַזיצען, געפונען נאָך דריי ביקסען מיט אַמוניציע. דעם אַראַבישען פּאָליציי - אינספּעקטאָר האָט מען גלייך אַרעסטירט.

הכנסות פון קרן קימת אין פעברואַר ה. י.

י ר ו ש ל י ם. די הכנסות פון קרן קימת אין א"י פאַר פעברואַר האָבען באַטראָפען 3117 פונט. פון אָנהויב תרצ"ז האָט דער קרן קימת אין א"י צוזאַמענגעזאַמעלט א סומע פון 14,582 פונט לגבי 14,301 פונט פאַר דער זעלבער צייט פאַראַיאָהרען.

תל־אביב'ער מכבי באַזיגט דעם דייטשען מכבי

ת ל ־ א ב י ב. דער ערשטער מעטש פון דייטשען מכבי מיטן תל־אביב'ער מכבי האָט זיך געענדיגט מיט א מפּלה פון די געסט פון דייטשלאַנד, דער רעזולטאַט איז געווען 1:7 לטובת תל־אביב'ער מכבי.

האַנדווערקעריי און האַנדעל

אויף דער וואַר

וואָס מיינען די מחברים מיטן נייעם פּראָיעקט פון צעכן-געזעץ

די קריסטליכע האַנדווערקער-אָרגאַניזאַציעס אין גאַנצן לאַנד האָבן די לעצטע וואָכן געווידמעט אַ סך פאַרזאַמלונגען און באַראַטונגען אַ נייעם געזעץ-פּראָיעקט, וועלכן דער פּרעזעס פון פאַרבאַנד פון די האַנדווערקער-קאַמערן, דער סיים-דעפּוטאַט סנאָפּטשינסקי, האָט פאַר'ן שליסן די פּאַרלאַמענט-סעסיע אַריינגעטראָגן אין סיים.

דער פּראָיעקט דאַרף גרונדליך ענדערן די סטרוקטור פון דער מלאכה און — לויט דער האָפענונג פון די מחברים — מאַכן ענדליך אַ סוף מיט דער „פּאַרטאַצטוואָ“, אַלע האַנדווערקער-פּראָבלעמען, וועלכע ס'האָבן נישט געקאָנט לייזן נישט דאָס צעכן-געזעץ פון 1927 י. און נישט די נאָוועלעס מיט די אינצעהליגע אויפקלערונגען, וועלכע זיינען אַרויסגעגעבן געוואָרן במשך די לעצטע פאַר יאָהר, דאַרפן געלעזט ווערן דורך דעם נייעם געזעץ-פּראָיעקט.

לויט'ן פאַרפליכטענדיקן געזעץ זיינען די האַנדווערקער-קאַמערן בערופן אַרויסצוזאָגן זייער מיינונג וועגן יעדער געזעץ-פּראָיעקט, וועלכער איז נוגע דירעקט אָדער אומדירעקט די מלאכה. פאַרשטעהט זיך, אַז וועגן אינדוסטריע-געזעץ דאַרפן די האַנדווערקער-קאַמערן האָבן אַ סך וואָס צו זאָגן, בפרט נאָך, ווען ס'רעדט זיך וועגן ענדערן די קאָמפּעטענץ פון די קאַמערן גופא. ווייזט אָבער אויס, אַז ס'האָט זיך בעסער געלוינט אַז די זאַך זאָל בעהאַנדעלט ווערן נישט אויפ'ן באָדען פון די קאַמערן. דערי'בער האָט דעם פּראָיעקט פאַרפאַסט דער צענטראַלער קריסטליכער האַנדווערקער-פאַרבאַנד, בעראַטען זיך מיט די פּראָווינצער אָפּטיילונגען און דער פּרעזעס פון פאַרבאַנד, וועלכער איז, ווי געזאָגט, גלייכצייטיג דער פּרעזעס פון פאַרבאַנד פון די האַנדווערקער-קאַמערן, האָט איהם אַריינגעטראָגן אין סיים.

די וויכטיגסטע בעשטימונגען פון נייעם פּראָיעקט זיינען פאָלגענדע:

אַלס מלאכה ווערט אנערקענט אַלץ, וואָס קען נישט בעטראַכט ווערן אַלס פאַבריקאַציע, עס ווערן שוין נישט אַלזאָ אויסגערעכנט טאַקסאַטיוו די פאַכן, וועלכע געהערן צו דער מלאכה. נאָר ס'ווערט אַנגענומען אַ כלל, אַז יעדע אינדוסטריעלע בעשעפטיגונג, אויב זי ווערט נאָך נישט אויסגעפיהרט אויף אַ פאַבריקס-אופן, ווערט אויטאָמאַטיש בעטראַכט אַלס מלאכה.

אויף צו פיהרען אַן אינדוסטריע וואַרשטאַט וועט מען דאַרפן האָבן, אַזוי ווי ביז איצט, אַ האַנדווערקער-קאַרטע, וועלכע עס וועלען אַרויסגעבען די האַנדווערקער-קאַמערן און נישט די אינדוסטריע-מאַכט. דער חילוק וועט נאָר זיין דער, זאָ פאַר אַ גרויסע צאָהל פאַכן וועט דאָס אַרויסבעקומען האַנדווערקער-קאַרטען ווערען בעשווערט.

אַלע פאַכן וועלען ווערען איינגעטיילט אין 3 קאַטעגאָריעס: קאָנצעסיאָנירטע, רעגלאַמענטירטע און פרייע.

צו די קאָנצעסיאָנירטע דאַרפן געהערן מאַלעריי, טשעשלעריי און ענליכע; צו די רעגלאַמענטירטע — אַ גרויסע צאָהל פון די ביז איצטיגע מלאכות ווי אַזוי דרוקעריי, מילנעריי און אַנד. צו די פרייע פאַכן דאַרף געהערן אַ טייל פון די ביז איצטיגע פאַכן, צווישען אַנד. גלעזעריי, בערשטלעריי, היטעל-מאַכעריי, קאַפּעלוש-מאַכעריי, פאָטאָגראַפיסטען, ריטועלע פליישער און וואורשטען-מאַכער און חוץ דעם די גאַנצע קליין-אינדוסטריע. האַנדווערקער פון די ערשטע 2 קאַטעגאָריעס וועלען מוזען בעזיצען מייסטער-דיפּלאָמען. ערשט אויפ'ן סמך פון די דיפּלאָמען וועלען זיי אַרויסבעקומען האַנדווערקער-קאַרטען. די איבעריגע וועלען בעקומען האַנדווערקער קאַרטען אָהן שום שוועריגקייטען. דער אַרטיקעל 146 פון צעכן-געזעץ, אַ דאַנק וועלכען עס האָבן געקענט בעקומען האַנדווערקער-קאַרטען אויך אַזעלכע פערזאָנען, וואָס האָבן נישט געהאַט קיין געזעלן- אָדער מייסטער-דיפּלאָמען, ווערט אָפּגעשאַפט...

יעדער יוגענדליכער, וועלכער איז בעשעפטיגט אין אַ האַנדווערקער-וואַרשטאַט, ווערט בעטראַכט אַלס טערמינאַטאָר, טערמינאַטאָרען קענען האַלטען נאָר מייסטער, וועלכע האָבן דיפּלאָמען און געהערען צום צעך. חוץ טערמינאַטאָרען קענען בעשעפטיגען די וואַרשטאַטען פון די ערשטע 2 קאַטעגאָריעס נאָר דיפּלאָמירטע טשעלאַדניקעס. צום מייסטער-עגזאַמען וועט מען קענען צוטרעטען ערשט אין עלטער פון 24 יאָהר, ד. ה. נאָך אַ 5—6 יעהריגער פּראַקטיק אַלס געזעל.

צעכן זאָלען קענען אויפ'ן פאָרשלאַג פון דער האַנדווערקער-קאַמער פערוואַנדעלט ווערען אין צוואַנגס-צעכן. אין אַזאַ פאַל וועלען קענען עקזיסטירען נאָר 2 צעכן פון דעם זעלבען פאַך (קריסטליכע און יודישע) אין איין ראַיאָן.

אויך כאַפּניקעס, ספּעציעל די, וועלכע וועלען בעשעפטיגען נישט נאָר פאַמיליען-מיטגלידער, נאָר אויך פרעמדע מענשען, וועלען בעטראַכט ווערען אַלס האַנדווערקער און אונטערליגען אַלע החלטות פון נייעם געזעץ.

דער פּרינציפּ פון דעמאָקראַטישע רעכט ווערט דערהאַלטען פאַר די, וועלכע וועלען אין מאָמענט פון אַריינגעהען אין קראַפט פון געזעץ, פיהרען זעלבסט-שטענדיגע וואַרשטאַטען.

מ—ן.

וועגען בעקעמפען אונערליכע קאָנקורענץ

ווערט צוגעגרייט אַ ניי-געזעץ

אין די רעגירונגס-קרייזען ווערט איצט צוגעגרייט אַ ניי געזעץ וועגען אונעהרליכער קאָנקורענץ. דאָס געזעץ וועט זיין אַ זעהר שטרענגעס און, ווי מיר דערוויסען זיך, וועט עס ענטהאַלטען צווישען אַנדערע פאָלגענדע פּונקטען.

אַלס אונעהרליכע קאָנקורענץ, וואָס דאַרף ווערען בעשטראָפט, וועט ווערען אנערקענט:

1) אויב מען וועט אָנווענדען מיטלען כדי צוציהען קונדען מיט אַזעלכע אופנים וואָס זיינען נישט לויט די גוטע טראַדיציעס, וועלכע פאַראורזאַכען שאַדען אַנדערע סוחרים.

2) פאַלשע ידיעות און אינפאָרמאַציעס וועגען סחורה, וואָס אַנדערע האָבען אין פאַרקויף. מען דערצעהלט, אַז פאַר דער מלחמה האָט מען אין גאַליציען פאַרשפּרייט אַ קלאַנג וועגען אַ ציקאָריע, אַז זי איז געמאַכט מיט חזיר שמאַלץ, כדי די יודען זאָלען זי נישט קויפען. אַזעלכע ענליכע פאַלשע אינפאָרמאַציעס הייסען אונערליכע קאָנקורענץ.

3) דאָס זאָגען, אַז מען פאַרקויפט האַנד-אַרבייט אין דער צייט ווען דאָס איז מאַשין-אַרבייט;

4) דאָס זאָגען, אַז מען פאַרקויפט אין קאָסטען-פּרייז לויט פאַבריקס-פּרייזען, הגם מען פאַרקויפט מיט פאַרדינסט;

5) אויב מען אַנאָנסירט זיך אַלס „ערשטע פאַבריק אין לאַנד“, אויב מען רעדט איין, אַז די סחורה איז אויסלענדיש און באמת איז דאָס פּויליש, אויב מען פאַרזיכערט, אַז מען האָט בעקומען מעדאַלען פאַר דער סחורה אין דער צייט, ווען דאָס איז נישט אמת.

אַז דאָס אַלץ וועט הייסען אונעהרליכע קאָנקורענץ און וועט אונטערליגען אַ שטראָף.

וואָס אַנבעלאַנגט דער פראַגע וועגען פאַרקויפען סחורה אונטער'ן קרן-פּרייז, אַז מען זאָל דערפאַר בעשטראָפען, זיינען וועגען דעם פאַרהאַן בעגנער.

אַקטועלע פראַגע וועגען שאַצען דעם אומזאַץ-שטייער פאַר'ן פאַרגאַנגענעם יאָהר

וואָס פאַרא רעכט האָט דער שטייער-צאָהלער

אין צענטראַלען קליינהענדלער-פאַראיין, פּאַמאַרסקאַ 15 גייט נישט אַראָפּ פון טאָג-אָרדנונג די ענין פון שאַצען דעם אומזאַץ-שטייער פאַר'ן פאַרגאַנגענעם יאָהר. די דאָזיגע זעהר אַקטועלע פראַגע איז אויך די וואָך אַרומגערעדט געוואָרן אויף די וועכענטליכע פאַרזאַמלונגען.

די שטייער-אַמטען שאַצען דעם אומזאַץ-שטייער אַליין, אָהן מיטבאַטייליגונג פון שאַצונגס-קאָמיסיעס וועלכע זיינען אין יאָהר 1934 גענצליך ליקווידירט געוואָרן.

דאָס אָפּשאַצען קומט פאַר אויף דעם סמך פון געזאַמעלטען מאַטעריאַל (לוסטראַציעס, אינפאָרמאַציעס א.אַ.)) עדות און אַלערליי פּראָזען, וועלכע די שטייער-מאַכט האַלט פאַר נויטיג אַרויסצורופען.

פאַר געבען פאַלשע אינפאָרמאַציעס קען דער שטייער-אַמט צוציהען צו פאַראַנטוואָרטליכקייט און אָט דאָ שטעלט זיך אַ פראַגע, צי האָט די זעלבע רעכט דער שטייער-צאָהלער? צי אין פאַל, ווען אַ עקספּערט, עדות א.אַ. פאַרזאָגען, געבען ספּעציעל (בכדי צו טון אַ רעה דעם שטייער-צאָהלער — קאָנקורענט) אַ בעוואוסטזיניג פאַלשע אינפאָרמאַציעס, אַזעלכע אינפאָרמאַציעס, וועלכע שטימען נישט מיט דער ווירקליכקייט, צי קען דעמאָלס דער באַוואולה'טער שטייער-צאָהלער אויסטרעטען געריכטליך געגען די עקספּערטען אָדער עדות? צי קען דער שטייער-צאָהלער צוציהען צו פאַראַנטוואָרטליכקייט די פערזאָנען, עדות אָדער עקספּערט פאַר געבען אינפאָרמאַציעס לרעה פאַר דעם צאָהלער און נישט ריכטיגע מיט דער ווירקליכקייט?

די שטייער-אַמטען גיבען נישט אויס די נעמען פון די אַרויסגערופענע עדות אָדער עקספּערטען און דער'בער ווי אַזוי קען אַ באַוואולה'טער צאָהלער צוציהען צו פאַראַנטוואָרטליכקייט אין דער צייט, ווען דער שטייער-אַמט וויל נישט אויסגעבען די פערזאָן?

די שטייער-אָרדינאַציע זעהט פאָר, אַז אַ באַוואולה'טער צאָהלער קען פאָדערן אַז מ'זאָל אויסהערען אונטער אַ שבועה דורכ'ן געריכט עדות און עקספּערטען, אַלזאָ אין רעקורס קען דער פּעטענט דאָס פאָדערן, דערווייל האָבען שוין פיל שטייער-צאָהלער דאָס אין רעקורס געפאָדערט אָבער דער שטייער-אַמט האָט די אַקטען נאָך נישט איבערשיקט אין געריכט און דעריבער איז די שטעלונג פון דער שטייער-מאַכט בנוגע דעם ענין נישט באַקאַנט.

אַ טעות, וועלכער איז געמאַכט געוואָרן אין דער „זעזנאַניע“ קען דורכן שטייער-צאָהלער אויסגעבעסערט ווערן

אין צענטראַלען קליינהענדלער-פאַראיין, פּאַמאַרסקאַ 15, איז אויך די וואָך אויפגעקלערט געוואָרן, אַז די שטייער-מאַכט איז פאַרפליכטעט צוצולאָזען עדות, וועלכע ווערען צוגעשטעלט דורכ'ן שטייער-צאָהלער, אַז דער לעצטער האָט אַנגעגעבן אַ „זעזנאַניע“ אין געהעריגען טערמין און ביי דער געהעריגער שטייער-מאַכט, אויב ס'פעהלט די אַמטליכע באַטייטונג וועגען דעם אין שטייער-אַמט. ס'איז נישט ריכטיג די מיינונג, אַז אַלס באַווייז פון אָפּגעבען אַ „זעזנאַניע“ מוז מען האָבען אַ שריפטליכע באַשטעטיגונג.

אַ טעות, וואָס איז דורכ'ן שטייער-צאָהלער געמאַכט געוואָרן אין דער „זעזנאַניע“, קען נישט פאַררעכענט ווערען צו זיין רעה און דער צאָהלער האָט דאָס רעכט אויסצובעסערן דעם דאָזיגען טעות.

אין פאַל, ווען דער שטייער-צאָהלער גיט נישט אָפּ קיין „זעזנאַניע“ וועגען הכנסה-שטייער, איז די שטייער-מאַכט באַרעכטיגט אדורכצופיהרען די אויסמעסטונג פון שטייער לויט'ן מאַטעריאַל, וואָס דער שטייער-אַמט באַזיצט. אויב דער שטייער-צאָהלער, נישט אַריינטראָגענדיג קיין „זעזנאַניע“, באַגרעניצט זיך בלויז צו דער ערקלערונג, דאָס קיין הכנסה, וועלכע דאַרף אונטערליגען דער באַשטייערונג, האָט ער נישט געהאַט, קען דער שטייער-אַמט, אויסמעסטען די הכנסה אויפ'ן סמך פון מאַטעריאַל, נאָכ'ן פעסטשטעלען זיין שטייער-פליכט.

יודישע הענדלער ווערען נישט צוגעלאָזען אויף די מערק אין פּויזנער און פּאָמערנער געגענד

די וואַרשאַווער יודישע ווירטשאַפטליכע אָרגאַניזאַציעס האָבען בעקומען ידיעות וועגען שיקאַנירען די יודישע הויזירער און הענדלער אין פּויזנער און פּאָמערנער געגענד, די סוחרים ווערען נישט צוגעלאָזען צו די מערק אינטער'ן אויסריי, אַז די ערטער זיינען שוין פאַרנומען.

אויף די עקען שטאָט פיהרען די פאַרשטעהער פון די מאַגיסטראַטען אַדורך אַ קאָנטראָל פון די הענדלער וואָס פאָהרען אַריין אין שטאָט, פּערזאָנען מיט אַ יודישען אויסזעהען ווערען נישט אַריינגעלאָזען אין שטאָט.

אין אַ געוויסער שטאָט אין פּויזנער געגענד איז געקומען מיט אַ פּ"ה אַ גרופּע קריסטליכע און יודישע הענדלער פון זשוראַק, די יודען זיינען ביים אַריינפאָהרען אין שטאָט פאַרהאַלטען געוואָרן צוזאַמען מיט די יודען איז פאַרוועהרט געוואָרן אַריינצופאָהרען אייבעס אַ הענדלער, וועלכער האָט אויסגעזעהען ווי אַ יוד, ערשט ווען ער האָט דערוויזען, אַז ער איז אַ ריינער אַריער האָט מען איהם ערלויבט צו האַנדלען, די וואַרשאַווער יודישע ווירטשאַפטליכע אָרגאַניזאַציעס וועלען אונטערנעהמען אַן אינטערווענץ אין אינערן מיניסטעריום.

צי וועלען אין וולאָצלאַוועק די טאָרג-טעג פאָרקומען אין שבת

אַנטיסעמיטישער באַשלוס פון וולאָצלאַוועקער שטאָט-ראַט

דער וולאָצלאַוועקער שטאָט-ראַט האָט אויפ'ן פאָרשלאַג פון דער ענדעק'שער פראַקציע בעשלאָסען איינצופיהרען, אַז די טאָרג-טעג זאָלען פאָרקומען שבת.

ווי מיר דערוויסען זיך, האָט די יודישע סוחרישע אָרגאַניזאַציע אָנגעגעבען אַ רעקורס געגען דעם בעשלוס צו דער סטאַראָסטווע.

ס'איז כדאי צוצוגעבען, אַז דער ענטגילטיגער בעשלוס וועגען ענדערען די טערמינען פון די טאָרג-טעג געהערען צו דער קאָמפּעטענץ פון דער סטאַראָסטווע, די סטאַראָסטווע פון איהר זייט דאַרף יעדעס מאָל אָנפרעגען די מיינונג פון דער האַנדעלס-קאַמער און פון דער האַנדווערקער-קאַמער.

אַזוי אַרום וועט דאָס לעצטע וואָרט וועגען בעשלוס פון וולאָצלאַוועקער שטאָט-ראַט האָבען די סטאַראָסטווע.

אינטערווענץ אין אַרבייטס-מיניסטעריום

לטובת דער רעכט פון דער יודישער אַרבייטער-יוגענד

וואַרשע (יט"א) אַ דעלעגאַציע פון דער צענטראַלער יוגענט-אָפּטיילונג ביים לאַנד-ראַט פון די פּראָפעסיאָנעלע קלאַסען-פאַראיינען אין פּוילען, וואָס איז באַשטאַנען פון די ה"ה ליציאַן בליט און ה. רוס, איז אויפגענומען געוואָרן אין אַרבייטס-מיניסטעריום דורך דער הויפּט-אינספּעקטאָרין פאַר יוגענד און פרויען-שוץ, פרוי יאַנינאַ מיעדזשינסקאַ.

די דעלעגאַציע האָט אויספיהרליך געשילדערט די לאַגע פון דער יודישער אַרבייטס-יוגענד, וועלכע האָט אַ באַגרעניצטע, צוליב'ן באָיקאָט, מעגליכקייט צו באַקומען אַרבייט. דאַן האָט די דעלעגאַציע געבראַכט צום אויסדרוק דעם פּראָטעסט פון דער אַרבייטער-יוגענד געגען די פּרובען פון די האַנדווערקער-אָרגאַניזאַציעס צו ענדערן דאָס אינדוסטריע-געזעץ אין דעם זין, אַז עס זאָל איינגעפיהרט ווערען בחנמ'דיגע אַרבייט פון יוגענד, און אַז די אַרבייט-אינספּעקציע זאָל נישט האָבען קיין אינגערענץ-רעכט אין קאָנפליקטען צווישען טערמינאַטאָרען און זייערע מייסטערס.

די דעלעגאַציע האָט דאַן מיטגעטיילט וועגען דער קאַמפּאַניע, וואָס די צענטראַלע יוגענט-אָפּטיילונג ביים לאַנד-ראַט פון די פּראָפ. קלאַסען-פאַראיינען און דער יוגענד-בונד „צוקונפט“ אין פּוילען האָבען אַרום דער פראַגע געפיהרט. די דעלעגאַציע האָט אַרויסגערוקט אַ רייע פּאָסטולאַטען, וואָס דאַרפען שיצען די אינטערעסען פון דער אַרבייטער-יוגענד, ווי נעמליך: פונאַנדערבויען די נעץ פון פאָרט-בילדונגס-שולען אין דערביי מעגליך מאַכען דער יודישער אַרבייטער-יוגענד זיך אין זיי צו לערנען (שפּראַך, באַציהונג א. ד. גל.)) איינפיהרען אַ נעץ פון יוגענד-אינספּעקטאָרען, אַז דאָס אַרבייטס-מיניסטעריום זאָל שיצען די רעכט פון דער יוגענד אַנטיילצונעמען אין עקאָנאָמישע שטרייקן און געהערען צו די פּראָפעסיאָנעלע פאַראיינען, די פראַגע צו אינשטעלען אַ מינימום-לוין פאַר יוגענדליכע וועגען אָפּמאַכען מיט „טערמינאַטאָרען“ און דאָס גל. די דעלעגאַציע האָט די פּאָסטולאַטען פאָרמולירט אין אַ מעמאָריאַל.

די הויפּט-אַרבייטס-אינספּעקטאָרין, פרוי י. מיעדזשינסקאַ האָט זיך גענוי אָנגעפרעגט אויף די רייה פּרטים און האָט צוגעזאָגט זיך צו פאַראינטערעסירען מיט די אויסגערוקטע פּאָסטולאַטען.

דאס לאדזער לעבען

דינסטאג, 30 מערץ
י"ח ניסן תרצ"ז

זון־אונטערגאנג 6.11
זון־אויפגאנג 5.58

לייטער פאלקסבלאט
טאג-באטיצעו
אויף דער וואך געגען דער סכנה

שוין עטליכע וואכען דויערט דער אקופאציע־שטרייק פון דער פירמע פרענקעל אין זגערזש.

דער שטרייק איז אויסגעבראכען נישט צוליב קיין לוין־רעדוקציע, נישט צוליב קיין רעדוקציע פון ארבייטער, נאר דערפאר!.. ווייל דער פאבריקאנט האט זיך „ערלויבט" צוצונעהמען א יודישען ארבייטער אויף א נייעם ארבייטס־ארט אין דער פאבריק. פארשטייט זיך, אז אויב אויף דעם נייעם ארבייטס־ארט וואלט צוגענומען געווארען א נישט־יודישער ארבייטער, וואלט קיין שטרייק נישט געווען, וואלט די פאבריק אין בעסטען סדר געארבייט און 65 ארבייטער וואלטען הארט ווייטער געווען באשעפטיגט, אזוי ווי זיי האבען געארבייט דארט, ווי ביז איצט אין פארלויף פון 5 יאהר.

דער יודישער ארבייטער וועלכער האט דאס גע־האט חאם „גליק" אריינצוקומען אין דער פאבריק ארבייטען, איז געווען דאס גרויסע געשעפטנס פאר צעהנדליגער ארבייטער אז זיי האבען אזוש אפגע־שטעלט די פאבריק און צוגעטרעטען צו אן אקו־פאציע שטרייק, וועלכער דארף אזוי לאנג דויערען ביז דער יודישער ארבייטער וועט באזייטיגט ווערען און דער פאבריקאנט וועט צוזאגען אז פון היינט אן, וועט ער שוין זיין גוט און פרום און נישט צוטהמען מעהר אין דער פאבריק קיין יודישע ארבייטער...

אזוי איז די אביעקטיווע לאגע פון שטרייק אין דער זגערזשער פאבריק. דער מאטיוו פון שטרייק מוז ארויסרופען א באאונרוהיגונג ביי דער יודישער באפעלקערונג.

פון ווען אן האט דאס דער ארבייטסנעמער נישט קיין רעכט אנצונעהמען דעם ארבייטער, וועלכען ער אליין וויל? אין דעם פאל האט דער פאבריקאנט אפ־געהיטען אלע פארמאליטעטען און דער ארבייטער האט געהאט דאס רעכט (לויט אלע באשטימונגען פון מלוכהשען ארבייטס־פארמיטלונגס ביורא) אנ־צונעמען די ארבייט.

דער אקופאציע שטרייק אין זגערזש קען דאך ווער־רען א פרעצעדענס, אז מ'זאל אין א פאבריק נישט אריינלאזען קיין יודישען ארבייטער.

ווי אזוי קענען מיר זיך דאס פארשטעלען? ווי אזוי לעגט זיך דאס אויפן שכל, אז ס'זאל פארקומען אן אקופאציע שטרייק וועגען זאכען, וועלכע זענען קעגען רעכט און גערעכטיגקייט?

מיר האבען דאך די באגרינדעטע מורא, אז די לאַ־זונג זאל זיך פארשפרייטען איבער גאנץ פוילען און דאן זאלען געשלאסען ווערען די טירען פון די יו־דישע פאבריקען פאר יודישע ארבייטער. דאס איז אן אקציע נאכן סטראגאף און נאך דעם אפנעמען די מעגליכקייט פון האנדלען.

דער שטרייק אין זגערזש האט אויפגערודערט די יודיש געזעלשאפטליכע מיינונג, ער ווערט נאכגע־פאלגט מיט דער גרעסטער שפאנונג, אבער דאס איז ווייניג.

דאס שטילשווייגענדע מיטפיהלען און זיך ברעכען די הענט וועט צו גארנישט דערפיהרען. ס'איז אוממעגליך אז מען זאל אונז קענען פערווערען אנצו־נעהמען יודישע ארבייטער, אדער אונז צווינגען צו קינדיגען יודישע ארבייטער. דער דאזיגער קאמף דארף און מוז אויסגעהאלטען ווערען און דערפיהרט ווערען ביזן סוף. אויב מ'טרייבט אונז ארויס פון אנדערע באשעפטיגונגען, אויב מען דערלאזט אונז נישט אויף קיין פאסטענס אין נישט־יודישע אונ־טערנעהמונגען, וועט נישט זיין קיין כוח, וועלכער זאל אונז צווינגען, אז מיר זאלען נישט אננעהמען קיין יודישע ארבייטער. רעכט אויף דער דאזיגער אר־בייט וועט אונז קיינער נישט צונעהמען, ווייל מיר ווע־לען זיך נישט לאזען.

דער אקופאציע־שטרייק אין זגערזש איז אן אנ־זאג פון א נייעם קאמף געגען דעם יודישען ארבייטער, אן אנזאג א דראהענדער, אבער אזעלכער וועל־כער וועט אונז צווינגען זיך צו קלאמערען אין אונ־זערע נאך פארבליבענע פאזיציעס.

די פסח-הילף-אקציע אין לאדז

פון „נותן לחם".

די היי־יאהריגע פסח־אקציע פון „נותן לחם" האט געהאט א גרויסען פארנעם, א דאנק דער פרייטער שטיצע פון קאנסול מאוקס קאן, ענערגישער ארבייט פון פרעזעס מאג. מ. באלבערישסקי.

די פארטיילונג פון די פעסלעך פראדוקטען וואס „נותן לחם" האט היי־יאהר דורכגעפיהרט איז פאר־ענדיגט געווארען דאנערשטאג ביינאכט. דאס איז מעגליך געווען א דאנק דער אויסערגעוועהנליכער אנשטרענגונג פון פערמאנאל אונטער דער ענערגישער ליטונג פון פארוואלטער ה' ליבוש ניימאן.

פרייטאגדינען טאג האט די פסח קאמיסיע פון „נותן לחם" בראש מיט די אנפיהרער ראדאשיצקי, יוזעפאוויטש, האלאנד, גראסמאן א.א. געטיילט יעט־וועדערען פראדוקטען פון די חעשטלעך, וואס זענען געבליבען. צום סוף ווען עס האבען שוין פראדוק־טען אויך פארפעהלט און מען איז אלץ געקומען נאך שטיצע, האבען איניגע באקומען מזומן געלט.

דעם גאנצען יום־טוב האט גוט געארבייט די יודישע אינטעליגענטען־קיך ביי דער געזעלשאפט. צום ערשטען סדר איז געקומען הרב טריסטמאן און דער פרעזעס מאג. מ. באלבערישסקי. קיין זייטיגע מענשען זענען נישט צוגעלאזען געווארען.

די קיך איז טעטיג א גאנצען יום־טוב.

סדרים פון „תומכי אורחים".

ביי די טישען פון גרויסען ענגלישען זאל, וואו „תומכי אורחים" האט היי־יאהר איינגעארדענט די געזעלשאפטליכע סדרים, זענען געזעסען בעערך מיר העכער 300 פערזאן, מענער און פרויען.

אפגעריכט דעם סדר, האט הרב הערצל הארצ־שטארק. ביים צווייטען סדר האט הרב הארצשטארק גע־האלטען א דרשה מעניני דיומא. אין ווארימע ווערטער האט ער אויסגעדריקט א דאנק דער פארוואלטונג מיט פרעזעס משה בענדעל און סעקרעטאר ליזערא־ווימש בראש.

א חוץ די סדרים זענען די ערשטע טעג אויסגע־געבען געווארען יום־טוב מיטאגען פאר דער זעלבער צאהל 300 פערזאן.

די סדרים זענען באזוכט געווארען פון פארטרע־טער פון דער קהלה, געזעלשאפטליכע אינסטיטוציעס.

די סדרים פאר די יודישע זעלנער

אין רעסטאראן פון גערולד האט די קהלה איינגע־ארדענט די סדרים און אויך די יום־טובים מאהלצייטען פאר אלע יודישע זעלנער פון לאדזער גארניזאן און פון רעגנא.

דער ערשטער סדר איז געווען א זעהר פייערלי־כער. ביי די שעהן־סערווירטע טישען האבען זיך פאר־זאמעלט די גרויסע צאהל יודישע זעלנער. פון דער מיליטער מאכט זענען אנוועזענד געווען: דער פאר־טרעטער פון גענ. לאנגנער, ה' פולק. האבערלינג, פול קאווניק שאפטשעווסקי, מאיאר קוניש, קאפיטאן קור־נעל, קאפיטאן סאלקא, פארוטשניק נאוואקאווסקי, פארוטשניק שוואבע. ס'איז אויך אנוועזענד געווען דער פארטרעטער פון דער סטאראסטווע נאטשעלניק מיחאל און פארטרעטער פון שטאט־פרעזידענט נא־טשעלניק פארטשעווסקי.

הצד דער קהלה איז אנוועזענד געווען פרעזעס מינצבערג, דאזאר שוויאטלאווסקי, און סעקרעטאר נארעל, מצד דעם לעגיאן אויפן נאמען פון בערעק יאסעלעוויטש — קאמענדאנט מייזלער, מצד די יו־דישע קאמבאטאנטען די ה"ה בלומענפעלד און וואלחמאן.

די שטאלצע סדר־פייערונג האט זיך אנגעהויבען מיט א רעדע פון פרעזעס מינצבערג, דאן האט געהאל־טען א רעדע מעניני דיומא דער מיליטער ראבינער קאפיטאן דרימער און דאן האט נאך גערעדט ה' משה עפשטיין, וועלכער פיהרט שוין אן 15 יאהר מיט דער ארבייט ביים ארגאניזירען די פסח־קיך פאר די יודישע זעלנער. ס'איז טאקע א זעהר שעהנע זאך ווען ה' עפשטיין און זיין פרוי פארנעהמען זיך מיט דער דאזיגער ארבייט, דאס בערעכטיגט אבער נישט דעם ה' עפשטיין צו האלטען א דרשה וועלכע האט נישט קיין שום זין און האט נישט קיין שום שייכות צום סדר.

דאן זענען ה' משה עפשטיין און קאפיטאן מילי־טער־ראבינער דרימער צוגעטרעטען אפצוריכטען דעם סדר. דער „שולחן ערוך" איז געווען א זעהר פרעה־ליכער, די מאכלים זענען געווען רייכע און די זעלנער האבען נאך די ארבע כוסות פארברענגט אין א היי־מישער יודישער סביבה.

די זעלנער באקומען יום־טוב מאהלצייטען דורך גאנץ פסח.

ביי די יודישע קראנקע און ארעסטירטע.

אונטער דער אנפיהרונג פון פנחס רעכטמאן איז ארגאניזירט געווארען די באשפייזונג אויף גאנץ פסח פאר די יודישע קראנקע אין די שפיטאלען. די קראנ־קע האבען באקומען עסען עטליכע מאל אין טאג לויט דער פארשריפט פון די דאקטוירים. צו דעם צוועק זענען צוגעגרייט געווארען ספעציעלע קוכען. מיטן צו־טרייטען און דערלאנגען עסען די קראנקע האבען זיך פארנומען די מיטגלידער פון די „שערי ערב".

די קהלה האט אויך באזארגט מיט יום - טוב-שפייזען די יודישע ארעסטאנטען אין די היגע טור־מעס.

אין די קיבוצים.

אין קיבוץ „בארעכאוו" איז פארגעקומען פייע־רונגען פון די סדרים-נעכט, אין וועלכע ס'האבען אנ־טיילגענומען 300 חלוצים און חלוצות, מיטגלידער פון קיבוץ. די קיבוצניקעס האבען פרעהליך פאר־בראכט די סדר־נעכט ביי יום־טובדיגע מאהלצייטען, אויף די סדרים זענען אויך אנוועזענד געווען די מיטגלידער פון קיבוץ פאטראנאט.

סדרים זענען אויך אפגעריכט געווארען אין די קיבוצים: „בילוי", „בדרך", „הסולל" און אין מזרחיסטישען קיבוץ. אומעטום האבען אנ־טייל גענומען די מיטגלידער פון די פאטראנאטען. מ'האט געטרונקען ארבע כוסות, געגעסען פיינע מא־כלים, געזונגען ארץ־ישראלדיגע לידער און געטאנצט א „האָרא".

א גערעטעניש אויף געשלעגען
די פאגאטאוויע האט נישט געהאט קיין רוהיגען יום־טוב

(א)) ביי דעם פארפאלק סטאלארסקי (באלוטער־מארק 7) איז אין שייכות מיט חגא פארגעקומען א סעודה־לע. מ'האט געטרונקען און געטרונקען, און לסוף האט אויסגעפלאצט ברענפען. מען האט דערביי ארויסגעשיקט די סטאלארשיכע זי זאל שאפען בראנפען. זי איז אבער צוריקגעקומען מיט גארנישט, ווייל אלץ איז געווען צוגעמאכט.

דערהערט, אז זי איז געקומען מיט גארנישט האט מען זי מקבל פנים געווען מיט קלעפ, ווי מיט א האגעל, און צוברעכען אויף איהר אלץ, וואס האט זיך געפונען אין שטוב.

און סך־הכל האט מען די אומגליקליכע פרוי מיט א צושפאלטענעם קאפ אפגעפיהרט אין שפיטאל. סטאלארסקי'ן האט מען ארעסטירט.

(א) אויף דער דראקיטשינער גאס איז א געי־וויסער סטאניסלאוו פיגולאווסקי (פון קאושימיער־זשא 12) באפאלען דעם דורכגייענדען וולאדזשימיר מיעזש פיאטראווסקי (פון אנטאניעווסקא 17) און מורא'דיג צושטאכען איהם די ברוסט און בויך. דערנאך איז ער אנטלאפען.

די ארויסגערופענע פאגאטאוויע האט דעם שווער פארוואונדעטען פיאטראווסקי אפגעפיהרט אין שפי־טאל. פיגולאווסקי איז ארעסטירט.

* * *

(א)) אויף ווראנגיעצקא 4 איז אין רעזולטאט פון א געשלעג צווישען שיכורים שטארק צושלאגען און פארוואונדעט געווארען: מא־יאננא סאווא, לעאן סאווא, יאן פאכיס און ראמאן גוזענדא. פאגאטאוויע האט זיי ערטיילט ערשטע הילף.

* * *

(א)) אויף ראגימאנאווסקיעגא און מאסטא וואַ איז באפאלען און שווער צושלאגען געווארען די 24-יאהריגע בראניסלאווא פייסט (פאלנא 5)). פאגאטאוויע האט איהר ערטיילט ערשטע הילף.

* * *

(א) אויף דער ספארנא גאס, ביי דער בריק, איז צושטאכען געווארען מיט א מעסער דער 24-יאהריגער יוליוש נאוואק (סטאשיצא 6)

דארט איז אויך באפאלען און צושטאכען גע־ווארען דער 22-יאהריגער טאדעאוש קאוואלסקי (פון זמוליא פלאטער 14).

פאגאטאוויע האט זיי ביידען ערטיילט ערשטע הילף.

* * *

(א) אין א רינשטאק אויף ראג טושינער און לאגעוניקא האט מען געפונען ליגען א טויט־שיכור'ן צושלאגענעם אומבאקאנטען מאנספערשוין.

מען האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

ווער ער איז — איז מען נישט דערגאנגען, ווייל ער איז נאך צו זיך נישט געקומען פון דעם פוס'ענען...

* * *

(א) אויף ראג נאפיורקאווסקיעגא און זגאזשא־ווא האט מען באפאלען און צושטאכען מיט א מעסער דעם 26-יאהריגען יאן סיסקא (לאגעווניצקא 87). פאגאטאוויע האט איהם ערטיילט ערשטע הילף און אפגעפיהרט אהיים.

* * *

(א) אין רודע־פאביאניץ האט, נאך א געשלעג צווישען שיכורים, פאגאטאוויע ערטיילט ערשטע הילף און אפגעפיהרט אין שפיטאל: ארטור סאפעלן (לאטניטשא 24) און אלפרעד ווייסמאנען.

פאליציי האט פאראדרענט אן אויספארשונג.

* * *

(א) אויף קאטנא 39 איז באפאלען און צושלא־גען געווארען א געוויסער יוזעף קאמיאניאק (גדאנ־סקא 168). פאגאטאוויע האט איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

* * *

(א) אויף דער מיליאנאווא גאס 52 האט, בעת א שכניש געשלעג, „געליטען אן עוולה" דער 37-יעה־ריגער וולאדיסלאוו סטעלטשיק. אויך איהם האט פאגאטאוויע ערטיילט ערשטע הילף

טעאטער „פילהארמאניע"
20 נארוטאוויטשא 20
טעל. 213-84

לעצטע גאסטשפילען
קונסט־טעאטער
מאריס שווארץ-אנסאמבל

היינט, דינסטאג און מארגען מיטוואך, 9.30 אוונט
באנייאונג פון מאריס שווארץ'ס וועלט־אויפפיהרונג

יאשע קאלב

דראמע אין 2 טיילען, 26 בילדער פון י. י. זינגער. דראמאטיזירונג און רעזשי: מאריס שווארץ. מוזיק: לעאן הוצין. טענץ: ליליאן שאפירא. דעקאראציעס: אלעק משערטאוו. אריגינעלע דעקאראציעס, קאסטיומען און ספעצ־יעלע ליכט־אפאראטען פון אמעריקא. 80 פערזאן אויף דער בינע!

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער פילהארמאניע.

געהיימנישפול פארסם'ט
זי איז חושד דעם מאן, וועלכער האט א קאכאנקע

(א) אויף פלאץ וואלנאשטשי ביים ראטוש האט מען געפונען ליגען א פארחלשטע די 44-יאהריגע לוציא פיליפאוויטש (פאדמיעסיקא 7).

די ארויסגערופענע פאגאטאוויע האט זי אפ־גע־מינטערט און פעסטגעשטעלט אז זי איז פארגיפ־טעט מיט עפיס א פליסיגקייט. די אפגעסם'טע האט דערציילט, אז די סיבה פון איהר פאר'סמ'ונג זאל זיין פאלגענדע: דהיינו, זי האט א מאן האט דער מאן איהרע א קאכאנקע און אזוי ווי זי מאכט איהם פארוואורפען צוליב דער דאזיגע קאכאנקע — האט ער אוודאי איהר צוגעשאטען, אדער צוגעגאסען סם צו דער קאווע, און אזוי־ארום האט מען זי גע־פונען א נעחלשטע...

ס'איז פאראדרענט געווארען אן אויספארשונג

* * *

(א) אויף דער זלאטע 8 האט זיך געסם'ט מיט זאלץ־זויער דער 25-יאהריגער טשעסלאוו וועננ־ראווסקי. אין א שווערען צושטאנד האט איהם פא־גאטאוויע אפגעפיהרט אין שפיטאל.

צום פראפאגאנדע-חודש
פון יודישען בוך!

אין צוזאמענהאנג מיט'ן פראפאגאנדע-חודש — א גרויסער ביליגער פארקויף פון בעסטען יודישען בוך פון פאלגענדיגע פארלאגען: „ליטעראַרישע בלעטער", יאטשקאווסקי, מארק ראקאווסקי, גאלד־פארב, צענטראל און אנד.

ספעציעלע פרעמיעס ביי גרעסערע איינקויפען. פראספעקטען און קאטאלאגען אויפ'ן ארט.

בעמ.: פאראן אויך לאגער אויך ביכער פון די פארלאגען „קולטור-ליגע", קלעצקין, „סאמאר" אויף ביליגע פרייזען.

ביכערהאנדלונג נ. בערלינסקי, לאדז, אלט-שטאט 12.

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 201-93
ספעציאליסט
פאר מענער · שוועכע · בעהאנדלונג
סעקסועלע בעראטונגען פון פסיכא — אנאליז
רענטגען-באשטראלונגען ביי הויט-קראנקהייטען
נעמט אן פון 8—11 און פון 5—8 אווענט
זונטאג און יום-טוב פון 9—12 בייטאג

דאס סוף- און קארט-געשעפט פון

B. I. MAROKO i S-wie

נאוואמיעסקא 8 טעל. 152-77

בוזיצט דעם גרעסטען אויסוואהל פון די פיינסטע

ביליגער שטאפען פאר הערען און דאמען

רעיעלע בעהאנדלונג! — פאבריקס-פרייזען! — הורט און דעטייל!

צי דארף מען זיך ריכטען אויף א נייעם קריזיס אין דער לאדזער טעקסטיל-אינדוסטריע?

דער ביז־איצטיגער בילאנס פון זומער־סעזאן איז א פאזיטיווער. דערויף ווייזט אן דאס פארגרעסערן די ארבייט, די העכערונג פון די פרייזען, די אומזאצען צווישען דער פראדוקציע און האנדעל, דאס פארגרעסערן די רענטאבליטעט פון דער פראדוקציע, די סטאביליזאציע פון די אינערליכע פארהעלטנישען אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע און דאס פאלען פון דער צאהל באנקראטען.

טראץ די צייכענס פון פארבעסערונג אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע, וואס איז געווען פארבונדען מיט דער גאנצער פוילישער ווירטשאפט, דארף מען אויפמערקזאם מאכען אויף געוויסע באאומרוהיגענדע ערשיינונגען. צו אזעלכע ערשיינונגען דארף מען צורעכענען:

1) דאס פעהלען פון א פלאן אין דער פראדוקציע אין דער מיטעלער און קליינער אינדוסטריע.

2) די דיספראפארציע אין דעקען די חובות פאר סחורות און פאר רויה-שטאף, האלב־פאבריקאטען, ארבייט, א.אז.וו.

די ערשטע פראגע איז אן אנגעווייטאגטער ענין פון פראדוקציע־אפאראט. וועלכער טרעט איצט ארויס מיט דער גאנצער בולטקייט. דער פארנעם פון דער לאדזער פראדוקציע איז באמת א מעכטיגער. לאדז נוצט אויס ביז מאקסימום אלערליי רויה-שטאפען און האלב־פאבריקאטען, ווארפענדיג אויפ׳ן פוילישען מארק א גרויסע צאהל סחורות. באזונדערס איז דער אנבאט פון ביליגע סחורות א זעהר גרויסער.

ס׳איז צווייפעלהאפט, צי דער גאנצער רעזערוו סחורות וועט קענען געפינען אפנעהמער און צי וועט ער נארמאל קומען אין די פראווינציאנעלע שטעט און דערפער.

די פארקויפס-פעהיגקייט פון דער באפעלקערונג אין פוילען איז אין די לעצטע חדשים נישט געוואקסען אויף דעם אופן, אז די באפעלקערונג זאל קענען קאנסומירען די גאנצע לאדזער פראדוקציע. די אויפלעבונג פון דער קאניונקטור האט לגמרי נישט ארויסגערופען קיין אויטאמאטישען וואוקס פון דער קויפס-פעהיגקייט פון דער באפעלקערונג. די שטייגערונג פון די פרייזען פון לעבענסמיטעל־ארטיקלען שלאגט זיך אפ אויף דער לאגע פון דער ארבייטער און ארבייטענדער באפעלקערונג, וועלכע גיט אויס א גרעסערן פראצענט פון איהר בודזשעט אויף לעבענסמיטעל־ארטיקלען און א קלענערן פראצענט אויף מלבושים. א העכערונג פון די פרייזען פון לאנדווירטשאפטליכע ארטיקלען וואלט געקענט שאפען גרעסערע מעגליכקייטען פון אפזאץ פאר טעקסטיל־ארטיקלען אויפ׳ן דארף, אבער מ׳דארף נישט פארגעסען, אז די קויפס-פעהיגקייט פון דארף, באזונדערס פון טעקסטיל־ארטיקלען, איז נישט פראפארציאנעל צו די פארגרעסערטע הכנסות. די העכערונג פון די פרייזען אויף ווירטשאפטליכע ארטיקלען למשל אויף 25 פראצענט הייסט נאך נישט,

אז דער אפזאץ פון טעקסטיל־ארטיקלען וועט זיך פארגרעסערן מיט 25 פראצענט, ווייל: א) אין אונזערע באדינגונגען קויפט דאס דארף טעקסטיל־ארטיקלען אין א באגרעניצטען פארנעהם, ב) די באדערפנישען פון דארף זענען פארשידענארטיג און ביי דער פארבעסערונג פון דער קאניונקטור באמיהט זיך דאס דארף זיך צו פארזארגען מיט פראדוקציע־מיטלען, וואס שאפט גרעסערע אפזאץ־מעגליכקייטען פאר דער אייזען־אינדוסטריע, כעמישער אינדוסטריע אין ווייניגער פאר דער טעקסטיל־אינדוסטריע.

ווייטער דארף מען אויפמערקזאם מאכען דערויף, אז אין די לעצטע וואכען האבען זיך אין לאדז באוויזען זעקס-חדשים־דיגע וועקסלען. ד.ה. אויף סעפטעמבער און אקטאבער.

פון דער אנדערער זייט מוזען די פראדוצענטען פאר רויה-שטאפען און האלב־פאבריקאטען צאהלען מזומן פאראויס.

ביי אזא לאגע קען מען זיך ווידער ריכטען אויף א כוואליע פון באנקראטען. דאס וואלט געקענט קומען דעמאלס, ווען די פראדוצענטען וואלטען נישט געווען בכח צו דעקען זייערע חובות. באזונדערס ווען די וועקסלען, וועלכע זיי האבען באקומען אלס דעקונג פאר סחורות, וואלטען דערלאזט געווארען דורך די פראווינציאנעלע אדער לאדזער סוחרים צו פראטעסט

כשר לפסח

בעסטער און דאך ביליגסטער

אריגינעלסטער אונגער וויין

ריינסטער ראזינען וויין

וויין אהן אלקאהאל

ווי אויך מעתר, שפריט

יום-טוב׳דיג, איז

נאר מיט דער מארקע

„בארווין"

אינהאבער: מענדעל בארנשטיין

30 נאוואמיעסקא 30, טעל. 210-58.

ווי זאגט מען עס

אז ס׳בלייבט צווישען „היימישע מענטשען". איז — ביטע זעהר!...

(ז) נעכטען א פערטעל איינס ביינאכט, בעת א פארוויילונג אינ׳ם ענדעקישען לאקאל אויף קראשיצקיעגא 4 (כאיני). האט זיך אנטוויקעלט א לעבהאפטע דיסקוסיע א.ד.ט. „בראנפען", און ס׳איז אויסגעבראכען א ווילד געשלעג צווישען די „אייגענע מענשען".

אין רעזולטאט פונ׳ם געשלעג זענען פארוואונדעט און צוקאליעטשעט געווארען 7 מאן — אלע מיטגלידער פון דער ענדעקישע פארטיי, ואילו היים: סטאניסלאוו ראשיאק, ראמאן גוזענדא, מאריאננא סאווא, יאן סאווא, יאן ראכיך, פראנטשישעק קושאווא, ווינצענטי קאזשיערסקי.

נאך עטליכע פארשוינען זענען לייכטער פארוואונדעט געווארען.

פאליציי האט געמוזט קומען מאכען ארדנונג עס ווערט געפיהרט אן אויספארשונג.

קליינער פעליעטאן

חול המועדיג...

ס׳איז שוין פסח אויף דער וועלט — זאגט שמיל-שמעלקי — ס׳איז שוין „וויאסנע", ווי מען רופט עס, ס׳דארף שוין ווערעןווארעם, און איך — איך כאפ א ציטער...

איך ווייס אליין נישט, וואס דאס איז;

דאכט זיך, די זון גייט שוין שפאצירען אין איהר גאנצער פראכט און גלאנץ, דאכט זיך די לאדזער גאסען זענען אויסגעשטריקענט געווארען, ווי די מצות; דאכט זיך, מיר זענען ווייט פון שפאניען, און דאך איז עס ביי מיר ני־מע ני־בע, נישט פעלצענדיג און נישט פאלטענדיג, נישט יום-טוב און נישט חגא...

דאכט זיך — מיר זענען שוין אויך פטור די טייערע סיום- און שטאטראט־דרשות, און פונדעסטוועגען איז מיר עפעס לא עלינודיג...

כ׳ווייס נישט — זאל עס טאקי זיין דער חול-המועד, וואס איז מיר דאס מאל ארויסגעקומען נישט פליישיג, נישט מילכיג און נישט פארווע?

עס איז מיר אזויצוזאגען אנגעפאנפעט אויף דער נשמה, און איך פיהל עפיס הענגט אין דער לופט, ווי א געווענדועלטער הערינג אויף א שטריקעל, און לאזט ארויס נישט קיין גוטע ריחות...

עס פרייט מיך נישט אפילו, וואס מ׳גייט מאכען אין פאריז אזא וואזשנע אויסשטעלונג, און וואס מ׳גייט אין ענגלאנד קרוינען דאס מלכות...

מיר פרייט אפילו נישט, וואס מוסאליני איז געלויבט השם יתברך צוריקגעקומען בקו הבריאה פון זיין לעצטער רייזע!!

עס פרייט מיך אויך נישט איבעריג, וואס אונזער אלטער „פוש׳אטשעל" נאוואטשינסקי איז, ווי א חול המועדיק אריינגעפאלען איצט מיט א נייעם געוואלד, אז עס איז א הימעל-שרייענדע עוולה, וואס די אלייע יעראזאלימסקיע אין ווארשא הייסט „יעראזאלימסקיע אלייע", און ער לייגט פאר, בכדי צו ראטעווען דאס פאלק, זיי משנה שם צו זיין אויף „אלייע וואלנאשטשי" און די „יעראזאלימסקיע" ארייבערטראגען אויף די נאלעווקיס...

ווייס איך טאקי דעריבער נישט, פאר וואס ס׳איז מיר אזוי אנגעפאנפעט אויף דער נשמה!!...

דאכט זיך, אז מיר האבען אזעלכע גרויסע טיפע קעפ, ווי נאוואטשינסקי׳ס, יכאן מען גיין רוהיג... שלאפען!!

שמילשמעלקי.

27 פראטאקאלען פאר נישט אנגעבען די פרייזען

(א) די אדמיניסטראטיווע מאכט, אנטקעגנווירקענדיג דער ספעקולאציע אויף די ארטיקלען פון ערשטען געברויך, האט פארארדענט וויעלקע סא באטע א גענעראלע לוסטראציע. אלס רעזולטאט זענען געמאכט געווארען 27 פראטאקאלען פאר נישט אנגעבען די פרייזען אויף די ארטיקלען, ווי אויך פאר נעמען העכערע פרייזען.

אלע וועלכע מען האט געמאכט פראטאקאלן וועלען דארפען זיך פארענטפערן פאר דעם סטאראסטווע-געריכט.

ר. איזראעל

אויף נאוואמיעסקא

77 שפאנענדער ראמאן פון לאדזער לעבען

צילקע האט געווארט אויף דער עצה פון מאיר פאגעל, וועלכער איז געזעסען מיט א מינע פון א זיגער. ער האט איצט געהאט די מעגליכקייט צו דירי־גירען מיט דער פ״וי ווי ער האט נאר אליין געוואלט, זי איז געווען פולשטענדיגט פערצווייפעלט, רעזיגנירט און צובראכען. פאגעל איז געווען זיכער, אז צילקע וועט אננעהמען יעדען פארשלאג, וועלכען ער וועט מאכען, ער האט נאר פערצויגען מיט דעם ענטפער, כדי נישט ארויסצוזאגען קיין נארישקייט וואס וואלט געקענט קאליע מאכען זיין גאנצען פלאן.

— איך קען אייך געבען אן עצה, האט פאגעל געזאגט, בלויז אין דעם פאל ווען איהר וועט אוועקווארפען אייערע סענטימענטען און זיך נישט וועלען איינבעקשענען.

— וואס מיינט איהר דערמיט צו זאגען?

— ענטשולדיגט אייב איך האב מיך צו שארף אויסגעדרוקט, איך מיין אבסאלוט נישט צו בינדען אייער ווילען, דאס האט אייער מאן מאיר ראווען אויך נישט געוואלט, איך מיין נאר, אז איהר זאלט אלץ טון מיט ישוב הדעת, מיט קאלטער אויסגערעכענטקייט און זאלט זיך נישט לאזען מיטרייסען מיט מאמענטאלע שטימונגען.

— איך ווייס גארנישט וואס איך האב אייך צו ענטפערען, איך בין אונפעהיג צו טראכטען, איך האב מיין אייגענעם ווילען אינגאנצען פארלוירען, זאגט מיר וואס איהר האט מיר צו זאגען

— מיין עצה איז אז איהר זאלט איבערלאזען דא די קינדער און אליין פאהרען צו אייער מאן, איהר זענט נאך צו יונג, אז איהר זאלט אייער יוגענט פארשפילען...

— ביי וועמען זאל איך זיי לאזען? ווער וועט זיי דא האלטען? איך וועל זיי דאך נישט אוועקווארפען אין גאס-

— חלילה, זאל גאט היטען, ווער הייסט אייך זיי איבערלאזען אין גאס, וואס מיינט איהר, א איך בין א חיה, אן אכזר, וועלכער איז אהערגעקומען כדי אומצוברענגען צוויי קליינע קינדער, איהר קענט דאך מיך דערין נישט חושד זיין.

— איך בין אייך נישט חושד, אבער איהר רעדט וועגען איבערלאזען די קינדער ווי וועגען א נאטירליכע זאך און איך קען דאס נישט פערשטעהען.

— באלד וועט איהר פערשטעהען, ערשטענס בנוגע דעם קינד פון זיגמונט ווראבעלטשיק, דא איז דאך א גאר פשוטער ענין, ווראבעלטשיק וועט דאך נישט לייקענען, אז דאס איז זיין קינד, לויט מיינע אינפארמאציעס שטעלט זיך דער ענין פאר פונקט פערקעהרט, זיגמונט וואלט זעהר געוואלט, אז ער זאל האבען דאס קינד ביי זיך, איז דאך נישט פער האן קיין לייכטערע זאך ווי איהם איבערצוגעבען דאס קליינע קינד, קיין רעה וועט דעם קליינעם יונגעלע זיכער נישט געשעהען, ווראבעלטשיק איז גענוג רייך און וועט נישט זשאלעווען קיין געלד, אז דאס קינד זאל בעזונד און גוט ערצויגען ווערען. איהר לעבט איצט קוים איבער די צייט, דאס קינד קען, ביי דער איצטיגער לאגע, ביי אייך נישט האבען אלץ וואס עס דארף, דאגעגען ווראבעלטשיק איז בכוח נאכצוקומען יעדען פערלאנג און יעדע באדערפנישען ס׳דארף דעריבער — ביי אייך נישט זיין קיין שום צווייפעל, אז איהר קענט דאס קינד רוהיג איבערגעבען אין די הענד פון ווראבעלטשיקן, ווען דאס קינד וועט אויפוואקסען וועט עס פערשטעהן וואס עס איז פארגעקומען און דאך וועט עס זיין פאר אייך א זוהן און איהר פאר איהם א מוטער, טרעפען דען ווייניג פאלען, ווען מען גט זיך און דאס קינד ווערבלייבט ביים פאטער? איהר דארפט זיך דער מיט נישט צופיל איבערנעהמען.

פאגעל איז שטיל געבליבען און געווארט ביז צילקע וועט פערדייען אלץ וואס ער האט איהר געזאגט. פאגעל האט גערעדט אויף אזא אופן, אז ער האט געקענט איבערצייגען יעדען איינציגען, ער האט די פערוויקעלסטע ענינים פארגעשטעלט אזוי פשוט און פראסט, אז זיי זענען אריינגעקראכען יעדעם אין הארצען, צילקען איז קלאר געווארען די גאנצע זאך און האט איצט ביי איהר ווירקליך נישט אויסגעזעהען אזוי טראגיש ווי זי האט זיך עס ביז איצט פארגעשטעלט, געוויס טרעפען דאך אזעלכע פאלען, אז א מאן מיט א פרוי געהען זיך פונאנדער און די קינדער בלייבען ביים מאן, ס׳איז דאך נישט אזוי געפעהרליך, דאס קינד וועט דאך נישט איבערגעהען אין ארימע הענד, וועגען דעם, אז עס זאל עפעס פעהלען דעם קינד ביי זיגמונטן האט דאך קיין רייד נישט געקענט זיין.

— וואס זאגט איהר אויף דעם צווייטען פלאן, האט פאגעל געפרעגט, זעהענדיג, אז זי געפינט זיך שוין אינגאנצען אונטער׳ן איינדרוק פון זיינע ווערטער.

— און אויב ווראבעלטשיק וועט זיך אפזאגען אנצונעהמען דאס קינד, אויב ער וועט זיך אינגאנצען דערצו נישט באקענען, זיגמונט איז נישט אזא גוטער...

— דאס לאזט איבער פאר מיר, איך וועל דאס איינארדנען און איך רעכען, אז איך וועל עס ביי איהם אדורכפיהרען.

צילקע האט זיך פערטראכט, ביי איהר איז שוין איצט געווען אלץ אין ארדנונג בנוגע דעם קליינעם קינד, אייב זיגמונט וועט דאס קינד צונעהמען, וועט זי זיין דעריבער זעהר רוהיג, ווען איהר זוהן וועט אויפוואקסען, וועט ער זיך בעקענען צו איהר און ערשט דעמאלט וועט זי זיין צו איהם א מוטער, זי איז געווארען רוהיג מיט איהר געוויסען. זי ארבייט שווער און ווייס נישט ווי לאנג זי וועט נאך קענען ארבייטען און דערנעהרען איהרע קינדער, וואס וועט זיין אייב זי וועט נישט האבען קיין ארבייט, ווי אזוי וועט זי דעמאלט טראגען די גרויסע לאסט, צי קען זי ביי אזא לאגע נעהמען אויף זיך די פעראנטווארטליכקייט צו ערציהען איהר קינד. דאס וואלט געווען א פערברעכען פון איהר זייט זי האט איצט געטראכט, אז זי טאר גארנישט האלטען דאס קינד ביי זיך, ווי אזוי האט זי אפילו געקענט טראכטען וועגען דעם, אז זי זאל זיך דווקא איינבעקשענען, אז זי מוז דא בלייבען צוליב די קינדער...

— איך גיב אייך די פולמאכט צו אונטערהאנדלען מיט זיגמונט ווראבעלטשיק וועגען דעם, אז ער זאל נעהמען זיין קינד צו זיך, ער מוז אבער צוזאגען, אז דאס קינד וועט גוט בעהאנדעלט ווערען.

דעם לעצטען בעדינג האט שוין צילקע צוגעגעבען, כדי צו באַרוהיגען איהר אייגען געוויסען, הגם זי האט געוואוסט אז דאס האט קיין שום זין נישט און דאס שטעלען אזעלכע בעדינגונגען האט קיין שום ווערט נישט.

— גוט, איך וועל דאס טון, האט פאגעל געענטפערט, אין זייט זיכער, אז איך וועל ווי אמבעסטען אפהיטען אייערע אינטערעסען, איך וועל זיך דער מיט צואיילען, כדי מיר זאלען נישט דארפען פערלירען קיין איבעריגע צייט.

(המשך קומט)

אראפגעשפרונגען פון 3. שטאק אויפן גאס

מערקווירדיגער זעלבסטמארד פון א דינסטמיידעל

נעכטען אין אווענט האבען די דורכגעהער אויף פיעטרקאווער גאס בעמערקט ווי אויפ'ן דריטען שטאק, פיעטרקאווער 88 עפענט אימיצער אויף דאס פענסטער, באלד האט זיך אויפ'ן פענסטער בעוויזען א יונג מיידעל, וועלכע איז ארויסגעשפרונגען אויפ'ן גאס, דער קערפער איז געפאלען אין מיטען גאס.

אין גאס איז געווארען א גרויסער טומעל. ס'האט זיך פארזאמעלט א גרויסער עולם, ס'איז פעסטגעשטעלט געווארען אז מיט'ן האט צוועק צו באגעהן זעלבסטמארד איז אראפגעשפרונגען פון דריטען שטאקפון אדוו. שמעון ראפאפארטס וואוינונג, דאס דינסטמיידעל רעגינא נוזשינסקא.

ביי רעגינא נוזשינסקא איז נעכטען אין אווענד געווען איהר חתן, זיי האבען זיך דארט צווערטעלט און דער חתן איז ארויס א ברוגזער, נוזשינסקא האט זיך דערמיט שטארק איבערגענומען, האט געעפענט דאס פענסטער און אראפגעשפרונגען פון דריטען שטאק אויפ'ן גאס ארויס, אין דעם מאמענט האט דאס בעמערקט איהר חתן, וועלכער איז גראד ארויס פון טויער, ווען ער האט געוואלט צולויפען צום ארט וואו זיין כלה איז געפאלען איז אנגעפאהרען דער טראמוואי, וועלכער האט איהם געגעבען א שטארקען שטויס און ער איז אנגעקומען בלויז מיט א לייכטען וואונד.

די אלארמירענדע פאגאטאוויע האט פעסטגעשטעלט ביי דער זעלבסטמערדערין נוזשינסקא שווערע וואונדען אויפ'ן גאנצען קערפער און א צובראכענעם רוקען-ביין, אין א האפנונגסלאזען צושטאנד האט מען זי אפגעפיהרט אין שפיטאל.

פון יודישע האנדווערקער לעבען

האנדווערקער עקספאזיטור פיעטריקאווער 45

שניידער-צעך (11-ליסטאפאד 7)

אין צוזאמענהאנג מיט'ן באשטעטיגען דורך דער אויפזיכטס-מאכט דעם נייעם צעך-סטאטוט איז די פארוואלטונג צוגעטרעטען צו רעארגאניזירען די ארבייט פון צעך אין הסכם מיט די סטאטוטען.

דער צעך וואס באשטייט פונם גרעסטען טייל לאדזשער דאמען-שניידער כאלופניקעס פארשטייט ביי וואס פארא באדינגונגען עס לעבט ביים היינטיגען טאג דער שניידער און ווי עס שטעלט זיך פאר דער קאמף פאר זיין עקזיסטענץ.

די איצטיגע באדינגונגען אין דער בראנזשע זענען זעהר שווערע, די קאנקורענץ אין דער ארבייט איז דערגאנגען צו אזא מדרגה, אז פאר א פאר זלאטעס ווערט געמאכט א דאמען-מאנטל, נישט קוקנדיג דערויף, וואס עס הערשט אין דעם כאלופניקעס-פאך א ארבייטסלאזיגקייט, קומען טאג צו טאג נייע ווארשטאטען אין דאס אלעס שאפט אין פאך א כאאס.

היעריבער האט די פארוואלטונג איצט פאר זיך א גרויסע אויפגאבע אין דער ריכטונג פון זיכערן און אויסגעפינען די מיטלען ווי אזוי צו לינדערן די לאגע אין פאך.

די פארוואלטונג מאכט אויפמערקזאם, אז אלע מיטגלידער וואס באקומען די פראגע-בויגענס פון דער האנדווערקער - קאמער, זאלען זיך ווענדען אין סעקרעטאריאט פון צעך ווי די בויגענס וועלען אויסגעפילט ווערען.

דערביי ווערט אויפמערקזאם געמאכט, אז דאס געהעריגע ענטפערן אויף די פראגע-בויגענס איז זעהר וויכטיג פארן דאמען-שניידער כאלופניק און דאס אין צוזאמענהאנג מיט די פראגען ווי די הויך פון פאטענט, צאהל באשעפטיגטע ארבייטער, ווי אויך די פראגע פון קרעדיט פאר דער ווערקשטעל.

די פארוואלטונג פון צעך אפעלירט צו די מיטגלידער זיך מעהר צו אינטערעסירען מיט זייער ארגאניזאציע ווי אויך אלע דאמען שניידער כאלופניקעס, דארפען אין זייער אינטערעס ווי אויך אין אינטערעס פון דער לאגע פון פאך געהערען צום צעך. דאמאלס וועט די פארוואלטונג באזיצען די מעגליכקייטען צו פארבעסערן די באדינגונגען אין פאך.

סוויטער-נייער סעקציע

די סוויטער-נייער סעקציע האט נאכ'ן אדורכפיהרען א פולשטענדיגע רעארגאניזאציע, גערופען אן אלגעמיינע פארזאמלונג פון די מיטגלידער.

עס זענען אויסגעוועהלט געווארען פאלגענדע ה"ה: י. ראזענבערג, ב. קראקויער, פ. קופער, לוי-פער, קויפמאן, שילדקרויט און פיעטרקאווסקא, קאנדידאטען וואיציק און ווינטער, רעוו. קאמיסיע ראזענסאן, ביראך און פריילין גליט.

די פארוואלטונג האט זיך קאנסטיטואירט אויף פאלגענדען אופן: פארזיצער ראזענבערג, סעקרעטאר קראקויער, וויצע-פארזיצער קופער.

די נייע פארוואלטונג האט זיך געשטעלט פאר א אויפגאבע אין דער ערשטער ריי צו באזייטיגען דעם שעדליכען קאנקורענץ, וואס הערשט אין פאך ווי אויך צו באקעמפען די נישט טאקטישע האנדלונגען מצד די פאבריקאנטען לגבי דעם סוויטער-נייער.

עס זענען שוין גערופען געווארען בעראטונגען מיט די סוויטער-נייער, וואס ארבייטען ביי די באזונדערע פאבריקאנטען און ס'זענען אויסגעוועהלט געווארען פאבריקס-דעלעגאטען.

עס איז אויך אויסגעוועהלט געווארען א פאך-ליטעטר, וועלכער פיהרט אן מיט אלע ארבייטען, וואס האבען א שייכות מיט אוועקשטעלען א רעגולערע

צוזאמענארבייט צווישען ארבייטס - געבער און כאלופניק.

אויף דער לעצטער דעלעגאטען - פארזאמלונג, וואו ס'זענען געווען פארטרעטען 40 דעלעגאטען וועלכע רעפרעזענטירען איבער 120 סוויטער-מאכער ווארשטאטען האט די פארוואלטונג פארגעלעגט אז אלע סוויטער-נייער כאלופניקעס מוזען באזיצען ארבייטס-באשטעטיגונגען, כדי צו קענען פארטיילען די ארבייט צווישען אלע מיטגלידער און דערמיט נישט דערלאזען, אז איינער זאל האבען צו פיל ארבייט און דער צווייטער זאל זיין ארבייטס-לאז.

די פארוואלטונג האט באשלאסען אין פראגען, וואס האבען א שייכות מיט ערלעדיגען פון ארבייטס-באדינגונגען זאלען גערופען ווערען די פאבריקאנטען אינדיווידועל.

דער באשלוס איז אנגענומען געווארען צוליב דעם, ווייל ווי די פראקטיק האט ארויסגעוויזען האבען די קאנפערענצען מיט די פארשטייער פון די סוויטער-מאכער קיינמאל קיין שום רעזולטאט נישט געגעבען, ווייל די פארשטייער האבען נישט איבערגעגעבען די אנגענומענע באשלוסען זייערע מיטגלידער. און דאס האט שטענדיג געבראכט צו סכסוכים.

אויסערדעם איז באוואוסט, אז נישט אלע פאבריקאנטען סוויטער-מאכער געהערען צום פאראיין און אזעלכע ווי אויך אפילו די מיטגלידער פון סוויטער-מאכער פאראיין ערקלערען יעדעס מאל, אז זיי מוזען נישט אויספיהרען די באשלוסען פון פאראיין.

אזוי, אז דער אנגענומענער באשלוס פון דער פארוואלטונג פון דער סעקציע וועט ענדליך באזייטיגען די אלע סכסוכים, וואס הערשען איצט צווישען דעם סוויטער-פאבריקאנט און סוויטער-נייער.

קעטלער - סעקציע

לעצטענס איז אנטשטאנען א סכסוך צווישען די זאקען-פאבריקאנטען און די קעטלער אויפן געביט פון ארבייטס-לוין.

אין צוזאמענהאנג דערמיט האט די פארוואלטונג פון דער קעטלער-סעקציע שוין איינינע מאל גערופען די זאקען-פאבריקאנטען אויף קאנפערענצען, כדי אונטערצוהאנדלען וועגען דער פראגע.

נישט קוקענדיג דערויף זענען די פארשטייער פון די פאבריקאנטען נישט געקומען צו די אונטערהאנדלונגען.

אין צוזאמענהאנג דערמיט, האט די פארוואלטונג פון דער סעקציע באשלאסען, אז אויב די פארשטייער פון די פאבריקאנטען וועלען נישט קומען אין קאנטאקט מיט דער סעקציע דעם ענין צו ערלעדיגען — אנצונעמען אלע אנדערע מיטלען די פראגע צו ערלעדיגען.

פון יובילער און זייגער-מאכער צעך.

אויף דער פארוואלטונגס - זיצונג וואס איז פארגעקומען נאך דער פאראייניגונג איז באשלאסען געווארען אלע מיטגלידער איבערצורעגיסטרירען. עס איז אדורכגעפיהרט געווארען א פסח-אקציע אין א פרעסערן פארנעם פאר מיטגלידער. עס איז געווארען פארטיילט אונטערשטיצונגען פאר 25 מיטגלידער, וואס דאס באווייזט די גרויסע פארארימטקייט, וואס הערשען אין דער בראנזשע.

שויז מארגן! „EUROPA“ איז קינא
הקסמ-פרייליכע קאמעדיע אויף דער יודישער שפראך
פריילעכע קבצנים
מיט די ליבלינגען פון פובליקום — דזשיגאן און שומאכער
אין דער שפיץ פון אנסאמבל, וואס באשטייט פון די סטארען פון דער יודישער ביהנע:
דזשעני לאוויץ, מנשה אפענהיים, רות טורקאוו, ש. גאלדשטיין, מ. בריז, מ באזשיק א. אנ"ר.
סצענאר: משה בראדערזאן.

קרבנות פון וויוואט-שיססריי

(א) אויף קא אפ-יצקא 10 האט זיך, בעת'ן שיסען אויף „וויוואט“ פי'ך א קארקאוויעץ, אויסגעריסען בידע אויגען און זי' שרעקליך צוקאליעטשעט דער 5-יאהריגער יעשי פישער. אין א זעהר שווערען צושטאנד האט מען דאס אומגליקליכע קינד אפגעפיהרט אין אננא-מאריא-שפיטאל.

* * *

(א)) אין דער קאלאניע מיקאלאיעוו איז ביים אויפרייסען א פילווער-לאדונג שווער פארוואונדעט געווארען דער 11-יאהריגער פויערים-יונגעל יוזעף אלטשיק. א שטיק שטיין האט איהם צושפאלטען דעם שארבען און באשעדיגט די געהירן.

געגנב'עט מצה-מעהל

(א)) ביי משה קלין פון געוועלב (וואלבארסקא 14)) האבען ביינאכט גנבים ארויסגעטראגען עטליכע זעקלעך מצה-מעהל אין דעם ווערט פון 200 זלאטעס. עס ווערט געפיהרט אן אויספאר-שונג.

פריהלינגס - מאדע - רעווי אין פילהארמאניע

זונטאג דעם 4 אפריל 12.30 בייטאג קומט פאר אין פילהארמאניע א גרויסער פריהלינגס ך מאדע רעווי. עס וועלען זיין פארטרעטען די גרעסטע פירמעס. עס וועלען דעמאנסטרירט ווער'ען די נייעסטע מאדעלען פון דעם איצטיגען סעזאן. די דאזיגע מאדע-רעווי האט ארויסגערופען ביי אונז אין שטאט א גרויסען אינטערעס.

אומגליקספאלען

(א) דאס 2-יעהריגע יונגעלע אנדזשעי פאלטשיק (קלאנאווע 24) איז אריינגעפאלען אין א קעסעל קאכעדיג וואסער און זיך שווער אבגעבריהט דעם גאנצען קערפער.

* * *

בראניסלאווא פיערשטשינישעווסקא פון סמוגאווסקא 10 איז אראפגעפאלען פון א לייטער און זיך שטארק צוקלאפט דעם קאפ.

* * *

אויף דאובראווסקיעג 28 איז די 35-יעריגע בראניסלאווא יאקובאווסקא אראפגעפאלען פון די טרעפען און זיך אזוי שטארק ציקלאפט דעם קאפ, אז זי האט באקומען א מוח-ערשיטערונג. פאגאטאוויע האט זי אין א שווערען צושטאנד איבערגעפיהרט אין שפיטאל.

איבערגעפאהרען דורך אן אויטא

(א) אויף דער זגערזשער גאס איז דורך אן אויטא איבערגעפאהרען געווארען דער 59-יעריגער יוסף קליין (לימאנאווסקיעגא 4) ער האט צובראכען א פוס און געליטען א באשעדיגונג אויף דעם קאפ און פנים.

פאגאטאוויע האט איהם איבערגעפיהרט אין שפיטאל אין זעהר א שווערען צושטאנד.

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאנא 15 טעל. 149-07
ספעציעל-ארצט פאר מענער · שוועכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענט.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג
פאר אונבעמיטעלטע — לעטניצע-פרייזען

Dr. med. H_LUBICZ
ספעצ. פאר הויט ווענעריש קראנקהייטען און מענער-שוועכע
האט זיך איבערגעצויגען פון ציגעל-גאס 7 אויף
69 פילסודסקיעגא 69
(רוג נארוטאוויטשא) טעל. 141-32
נעהמט אן פון 8—10 פריה, 12—2 און 5—8 אוו.
יונטאג און חגאות פון 9—11 פריה.

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

(א) דעם 31. ה. ח. וועט אין לאקאל (פעטריקאווער 165) אמטירען די צוגאב פאבאר-קאמיסיע, שטעלען דארפען זיך די פאבאר-אוועס פון יאהר-גאנג 1915 און עלטערע, וועלכע האבען נאך ביז איצט נישט רעגולירט די מיליטער-פליכטען, דארפען זיך שטעלען די, וואס וואוינען אויפן שטח פון 1. 4. 6. 7. 10. 12. 13. און 14-טען פאליציי - קאמיסאריאטען.

אפטייקען.

היינטיגע נאכט - דיזשורען

(א) היינט ביינאכט דיזשורירען: ס. קאן (פלאץ קאשטשעלני 8), א. כארעמזא (פאמארסקא 12), וו. וואגנער (פעטריקאווער 67), י. זאיאנטשקאוויטש (זשעראמסקיעגא 37), י. גארטשיצקי (פוטשיאזד 59), מ. עפשטיין (פעטריקאווער 225), ז. שימאנסקי (פושעגראזאלניא 75).

אקציע געגען צודרינגליכע בעטלעריי אין די חגאות

(א)) אין הסכם מיט דער פארא-דענונג פון דער סטאראסטווע-מאכט, האט די פאליציי אין די חגאות אדורכגעפיהרט אבלאוועס אויף די צודרינגליכע בעטלער, וואס גראסירען אויף די גאסען.

ווי ס'ווייזט זיך ארויס אין די בעטלעריי פארקלענערט געווארען. נישט געקוקט אויף די חגאות, ווען די בעטעל-אקציע ווערט שטענדיג פארגרעסערט. ס'זענען בלויז פארהאלטען געווארען 4 בעטלער, וועלכע זענען אפגעשיקט געווארען אין דער סטאראסטווע, וואו זיי וועלען געמשפט ווערען.

שרפות

(א) אויף דער טשערוואנא 3, אין ספעקטארס וואוינונג איז אויסגעבראכען א שרפה. עס האט זיך אנגעצונדען די פאדלאגע און דערנאך דאס מעבעל. די ארויסגעגעבענע צווייטע פייער-לעשער-אפטיילונגען האבען דאס פייער אין משך פון א שעה צייט איינגעלאשען. די סיבה פון דער שרפה איז נישט פעסטגעשטעלט געווארען.

* * *

(א) אין אשר קוריאנסקי'ס וואוינונג אויף דער שענקעוויטשא 39 האט זיך פון א דעפעקטיווען קוימען אנגעכאפט די פאדלאגע. די א געקומענע פייער-לעשער האבען דאס פייער באלד איינגעלאשען.

* * *

(א)) אין י. ניימאנ'ס וואוינונג — שרודמיעסקא 72 — האט זיך פון אן אנגעצונדענער ליכט אנגעכאפט אן אבאזשור פון א לאמפ, און דערנאך — דאס מעבעל.

מ'האט דאס פייער באצייטענס באמערקט און איינגעלאשען.

„שיר“ גרייט זיך צו צו א גרויסען קאנצערט

שבת, דעם 3-טען אפריל ארדענט איין דער יודישער מוזיק-פאראיין „שיר“ א גראנדיעזען קאנצערט אין אייגענעם לאקאל נארוטאוויטשא 32.

דאס פראגראם וועלכעס בעשטייט פון צוויי טיילען, נעמט ארום די עפיקע-פראגמענטען פון די אראטאריעס: „איזראעל אין עגיפטען“ און „עליאש“.

די צווייטע טייל פון קאנצערט ווערט געווידמעט די שענסטע יודישע מוזיקאלישע שאפונגען דאס פראגראם וועט אויסגעפיהרט ווערען דורך דעם בארימטען „שיר“-כאר און סאליסטען. די קינסטלערישע לייטונג ליגט אין די הענד פון פראפ. י. פיוווישיס.

טעאטער, מוזיק און פערזוילונג (קאמוניקאטען)

דער גרויסער ערפאלג פון יאשע קאלב געשפילט דורך מאריס-שווארץ-טרופע

די ערשטע פארשטעלונג פון דער באניטער אויפפיהרונג פון זינגער'ס „יאשע קאלב“, וועלכע זענען פארגעקומען די ערשטע טעג יום-טוב אין פילהארמאניע, האבען געהאט אן אונגעהויערען ערפאלג.

די אויסגעצייכנטע מאריס שווארץ טרופע האט אויף דער געענדערטער ביגע אין פילהארמאניע געגעבען א פראכט-פארשטעלונג, וואס איז אויפגענומען געווארען דורך דעם גרויסען עולם מיט באגייסטערונג.

היינט, דינסטאג 9.15 אווענט ווערט געשפילט י. זינגער'ס „יאשע קאלב“.

האנקא ארדאנובנא אין לאדז

זונטאג, דעם 4 אפריל 8.45 אווענט קומט פאר אין לאדזער פילהארמאניע דער איין-איינציגער קאנצערט פון דער גרעסטער פוילישער קינסטלערין און לידער-זינגערין האנקא ארדאנובנא. קיין איין ארטיסטין קען זיך נישט פארגלייכען מיט אזא ערפאלג ווי ס'האט די ארדאנובנא. דער קאנצערט האט ארויסגערופען א גרויסען אינטערעס אין לאדז.

פון די פוילישע טעאטערס

אין שטאטישען טעאטער ווערט היינט 7.30 אווענט געשפילט „גדיבי מלאדאשטש וויעדזשאלא א בטאראשטש מאגלא“.

— אין טעאטער פאלסקי ווערט היינט 8.20 אווענט געשפילט „עליזאבעטא קרולאווא אנגלי“.

אין פאפולארני ווערט היינט 8.15 אווענט געשפילט „פראפעסיא פאני ווארען“.

מעלדונג

הנחה - פארשטעלונג

פון דער בראכאוו - ביבליאטעק

טעאטער פאלסקי (ראזמאיטאשטשי) ציגעל גאס 27

דינסטאג, דעם 30-טען מערץ ד. י. פינקטליך 8.30 אווענט קומט פאר א הנחה-פארשטעלונג

Elżbieta Królowa Anglii

מיטן אנטייל פון די בארימטע פוילישע שוישפילער אירענא הארעצקא און זיגמונט טאקארסקי.

הנחה-בילעטען פון 30 גר. שוין צו באקומען יעדען טאג פון 10 פריה ביז 2 מיטאג און פון 4 נאכמ. ביז 10 אווענט אין בראכאוו-ביבליאטעק זאכאדניא 59 טעלעפאן 50

ZACHĘTA
זגערזשער 26
פרעכטיגער יום-טוב-פראגראם!
העלליכע פוילישע פראדוקציע א. נ.
Trędowata
אין די הויפט-ראלען:
M. Ćwiklińska
Brodniewicz
K. Junosza-Stępowski
אנהויב 4 נ"מ, שבת און זונטאג—12 ביים.

האנדעלס-ביכער

דאָס פינאַנץ מיניסטעריום מאַכט אויפמערקזאַם אַז ס'איז נישט דערלאָזבאַר אַזאַ צושטאַנד, אַז דער שטייער פאַרן ערשטען האַלבען יאָהר זאָל אויסגעמאָסטן ווערען לויט דער אָנגענומענער דורכשניטליכקייט און פאַרן צווייטען האַלבען יאָהר לויט די נע-פיהרטע האַנדעלס-ביכער אָדער פאַרקערט.

דער שטייער אויסמעסט פאַר אַ גאַנץ יאָהר דאַרף פאָקומען לויט איין אופן אָדער לויטן איינזיהען פון דער מאַכט אָדער לויט האַנדעלס-ביכער.

גרעניץ-קאָנטראָלעס

לויט אַ פאַראָרדנונג פון אינערן מיניסטעריום טאָר מען נישט פאַרהאַלטען קיין אויסלענדער אויף דער גרעניץ בעת תאַריספאַהרען צוריק פון פוילען אויף דעם גרונט וואָס ער איז פון באַזוכטען אָרט נישט גע-וואָרען אויסגעמאָלדען.

דריטער באַנד פון דער אַלגעמיי-נער ענציקלאָפּעדיע אין יודיש

העכער 3000 אַבאָנענטען

ס'איז שוין אָנגעקומען קיין פוילען דער דריטער באַנד פון דער „אַלגעמיינער ענציקלאָפּעדיע אין יודיש". דער דאָזיגער באַנד איז מיט אַ בויגען דיקער, ווי די פריהערדיגע צוויי בענדער. דער „דובנאָוו-פאָנד" דערנענטערט זיך צו זיין שטרעבונג צו דער-פיהרען די בענדער ביז 20 דרוק-בויגענס, אַנ-שטאָט 18 .15, וואָס די ערשטע בענדער האָבען געהאַלטען.

שוין די ערשטע צוויי בענדער האָבען אַרויסגע-רופען אַלעמענס אַנטציקונג צוליב דער זאָרגפעל-טיגקייט, מיט וועלכער זיי זענען אַרויסגעגעבען גע-וואָרען. אָבער דער דריטער באַנד איז אַרויס אַ סך בעסער, ווי די ערשטע צוויי. סיי דער דרוק איז בעסער, זויבערער, דער שריפט קלאָרער און דאָס פאַפּיר איז אויך בעסער. אינ'ם באַנד געפינט זיך אויך אַ דריי-פאַרביגע קונסט-זייט: אַ פּרעהיסטאָרייש בילד פון דער אַלטאַמירער טייל.

ביי דער געלעגענהייט קאָנען מיר איבערגעבען עטליכע אינטערעסאַנטע ידיעות וועגען דער פאַר-שפּרייטונג פון דער ענציקלאָפּעדיע אין דער וועלט:

יעדער באַנד פון דער ענציקלאָפּעדיע ווערט געדרוקט אין 5.000 עקזעמפּלאַרען. אַבאָנענטען האָט שוין די ענציקלאָפּעדיע אין דער וועלט — העכער 3.000. אויפ'ן ערשטען אָרט (אין פאַרהעלטניש צו דער צאָהל יודישער באַפעלקערונג) פאַרנעמט ליטע מיט העכער 400 אַבאָנענטען אויף אַ באַפעלקערונג פון קנאַפּע 150 טויזענט יודען; לעטלאַנד — העכער 200 אַבאָנענטען; פוילען — 500; אַמעריקע — 1.200 אַבאָנענטען.

אינגאַנצען וועט דער „דובנאָוו-פאָנד" אַרויסגעבען 20 בענדער. דער פערטער באַנד וועט אַרויס אַרום אויגוסט ה. י. פאַראַלעל מיט'ן פערטען באַנד ווערען צוגעגרייט צוויי בענדער „יודען". נאָך דעם וועט מען זיך אומקערען צום אַלפאַבעטישען סדר. די בענדער „יודען" דאַרפען לויט'ן פּלאַן, אַרויס אין אַ יאָהר אַרום.

ווי מיר זעהען אַלזאָ, האָט זיך די „אַלגעמיינע ענציקלאָפּעדיע אין יודיש" שוין דערוואָרבען אַ קיום, וואָס גיט די זיכערקייט, אַז זי וועט דערשיינען ביז'ן סוף.

די יוד. קינסטלערישע פאָטאָגראַפיע-אַנשטאַלט „פּאָלאָניאַ"

האָט רעדוצירט די פרייזען אויף יום-טוב

דער יודישער קינסטלערישער פאָטאָגראַפישער אַנ-שטאַלט „פּאָלאָניאַ", גדאַנסקאַ 31, האָט זיך פון שוין לאַנג קונה שם געווען ביי אַלע קרייזען פון דער לאָדזער באַ-פעלקערונג. דער אינהאַבער ה' גוטערמאַן, וועלכער איז אַליין אַ ספּעציאַליסט אין דער פאָטאָגראַפישער קונסט, גיט זיך די גרעסטע מיה אַרויסצוברענגען -פּרעכטיגע פאָ-טאָגראַפיעס און בילדער.

כדי צו געבען די מעגליכקייט צו געניסען פון די קינסטלערישע פאָטאָגראַפיעס, האָט דער אינהאַבער באַ-שלאָסען צוליב יום-טוב, צו רעדוצירען די פרייזען אויף אַלערליי פאָטאָגראַפיעס, פּאָסטקאַרטען, קליינע פאָטאָ-גראַפיעס צו פּעסער און לעגיטימאַציעס.

די קליענטען וועלען זיכער אויסנוצען די געלע-גענהייט און זיך ווענדען צו דער אַנשטאַלט „פּאָלאָניאַ" און פאַרשאַפען זיך קונסט-פאָטאָגראַפיעס, וואָס איז אַ ציהרונג אין שטוב.

אחרון-של-פסח—פּראָפּאַגאַנדע-טאָג אין אַמעריקאַ

פאַר הילפס-אַקציע לטובת יודען אין פוילען

ניו-יאָרק (יט"א) אחרון של פסח וועלען אין דער גאַנץ אַמעריקע אין אַלע שוהלען, סינאַגאָגען און בתי-מדרשים געהאַלטען ווערען רעדעס, געווידמעט דער הילפס-אַקציע פאַר די יודען אין פוילען. די קאַמפּיין-לייטונג פאַר די פוילישע יודען, וואָס איהר עהרען-פאָרזיצער איז פּראָפ. אַלבערט איינ-שטיין, האָט זיך געווענדעט וועגען דעם ענין מיט אַן אַפּעל צו אַלע רבנים, מטיפים און רעדנער איי-בערן גאַנצען לאַנד

אין דעם אויפרוף ווערט געזאָגט: „די קריטישע לאַגע פון די יודען אין פוילען פאָדערט פון אונז צו קומען זיי צו הילף. יעדער יוד מוז ערפילען זיין חוב. מ'ר פאַרלאַנגען דעריבער פון אייך, אַז דעם לעצטען טאָג פון פסח, ווען מען זאָגט יזכור, זאָל געמאַכט ווערען אַן אַפּעל פאַר די יודען אין פוילען".

וועגען דער נאַצי-אַגיטאַציע אין אַמעריקאַ

רעזאָלוציע פון קאָנגרעסמאַן דיקשטיין

וואַשינגטאָן, (יט"א) קאָנגרעסמאַן סע-מיועל דיקשטיין איז אויך איינער פון די קאָמיסיעס פון אַמעריקאַנער קאָנגרעס אַרויסגעטרעטען מיט רעזאָלוציעס וועגען דער פאַרצווייגטער אַקציע פון נאַצי-אַגענטען אין אַמעריקע. קאָנגרעסמאַן דיקשטיין האָט ערקלערט, אַז ער קען אָנגעבען די נעמען פון 100 נאַצי-אַגענטען, וועלכע זענען טעטיג אין אַמעריקע און דיספּאָנירען אויף זייערע צוועקען מיט אַ סומע פון 20 מיליאָן דאָלאַר. דער הויפּט-נאַצי-אַגענט זאָל זיין אַ כעמיקער, וואָס איז באַשעפטיגט אין פאָרדס אויטאָמאָבילן-פאַבריק.

קאָנגרעסמאַן דיקשטיין האָט געפאָדערט צו פאַרפיהרען אַ שטרענגע אויספאָרשונג און מאַכען אַ סוף צו דער פאַרברעכערישער נאַצי-אַקציע, וואָס גרייט צו פאַרשווערונג אין לאַנד.

—X—

Tysiącom dzieci w Polsce grozi głód.
Pomyślcie o tem i złóżcie o f i a r ę
na Pomoc Zimową dla bezrobotnych.

ווי אַזוי עס זעהט אויס דאָס דייטשע „ווינטערהילפסווערק"

(ענדע פון דער 5-טער זייט)

סענע, וואָס זענען געקומען אָפּנעהמען די ווינטער-הילף. עס איז שווער זיי אַרויסצוקריגען אויף אַ שמועס. שטילשווייגענד עפענען זיי די באַקומענע פעקלעך, וואָס זיי באַקומען אויף אַ גאַנצען חודש. אין די פעקלעך געפינט זיך אַ האַלב פונט צוקער, אַ ברויט, אביסעל קאַרטאָפעל און אַ שטיקעל סלאַ-נינע. אַלע באַקומען דאָסזעלבע. איינער אַ אַלטער אַר-ביטער האָט מעלאַנכאָליש אַ קוק געטון אויפן פּראָ-וויאַנט, געוואָרפען אַ בליק אויפן היטעל און נישט רעדענדיג קיין וואָרט אַרויסגעגאַנגען. אַ צווייטער, אַ יונגערער זעהט אויס, אַ דרייסטערער, פרעגט זיך צי דאָס איז אַלץ, אָבער קיינער ענטפערט אפילו נישט און ער גייט אויך אַרויס.

דער קאָרעספּאָנדענט האָט זיך צורעדט מיט די אַרבייטער. צוערשט איז עס געווען אביסעל שווער, אָבער שפּעטער האָבען זיי נישט דרייסט מיט אַ גע-וויסן אומצוטרוי אָנגעהויבען צו רעדען. עס ווייזט זיך אַרויס, אַז די פּאָרציעס זענען שטענדיג דיזעלבע. נאָר איין מאָל האָבען זיי באַקומען אַלס צוגאָב אַ ביסעל מאַרגאַרין. דער ווערט פון אַזאַ פּעקעל באַ-טרעפט פון 80 פעניג ביז אַ מאַרק.

— און קליידער, שיך?

— דאָס באַקומען נאָר פּאַרטיי מיטגלידער, ענט-פערט איינער פון די אַרבייטסלאָזע, ווען איך בין גע-קומען אין אמט און געבעטען אַ אַלטען פּאַלטאָ, האָט מען מיך געפרעגט צי איך געהער צו דער נאַ-ציאָנאַל סאָציאַליסטישער אַרבייטער פּאַרטיי. ווען איך האָב געענטפערט, אַז נישט, האָט זיך דער באַ-אַמטער פאַרוואונדערט: — פאַרוואָס האָט ער זיך געפרעגט, איך האָב איהם אויפגעקלערט, אַז ביז איצט האָב איך זיך קיינמאָל נישט אינטערעסירט מיט פּאָ-ליטיק, ווייל איך אויף דער עלטער זיך נישט ענדערען.

ער האָט אויפגעקלערט, אָבער אַ פּאַלטאָ האָט ער נישט באַקומען.. די אַרבייטער האָבען ווייטער דער-צעהלט, אַז אויך די פאַמיליעס וואָס האָבען מעהר קינ-דער באַקומען נישט מעהר. — איך האָב 7 קינ-דער און אַ קראַנקע פרוי — דערצעהלט אַן אַרביי-טער — און באַקום אַלס צוגאָב יעדען חודש אביסעל קויהלען, לעצטענס איז דאָס געווען 40 קילאָ אין ווערט פון אַנדערהאַלבען מאַרק. אַנדערע פּראָדוקטען האָט ער נישט באַקומען. ער האָט געבעטען אביסעל קאַרטאָפעל,, אָבער מען האָט איהם אָפּגעזאָגט.

די אַרבייטסלאָזע מיט וועלכע דער קאָרעספּאָנ-דענט האָט גערעדט, געהערען נישט צו דער נאַציאָ-נאַל סאָציאַליסטישער פּאַרטיי, אויף דער פראַגע פאַר וואָס, האָבען זיי געענטפערט אויסמיידענדיג. וואַהר-שיינליך וואָלט מען זיי איצט אויך נישט אָנגענומען. באַלד נאָכן איבערנעהמען די מאַכט האָבען די שטורם אָפּטיילונגען באַזעצט אַלע לאָקאַלען פון די אַרבייטער אָרגאַניזאַציעס, און צוגענומען אַלע אַרכי-ווען. דאָס איבעריגע האָט שוין געמאַכט די ווייטער-דיגע אויספאָרשונג. היינט האָט יעדער מענש, וואָס איז אַמאָל געווען פיינדליך געשטימט צו די נאַציס זיין קאַרטאָטעקע אויף וועלכער עס זענען אויסגערע-כענט אַלע זיינע חטאים. פאַר אַזעלכען איז אוממעג-ליך אָנגענומען צו ווערען אין דער פּאַרטיי. דאַגעגען די מענשען וואָס זענען געווען אַפּאָליטיש האָבען לויט חזר מיינונג פון די היטלעראָווצעס געהאַט טענות צייט זיך צו פאַרשרייבען אין דער נאַציאָנאַל סאָציאַליס-טישער פּאַרטיי. אויב זיי האָבען דאָס נישט געטון זע-נען זיי זיך אַליין שולדיג. איצט ווערען שוין בכלל נישט אָנגענומען קיין מיטגלידער, און אויסנאַהמען ווערען געמאַכט זעהר זעלטען.

אין משך פון ווייטערדיגען געשפּרעך האָט דער קאָרעספּאָנדענט פעסטגעשטעלט אַז אין פאַרגאַנגענעם יאָהר איז „די אונטערשטיצונג דאָך געווען אַ גרעסערע".

דער קאָרעספּאָנדענט פאַרענדיגט, אַז ווען ער האָט זאָנגעריהרט עפּעס אַ אונפאָרזיכטיגע טעמע, האָט זיך דאָס געשפּרעך פלוצלונג איבערגעריסען. די אַרבייטער זענען אוועקגעגאַנגען די לעצטע, דער פאָטער פון די 7 קינדער, איז פאַרשוואונדען אויפן רוג פון דער גאַס און איז געווים געגאַנגען ווייטער צו זיין וואָהנונג — באַראַק פאַר היימלאָזע. אפשר האָט ער זיך פאַר-טראַכט ווי אַזוי אויסצוהאַלטען די פאַמיליע פאַר 7 מאַרק אַ וואָך אויב פון דער „ווינטערהילפס-ווערק" באַקומט ער אַ חודש פּראָדוקטען אין ווערט פון איין מאַרק.

ספּאָרט-באַוועגונג

באָקס-מעטש

פוילען — אונגאַרן 6:10

נעכטען איז אין וואַרשאַ פאָרגעקומען דער אינ-טערנאַציאָנאַלער באָקס-מעטש צווישען דער רעפּרע-זענטאַנץ פון פוילען און דער רעפּרעזענטאַנץ פון אונגאַרן. דער רעזולטאַט איז געווען 6:10 פאַר פוי-לען.

די באַזונדערע קאַמפען האָבען געגעבען פאָל-גענדע רעזולטאַטען: סאַפּקאָוויאַק (פוילען), האָט באַ-זיגט ענעקעס 2 (אונגאַרן), קאַדשאָלעק (פ) האָט רע-מיזירט מיט קוביני (א), קושעמינסקי (פ) האָט פאַר-שפּילט מיט פריגעס (א), וואַזשניאַקעוויטש (פ) האָט באַזיגט דעם אָלימפּישען מייסטער האַראַנגי (א), שו-פינסקי (פ) האָט פאַרשפּילט מיט מאַנדו (א), כמיע-לעווסקי (פ) האָט באַזיגט שוטעטי (או), פּילאַט (פ) האָט רעמיזירט מיט נאַגי (א).

פוסבאָל-מעטשען

נעמצעטי (אונגאַרן) — קראַקאָוויאַ 0:1

וויסלאַ — נעמצעטי (אונגאַרן) 1:0

פ. ק. ווין (עסטרייך) — וויסלאַ 1:2

פ. ק. ווין — קראַקאָוויאַ 1:2

מלוכה'שע פוסבאָל-ליגע — רעפּרע-זענטאַנץ פון דער שלעזישער ליגע 2:3.

וואַרטאַ — אוניאָן אָבערשענעווידע (בערלין) 2:4

ל. ק. ס. — אוניאָן אָבערשענעווידע 1:1.

פוסבאָל-מעטשען אין לאָדז

ווידזעוו — מכבי 3:4

הכח — טור 0:1

פאַרשידענע ספּאָרט סעקציעס

אין דער נייער אָפּטיילונג פון „מאָרגענשטערן"

די צייטווייליגע פאַרוואַלטונג פון דער נייער אָפּטיילונג פון „מאָרגענשטערן" איז צוגעטרעטען צו אַ אינטענסיווער אַרבייט אויפ'ן ספּאָרט-געביט. דער גרויסער און עסטעטישער לאָקאַל גיט מעגליכקייטען פאַר אַ ברייט-פאַרצווייגטער אַרבייט פאַר די פאַרשידענע ספּאָרט-סעקציעס.

די גימנאַסטישע סעקציע האָט שוין אָנגעהויבען די איבונגען, אונטער דער לייטונג פון געניטע אינ-סטרוקטאָרען אַ'בען שוין אַ גאַנצע רייה גימנאַסטישע גרופּען פון מענער, פרויען און יוניאָרן.

אין די נאָהענטסטע טעג הויבען אָן זייער טע-טיגקייט אַ גאַנצע רייה אַנדערע סעקציעס; אין דער ערשטער רייה ספּאָרט-שפּילען, לייכט-אַטלעטיק, פוט-באָל, ציקליסטיק, פינג-פאָנג און שאַך.

די נאָהענטסטע טעג הויבען זיך אָן די איבונ-גען פון די פאַרשידענע סעקציעס אויפ'ן ספּאָרט-פּלאַץ, די פאַרוואַלטונג מאַכט באַמיהונגען צו אָר-גאַניזירען אַ ריטמיק-סעקציע און איינצושטעלען גרופּען פאַר סעניאָרען.

דער ערשטער עפענטליכער אַרויסטריט פון דער נייער אָפּטיילונג פון „מאָרגענשטערן" וועט פאָר-קומען אין אַפּריל ה. י.

ראַדיאָ-פּראָגראַם

דינסטאַג, דעם 30-טען מערץ

6.33 גימנאַסטיק, 6.50 מוזיק (פּליטען), 7.15 ידיעות, 7.35 מוזיק (פּליטען), 11.57 צייט-סיגנאַל, 12.03 פוילישע פאָלקס-טענץ, 12.40 ידיעות, 12.50 פּליטען, 2.57 לאָדזער בערזע, 3 ווארשאַפּטליכע ידיעות, 3.15 רעקלאַמע-קאָנצערט, 4 פּליטען, 4.15 פון פ. ק. אָ., 4.30 קאָנצערט פון אַ מאַנדאָלין-אָרקעסטער (פון ווילנע), 5 דערציילונג, 5.15 קאַמעראַל-קאָנצערט, 5.50 מאָנאָ-לאָג, 6 אַקטועלער שמועס, 6.10 ספּאָרט אין באַטען (שמועס פון טאָרן), 6.30 סאַלאָן-מוזיק (פון לאָדז), 6.50 אַקטועלער שמועס, 7 דיאַלאָג, 7.20 לייכטע מוזיק, 8 מוזיק. שמועס, 8.15 פּאָמאָזשער באַרען (פון טאָרן), 8.45 אָוונט-ידיעות, 8.55 אַקטועלער שמועס, 9 „מוזיק. ווי-צען" — אַודיציע, 9.45 „פּליטען פאַר מבינים", 10.20 ליטעראַרישע סקיצע, 10.35 טאַנץ-מוזיק.

ווינטיג פאַר דאַמען
ר' 2 זל. ווערען
איבערגע-
פאַרבט די עלטעסטע
היטען
אויף גאַנץ נייע און
אויף נייע היטען צו
3.50
„TOLA"
25 Zawadzka 25

מעטאַל-בעטען
מאַטראַצען אַלע אַרט
קינדער-וועגעלעך
אין אַ רייכען אויסוואַהל
וויזשימאַטשקעס, אייז-קאַסטענס, פעלד-בעטען פּאַטענט „Perfekt" א. ד. ג. קויפטמען
אַמביליגסטען אין דער עלטסטער
און רעעלסטער פירמע
J. B. WOŁKOWYSKI
עקזיסטירט פון יאָהר 1896
פאַבריקס-לאַגער:
לאָדז, נאַרוטאָוויטשאַ 11
טעל. 137-70
געדענקט דעם אַדרעס! כ'בעזיץ קיין שום פיליעס.
ספּעצ. רעפּעראַטור-ווערקשטעל און לאַקירער

דער גרעסטער אויסוואַהל
און די ביליגסטע פרייזען אויף
ראַהמען
צו בילדער ווי אויך צו פאַרהאַנגען
בעקומט איהר נור אין דער בעוואוס-
טער ראַהמען-פאַבריק פון
י. צווייליך, לאָדז,
נאַרוטאָוויטשאַ 11, טעל. 153 35.

KINO TEATR
MIRAŻ
11 LISTOPADA 16
גרויסער
יום-טוב-פּראָגראַם!
Adolf
DYMSZA
אין פילם א. נ.:
BOLEK i LOLEK
אָנהויב אין יום-טוב — 12 בייטאָג.

קלאנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16

היינט און פאלג. טעג! גרויסע דראמע פון דער דזשונגלי היינט און פאלג. טעג

„דאס אנטלויפען פון טארזשאן”

אין דער הויפט-ראלע J. WEISSMÜLLER

אנהויב פון די סעאנסען: אין געוו. טעג 4 נאכמ. שבת, זונטאג און יום-טוב 12 א זייגער בייטאג.

פרייזען פון די פלעצער אויף אלע סעאנסען פון 54 גר.

די פארוואלטונג פון דער
יודישער קהלה אין לאדז

איז דערמיט מודיע, אז דער

דריטער טייל פון עטאט-רעגיסטער פאר'ן יאהר 1937

וואס נעמט ארום די עטאט-צאהלער, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון די גאסען, וואס הויבען זיך אן מיט די בוכשטאבען פון "R" ביז "Z" איינשליסליך און אויך די פאלגענדע גאסען, וואס הויבען זיך אן אויפ'ן בוכשטאב "P": פאמארסקא, פ.א.וו., פולנאצנא, פושעיאזר, פושענדזאלניאנא, פושיראדניטשא. ווי אויך אלע ביז-יעצט נישט-בעשטייערטע עטאט-צאהלער פאר'ן יאהר 1937, — ווערט אויפ'ן סמך פון די פערעפליכטענדע פארשריפטען אויסגעלעגט צום נאכזעהען במשך פון 8 טאג: דעם 30 און 31 מערץ, 1, 4, 5, 6, 7 און 8-טען אפריל 1937 איינשליסליך, אין דער קאנצעלאריע פון דער קהלה, פאמארסקא 18 אין די שעה'ן פון 10 ביז 1 פארמיטאג.

לאדז, דעם 30 מערץ 1937.

קלעפסידרעס

ווערען אנגענומען
א גאנצען טאג און א גאנצע נאכט
אין דער אדמיניסטראציע פון
„נייעם פאלקסבלאט”
פיעטריקאווער 21, טעלעפאן 224-71
און ווערען אויסגעפערטיגט אין פארלויף פון איין שעה.

בריפבויגען, קאנווערטען, רעכנונגען, חתונה-קארטען, ספרים עטיקעטען

יעדע אונטערנעהמונג, יעדעס געשעפט נויטיגט זיך שיינע דרוק-ארבייט

האלא!!!

נאר אין דער שנעל-דרוקעריי
בראמבערג
לאדז, צעגעלניאנא 8 טעל. 255-09
בעקומט איהר דרוקארבייט אין פיינסטער אויספיהרונג מיט די מאדערנסטע שריפט צו די ביליגסטע פרייזען.

וויכטיג פאר ברוך-קראנקע

(רופטורען) זאווי פון פערקרימונגען פון רוקען-ביין (הויקערס), פאראליזשען, ביין-שווינדזוכט, פלאטפיס און פערשידענע אנדערע פערקריפלונגען-ליידענדע.

פאר פערשידענע ארט רופטורען פערעלטערטע און די געפערליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-באנדאזשען לויט מיין מעטאדע היילן און בעזייטיגען ראדיקאל יעדן איינציגן ברוך.

ביי מאגען און קישקע · זענקונג ספעציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע לייב-הייל-באנדאזשען.

פאר הויקערס ספעציעלע קארסעטען און גלייכהאלטערס.

געגען ביין-שווינדזוכט ספעציעלע ארטאפעדישע אפאראטען, פון אלע סיסטעמען.

געגען שמערצענדע פלאטפיס ספעציעלע ארטאפעדישע איינלאגען לויט גיפס-מאדעלען.

געגען קרומע אדערן ספעציעלע גומי שטרימפ לויט מאס.

קינסטליכע הענד און פיס
ספעציעלע הייל-ארטאפעדישע אנשטאלט
ספעצ. ארטאפעד
א. פעטריקעוויטש, לאדז
9 פיראמאוויטשא 9, טעל. 177-09 (פריהער אלנינסקא)
אכטונג! קראנקע מוזען זעלבסט ערשיינען.
פויזענטער דאנקזאגונגען קענען בעוויזען ווערען

אכטונג, לאדז און פראווינץ!
די לאנג-עקזיסטירענדע פירמע פון
יודישע לאנגע מלבושים
מ. לאבערשטיין מאכט בעקאנט די געעהרטע קונדשאפט, דאס מיין געשעפט איז פערזעהן מיט'ן גרעסטען אויסוואהל פון לאנגע מלבושים ווי אויך א ספעציעלע אפטיילונג פון די בעסטע קוואליטעטען סחורות אויף בעשטעלונגען, וואס ווערען אויסגעפערטיגט אין דער קירצסטער צייט לויט'ן פארלאנג. געדענקט דעם אדרעס!
משה לאבערשטיין
אנדראדאווא 1, אין הויף, 1. שט. לינקס

אלטע ספרים
קויפט און צאהלט די בעסטע פרייזען אין ספרים-סקלאד
34 פילסודסקי 34
פראגט-געוועלב ווי אויך איינגאנג דורכ'ן טויער.

צו די פרויען!
וואס האבען געקויפט פאמעראנצען ביי דעם יוד און נישט באצאהלט, ווערען געבעטען דאס געלד אפצוגעבען צו משה קאזשעניצקי פעפער-גאס 8.

לעטשניצע
פאר ווענערליש-קראנקע מענער · שוועכע און הויט-קראנקהייטען
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
פיעטריקאווער 45
טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אוונט.
פרויען און קינדער נעמט אן א פרוי-דאקטאר פון 11-1 און פון 5-7 אוונט.

Dr. I. Piechowicz
ספעציאליסט פאר אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
האט זיך איבערגעצויגען אויף
20 שרודמיעסקא 20,
טעל. 107-79.
נעמט אן פון 8-9 פריה און פון 3-7 אוו

Dr. med.
P. Braun
ספעצ. פאר טריפער, סיפילים און הויט - קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
צעגעלניאנא 4, טעל. 100-57
נעמט אן פון 8—2 מיטאג און פון 4—9 אוו.
ספעציעלער ווארטע-זאל פאר פרויען.
פאר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע-פרייזען

Dr. med.
J. Nadel
ספעציאליסט פון אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען.
אנדזשעיא 4, טעל. 228-92
נעמט אן פון 10—12 און פון 5—7 אוו.
אין דער לעטשניצע בזשעזשינער 11 פון 12 ביז 1 בייטאג.

Dr. med.
JÓZEF FINKIEL
אינערליכע קראנקהייטען
(ספעציאליסט פאר הארץ און לונגען-קראנקהייטען)
האט זיך איבערגעצויגען אויף
זאוואדזקא 6, וו. 8,
טעל. 200-90.
נעהמט אן פון 6 ביז 8 אוונט.

Doktór
A. S. Tenenbaum
אינערליכע קראנקהייטען (ספעציעל לונגען)
Piotrkowska 109 tel. 220-29
נעהמט אן פון 6–8 אוונט.

בעקומען אויסצייכענונגען און א גאלדענעם מעדאל אויף די אויסשטעלונגען אין די גרעסטע שטעדט פון אייראפא און אין תל-אביב (ארץ-ישראל)

RATUJE WŁOSY
usuwa łupież-zapobiega wypadaniu
DAJE PIĘKNA
bujną fryzurę

פארקויפט אין אלע אפטייקען, אפטייק-סקלאדן און פרפומעריעס.
Fabr. Chem. Kosm. „Pharmachemja", Bydgoszcz.

Centralna Poradnia Wenerologiczna
וועגערישע, הויט און מענער-שוועכע.
ספעציעל קאסמעטישער קאבינעט
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אין אוונט
פרויען נעמט אן א פרוי-דאקטאר.
Piotrkowska 88
tel. 143-63.
וויזיט 3 זל.

לעטשניצע
פאר וועגעריש-קראנקע
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
לאדז, זאוואדזקא 1, טעל. 205-38
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונט.
וועגעריש-קראנקע, מענער-שוועכע און הויט-קראנקהייטען
אנאליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-סטאציע
איז טעטיג א גאנצען מעת-לעת
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל.
א בעראטונג 3 זל.

ד"ר העללער
ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען און מענער - שוועכע
8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8 אוונט
זונטאג פון 10–2 מיטאג.
פאר פרויען – א ספעציעלער ווארטע-זאל
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
ספעציאליסט
פאר אקושעריע און פרויען קראנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
זגיערזשער 11, טעלעפאן 246-09
נעמט אן פון 8–9 פריה און פון 4–8 אוו

ד"ר מ. קאליש
אוניווערסיטעט-דיפלאם אין ראסטאק (דייטשלאנד)
צאהן-ארצט
סטאמאטאלאג. כירורגיע
פיעראצקיענא (פוואנגעליצקא) 7
טעל. 108-26. נעמט אן פון 3–7 אוו.

דאקטאר
צ. י. פראוודא
אינערליכע קראנקהייטען
20 זגערזשער 20
טעל. 133-26.
נעמט אן פון 5–7 אוונט.

דערשינען:
יוסף סמאלאזש
„היים און פרעמד”
דערציילונגען.
פרייז 3 גילדן
צו בעקומען אין דער גראסער-ביבליאטעק Zachodnia 68.

כהנים ווערט צוגעפאסט אלערליי גלעזער!

„OPTICUM“
28 פיעטריקאווער 28
בעזיצט אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע ברילען, בינאקלען, לערליי צילינדער-גלעזער, קאמבינירטע גלעזער, טערמאמעטערס, אלעס צו די ביליגסטע פרייזען.
ס'ווערען אויך אויסגעפיהרט וסמטל. רעפעראטורע ונקטליך און רעעל. — געדענקט די אדרעס עס ווערען אנגענומען אלע ארט רעצעפטען פון די ה"ה דאקטוירים.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פערשידענעס

א געניצטע נייה-מאשין זאפארט געזוכט, פיעטריקאווער 38, וו. 29, טרעפען פון 4 ביז 6 אוונט.

ס'ווערען געזוכט צו קויפען עטליכע מאשינען אין גוטען צושטאנד געגען מזומן. זיך צו ווענדען טעלעפ. 109-77.

ס'איז געפונען געווארען 4 וועקסלען אויף א סומע פון 645 זל. צאהלבאר פון 25 ביז'ן 31 מערץ 1937. אפצונעהמען געגען אנאנס-קאסטען און בעלוינונג נאוואמיעסקא 16, אין דער צוקערניע „עלימאס".

ראקאלען

זאפארט איבערצוגעבען א גרויס צימער מיט אלע בעקוועמליכקייטען. 40 זל. א קווארטאל, סקלאדאווא 26 וו. 8.

א באקוועהם ארט צו שלאפען פאר א יונגערמאן איז אפצוגעבען. פאמארסקא 14, אפיצינע, 2. שטאק, לאסקי.

פרייע פאסטענס

נויטיג א מעדעל צו מענסקא טאנדייט.וועש א קוואליפיצירטע, אגראדאווא 20 וו. 16.

אן עהרליך יונגעל פון אנשטענדיגע עלטערן קען זיך מעלדען ביים צייטונגס-פארקויפער אל. 1 מאי 35.

א גוטע פאדרענטשנא צו מענסקע אבערוועש, ווי אויך א לערן - מיידעל, באלד געצאהלט, קענען זיך מעלדען פראנטשישקאנער 58, וו. 16, בימאן.

ס'ווערט געזוכט א רעליגיעזע פרוי, וואס קען אנפיהרען מיט א קיך פון אן אינטערנאט. זיך צו ווענדען אויפ'ן טעל. נומער 77 109.

Ze wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub. Redaktor odpowiedzialny: Chanon Kaufman
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat". Piotrkowska 21.